

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-12-12
SKN/2024:2

Öppnande av Bergshamraskolans högstadium

Förslag till beslut

Skolnämnden beslutar om att öppna Bergshamraskolans högstadium med start hösten 2025 med årskurs 7 och ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en genomförandeplan och en barnkonsekvensanalys.

Sammanfattning

Skolnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en genomförandeplan för att öppna Bergshamraskolans högstadium med start hösten 2025. Planen ska redovisas till nämnden i april. Genomförandeplanen ska innehålla

- en plan för hur skolan ska profilera sig för att attrahera och upprätthålla en elevpopulation motsvarande minst två parallellklasser. För att inhämta underlag för hur skolan ska profilera sig för att attrahera elever ska bland annat en kartläggning av utbudet av grundskolor i närområdet genomföras. Vårdnadshavare till elever på skolan samt vårdnadshavare i Bergshamra som inte valt Bergshamraskolan ska också tillfrågas om vilka krav och förväntningar de har på ett nyöppnat högstadium. för sina barn.
- vilka krav som kommer att ställas på högstadieskolans lokaler och skolgård utifrån val av organisation, arbetssätt och eventuell profil
- en utredning av högstadieskolans ekonomiska förutsättningar under uppbyggnadsfasen

En barnkonsekvensanalys ska genomföras, och redovisas till nämnden i april, där nuvarande elever på Bergshamraskolan tillfrågas om krav och förväntningar på högstadiet och eventuell påverkan på befintligt låg- och mellanstadium.

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Maria Gyllenberg
Avdelningschef

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-11-30
SKN/2023:1037

Svar på nämndinitiativ från Nataliya Hulusjö (KD) om att redovisa externa konsulter

Förslag till beslut

Skolnämnden förklarar nämndinitiativet besvarat.

Sammanfattning

Vid skolnämndens sammanträden den 14 september 2023 inkom Nataliya Hulusjö (KD) med ett nämndinitiativ gällande avtal med externa konsulter. Skolnämnden tog emot nämndinitiativet och gav förvaltningen i uppdrag att besvara det.

Av nämndinitiativet framgår sammanfattningsvis ett intresse för vilka externa konsulter barn- utbildningsförvaltningen har avtal med. Detta för att få en insyn i vilken typ av konsulter som anlitas, vilken typ av arbete som utförs, längden på avtalen, vilka typer av pedagogik som används inom ramen för dessa konsulttjänster. Där det är möjligt att utvärdera ska även utfallet av konsulttjänsterna presenteras. Det framgår vidare ett önskemål om en redovisning av vilka externa konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med, hur länge deras avtal gäller, vilka typer av tjänster dessa förmedlar och där det är möjligt utfallet av anlitade tjänster, och hur mycket de har fakturerat under åren 2020, 2021 och 2022. Kostnader för konsulttjänster och inhyrdpersonal för åren 2020 – 2022 framgår av barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-11-30.

Barn- och utbildningsförvaltningen har avtal gällande inhyrd personal, bemanningstjänster för pedagogisk personal. Det finns idag avtal med tre olika leverantörer för dessa tjänster; People Productions Sweden AB, Humly Edtech AB och BILDA personalmäklarna i Stockholm AB, alla tre avtalen går ut 2024-10-23. Utöver dessa avtal har barn- och utbildningsförvaltningen ett avtal gällande undersökningar och enkäter för skolan med företaget Origo Group Sverige AB som går ut 2024-02-28.

Utöver detta har staden ett antal avtal gällande konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har använt sig av, främst tolk och översättningstjänster, it-konsulter samt lokalplaneringskonsult. Det finns även lokala avtal gällande inhyrd personal med AIK fotboll och AIK ishockey som tecknats av Tallbackaskolan för fotbollsklasserna och Solna gymnasium för Nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU).

I barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-11-30 finns även redovisat samtliga leverantörer med antal fakturor och belopp gällande konsultkostnader och inhyrd personal för åren 2020–2022.

Handlingar

Nämndinitiativ om att redovisa externa konsulter (KD)

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Maria Gyllenberg
Avdelningschef

Kostnader för externa konsulttjänster för åren 2020 - 2022

Nedan tabell redovisar skolnämndens kostnader för konsulttjänster och inhyrd personal för åren 2020 – 2022.

Konto (tkr)	Utfall jan–dec 2020	Utfall jan–dec 2021	Utfall jan–dec 2022
74500 Konsulttjänster	1 667	1 454	875
75100 Inhyrd personal	2 806	3 743	2 313
Summa	4 473	5 201	3 188

Kostnader för externa konsulttjänster som barn- och utbildningsförvaltningen tecknat avtal med för åren 2020-2022

I nedan tabell redovisas kostnaden för konsulttjänster och inhyrd personal som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med för åren 2020-2022

Företag (tkr)	2020	2021	2022
People Productions Sweden AB	221	27	7
Humly Edtech AB	1	80	38
BILDA personalmäklarna i Stockholm AB	675	1787	592
Origo Group Sverige AB	0	0	154

Redovisning av samtliga kostnader för externa konsulttjänster från övriga leverantörer

År 2020 konsultkostnader

Leverantör	Antal fakturor	Kostnad (tkr)	Typ av tjänst
Point Ab	2	-223	Brukarundersökning
Riksorg Ett Drogfritt Sverige Rds	1	-3	Föreläsning om droger
Helena Fischier	3	-11	Handledning av lärare på sjukhusskolan
Kognitivt Forum Stockholm Ab	6	-36	Handledning för elevhälsans personal
Psyk. Gunilla Carlsson Kendall Ab	3	-24	Handledning för elevhälsans personal
Essinge Psykoterapi Ab	2	-15	Handledning för elevhälsans personal
Josef Elveskog	1	-12	Handledning syv och skolsköterska
Tieto Sweden Ab	8	-73	It-konsult
Advania Sverige Ab	1	-2	It-konsult
Avarn Security Services Ab	1	-1	It-konsult

Axiell Sverige Ab	1	-8	It-konsult
Compugroup Medical Sweden Ab	1	-10	It-konsult
Randstad Risesmart Ab	2	-49	Karriäromställningsprogram
Visma Financial Solutions Ab	1	-3	Kravhantering
Ework Group Ab	6	-163	Lokalplaneringskonsult
Gynenergi Ab	12	-266	Läkare Ungdomsmottagningen
2c8 Business Solutions Ab	1	-50	Processkartläggning i system 2c8
Rfsu Stockholm	1	-5	Sexualundervisning
Advokatfirman Ulfsson Ab	5	-325	Stockholmsärende gällande IKE
Semantix Tolkjouren Ab	69	-148	Tolk
Språkpoolen Skandinavien Ab	64	-149	Tolk
Språkservice Sverige Ab	14	-34	Tolk
Transvoice Ab	7	-6	Tolk
Global Talk Sweden Ab	5	-4	Tolk
Järva Tolk & Översättningservice	1	-1	Tolk
Lingua Communication Nordic Ab	1	-1	Tolk
Semantix tolkjouren	1	-2	Tolk
Teckenspråksakademin	9	-30	Tolk
Hellstadius Utbildning & Rådgivning	1	-10	Underlag för ärende gällande IKE Stockholm
My Wårhagen	1	-12	Ungdomsmottagningen telefon konsultation
A.D.-Man International Ab	1	-2	Översättning
Marja Witt Vikarieförmedlingen Ab	98	-842	Inhyrd personal
Ngs Group Ab	12	-46	Inhyrd personal
Veterankraft Ab	5	-168	Inhyrd personal
Aik Fotbollsförening, Aik Ff	3	-559	Inhyrd personal
Personalexpressen Ab	3	-52	Inhyrd personal
Glaveby Consulting Ab	2	-83	Inhyrd personal
Sameskolstyrelsen	2	-101	Inhyrd personal
Teckenspråksakademin	9	-30	Inhyrd personal
Brandell Sjukgymnastik	1	-1	Inhyrd personal
Hjärna Stark & Hel	1	-1	Inhyrd personal
Humly Edtech Ab	1	-1	Inhyrd personal
Jonas Monfelt	1	-6	Inhyrd personal

År 2021 konsultkostnader

Leverantör	Antal fakturor	Kostnad (tkr)	Typ av tjänst
Emultimedia Sweden Ab	1	-14	Filmuppdrag, föreläsning
Carmentus Ab	1	-25	Föreläsare Solna gymnasium
Fatima Moallim	1	-28	Föreläsning inom Skapande skola
Joakim Forsgren	1	-35	Föreläsning inom Skapande skola
Kapellet Produktion	1	-160	Föreläsning inom Skapande skola

Kristina Stark	1	-35	Föreläsning inom Skapande skola
Tamara Mivelli	1	-8	Författarbesök Skapande skola
Helena Fischier	2	-6	Handledning av lärare på sjukhusskolan
Kognitivt Forum Stockholm Ab	4	-24	Handledning för elevhälsans personal
Kogita Psykologi Ab	3	-23	Handledning för elevhälsans personal
Edfelt Consulting Ab	2	-3	Handledning för elevhälsans personal
Psykomedica Utveckling Lund Ab	2	-16	Handledning för elevhälsans personal
Essinge Psykoterapi Ab	1	-3	Handledning för elevhälsans personal
Lennart Holmgren Utbildning Ab	1	-15	Handledning för elevhälsans personal
Socionom Monica Brendler-Lindqvist	1	-12	Handledning för elevhälsans personal
Relationell Utveckling I Stockholm	4	-24	Handledning Ungdomsmottagningen
Falck Services Ab	1	-153	HLR-utbildning personal
Tieto Sweden Ab	21	-170	It-konsult
Advania Sverige Ab	3	-19	It-konsult
Tele2 Sverige Ab	2	-20	It-konsult
Ist Sverige Ab	1	-5	It-konsult
Toshiba Tec Nordic Ab	1	-1	It-konsult
Sveriges Kommuner Och Regioner	1	-4	Juridisk rådgivning
Visma Financial Solutions Ab	1	-1	Kravhantering
Ework Group Ab	3	-63	Lokalplaneringskonsult
Gynenergi Ab	4	-135	Läkare Ungdomsmottagningen
Point Ab	1	-30	Skolmatsenkät
Advokatfirman Ulfsson Ab	6	-165	Stockholmsärendet gällande IKE
Skrivun	1	-15	Specialpedagog Solna gymnasium
Språkpoolen Skandinavien Ab	89	-209	Tolk
Järva Tolk & Översättningsservice	6	-10	Tolk
Lingua Communication Nordic Ab	6	-12	Tolk
Global Talk Sweden Ab	4	-2	Tolk
Semantix Tolkjouren Ab	3	-4	Tolk
Språkservice Sverige Ab	1	-1	Tolk
Tecken & Tolk Sverige Ab	1	-1	Tolk
Transvoice Ab	11	-18	Tolk
Jurek Rekrytering & Bemanning Ab	4	-145	Inhyrd personal
Marja Witt Vikarieförmedlingen Ab	4	-21	Inhyrd personal
Aik Fotbollsörening, & ishockey	7	-1 513	Inhyrd personal
Teckenspråksakademien Sverige Ab	3	-16	Inhyrd personal
Sameskolstyrelsen	2	-93	Inhyrd personal
Ab Sydegards Pen	1	-3	Inhyrd personal
Veterankraft Ab	1	-42	Inhyrd personal

År 2022 konsultkostnader

Leverantör	Antal fakturor	Kostnad (tkr)	Typ av tjänst
------------	----------------	---------------	---------------

Psykomedica Utveckling Lund Ab	2	-16	Fortbildning psykologer
Mats Berggren	2	-19	Författarbesök skapande skola
Barlach & Nordenskiöld Produktion	1	-6	Författarbesök skapande skola
Magnus Nordin	1	-8	Författarbesök skapande skola
Växelbruk	1	-6	Författarbesök skapande skola
Edfelt Consulting Ab	4	-7	Handledning för elevhälsans personal
Lennart Holmgren Utbildning Ab	2	-31	Handledning för elevhälsans personal
Psyk. Gunilla Carlsson Kendall Ab	2	-23	Handledning för elevhälsans personal
S:T Lukas I Stockholm Ab	1	-16	Handledning för elevhälsans personal
Josef Elveskog	1	-10	Handledning syv och skolsköterska
Relationell Utveckling I Stockholm	5	-36	Handledning Ungdomsmottagningen
Socionom Monica Brendler-Lindqvist	1	-18	Handledning Ungdomsmottagningen
Tieto Sweden Ab	8	-26	It-konsult
Tele2 Sverige Ab	4	-20	It-konsult
Advania Sverige Ab	1	-26	It-konsult
Avs I Sverige Ab	1	-6	It-konsult
Axiell Sverige Ab	1	-15	It-konsult
Iver Sverige Ab	1	-1	It-konsult
Qlosr Ab	1	-1	It-konsult
Softwareone Ab	1	-2	It-konsult
Right Management Sweden Ab	1	-22	Karriäromställningsprogram
Överjärva Gård Ab	4	-24	Klassbesök på Naturskolan
Motionsidrottens Servicebolag I	1	-6	Motionspass elever Råsunda skola
Skrivun	1	-19	Specialpedagog Solna gymnasium
Advokatfirman Ulfsson Ab	7	-75	Stockholmsärendet gällande IKE
Tecken & Tolk Sverige Ab	2	-3	Tolk
Språkpoolen Skandinavien Ab	79	-177	Tolk
Järva Tolk & Översättningservice	23	-32	Tolk
Global Talk Sweden Ab	6	-4	Tolk
Lingua Communication Nordic Ab	5	-11	Tolk
Språkservice Sverige Ab	5	-9	Tolk
Transvoice Ab	5	-10	Tolk
Digital Interpretations Scandinavia	2	-4	Tolk
Axlås Solidlås Ab	1	-1	Utbildning larmsystem för personal
Naturveteriet	1	-21	Utbildning Naturskolans personal
Stiftelsen Parken	1	-4	Workshop Skapande skola
Klara Skolpool Ab	8	-194	Inhyrd personal
Skrivun	4	-109	Inhyrd personal
Teckenspråksakademien Sverige Ab	4	-50	Inhyrd personal
Aik Fotbollsförening, Aik Ff & ishokey	8	-1 261	Inhyrd personal

Futurica Sport & Education	1	-8	Inhyrd personal
Sameskolstyrelsen	1	-55	Inhyrd personal

Nämndinitiativ om att redovisa externa konsulter

För Solnas skolnämnd är det värdefullt att ta del av vilka externa konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med. Detta för att få en insyn i vilken typ av konsulter som anlitas, vilken typ av arbete som utförs, längden på avtalen, vilka typer av pedagogik som används inom ramen för dessa konsulttjänster. Där det är möjligt att utvärdera ska även utfallet av konsulttjänsterna presenteras. Kartläggningen kan också ge en indikation om vad som förvaltningen kan göra själv istället för de upphandlade konsulterna.

Vi föreslår därför Skolnämnden besluta:

att förvaltningen redovisar vilka externa konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med, hur länge deras avtal gäller, vilka typer av tjänster dessa förmedlar och där det är möjligt utfallet av anlitade tjänster, och hur mycket de har fakturerat under åren 2020, 2021 och 2022.

att förvaltningen i fortsättningen redovisar resultat från sina uppföljningar av de externa konsulternas arbete på återkommande basis, t.ex. en gång per år.

Nataliya Hulusjö
Kristdemokraterna

Skolnämnden

§ 35

Övrigt (SKN/2023:1037)

Beslut

Skolnämnden beslutar att nämndinitiativet får lämnas och tar emot det för beredning.

Sammanfattning

Nataliya Hulusjö (KD) lämnar in ett nämndinitiativ enligt *bilaga 3*.

Nämndinitiativ om att redovisa externa konsulter

För Solnas skolnämnd är det värdefullt att ta del av vilka externa konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med. Detta för att få en insyn i vilken typ av konsulter som anlitas, vilken typ av arbete som utförs, längden på avtalen, vilka typer av pedagogik som används inom ramen för dessa konsulttjänster. Där det är möjligt att utvärdera ska även utfallet av konsulttjänsterna presenteras. Kartläggningen kan också ge en indikation om vad som förvaltningen kan göra själv istället för de upphandlade konsulterna.

Vi föreslår därför Skolnämnden besluta:

att förvaltningen redovisar vilka externa konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med, hur länge deras avtal gäller, vilka typer av tjänster dessa förmedlar och där det är möjligt utfallet av anlitade tjänster, och hur mycket de har fakturerat under åren 2020, 2021 och 2022.

att förvaltningen i fortsättningen redovisar resultat från sina uppföljningar av de externa konsulternas arbete på återkommande basis, t.ex. en gång per år.

Nataliya Hulusjö
Kristdemokraterna

Skolnämnden**§ 57****Svar på nämndinitiativ från Nataliya Hulusjö (KD) om att redovisa externa konsulter (SKN/2023:1037)****Beslut**

Skolnämnden bordlägger ärendet.

Sammanfattning

Vid skolnämndens sammanträden den 14 september 2023 inkom Nataliya Hulusjö (KD) med ett nämndinitiativ gällande avtal med externa konsulter. Skolnämnden tog emot nämndinitiativet och gav förvaltningen i uppdrag att besvara det.

Av nämndinitiativet framgår sammanfattningsvis ett intresse för vilka externa konsulter barn- utbildningsförvaltningen har avtal med. Detta för att få en insyn i vilken typ av konsulter som anlitas, vilken typ av arbete som utförs, längden på avtalen, vilka typer av pedagogik som används inom ramen för dessa konsulttjänster. Där det är möjligt att utvärdera ska även utfallet av konsulttjänsterna presenteras. Det framgår vidare ett önskemål om en redovisning av vilka externa konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har avtal med, hur länge deras avtal gäller, vilka typer av tjänster dessa förmedlar och där det är möjligt utfallet av anlitade tjänster, och hur mycket de har fakturerat under åren 2020, 2021 och 2022. Kostnader för konsulttjänster och inhyrdpersonal för åren 2020 – 2022 framgår av barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-11-30.

Barn- och utbildningsförvaltningen har avtal gällande inhyrd personal, bemanningstjänster för pedagogisk personal. Det finns idag avtal med tre olika leverantörer för dessa tjänster; People Productions Sweden AB, Humly Edtech AB och BILDA personalmäklarna i Stockholm AB, alla tre avtalen går ut 2024-10-23. Utöver dessa avtal har barn- och utbildningsförvaltningen ett avtal gällande undersökningar och enkäter för skolan med företaget Origo Group Sverige AB som går ut 2024-02-28.

Utöver detta har staden ett antal avtal gällande konsulter som barn- och utbildningsförvaltningen har använt sig av, främst tolk och översättningstjänster, it-konsulter samt lokalplaneringskonsult. Det finns även lokala avtal gällande inhyrd personal med AIK fotboll och AIK ishockey som tecknats av Tallbackaskolan för fotbollsklasserna och Solna gymnasium för Nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU).

I barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-11-30 finns även redovisat samtliga leverantörer med antal fakturor och belopp gällande konsultkostnader och inhyrdpersonal för åren 2020–2022.

Yrkande

Eva Eriksson (S) föreslår att ärendet bordläggs.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut, nämligen bordläggning av ärendet, och att skolnämnden beslutar enligt det.

Signatur

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-11-08
SKN/2023:906

Yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) och Nataliya Hulusjö (KD) om att motverka antisemitism genom ökad kunskap

Förslag till beslut

Skolnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Samuel Klippfalk (KD) och Nataliya Hulusjö (KD) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 juni 2023 inkommit med en motion om att motverka antisemitism genom ökad kunskap.

I motionen yrkas att det
att Solna stad tar initiativ till att arrangera en utställning där det judiska livet uppmärksammas och därigenom motverkar antisemitism.
att Solna stad tar initiativ till att alla elever i årskurs 6 årligen besöker Judiska museet.

I läroplan (Lgr22) anges att skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. På Solna stads skolor pågår ständigt ett arbete för att motverka alla former av diskriminering och kränkningar precis som läroplanen fastställer. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, förebyggs och bemöts med kunskap och aktiva insatser.

Solna stads skolor arbetar utifrån Skolverkets samlade material för att identifiera, bemöta och undervisa om antisemitism. Det digitala materialet "Antisemitism -då och nu" består av åtta delar och en lärarhandledning. Material innefattar bland annat definitionen av antisemitism, presenterar forskningsbaserade kunskaper både historiskt och i nutid, undervisning om förintelsen och informationssökning och källkritik. Materialet är av ämnesövergripande karaktär och passar i fler olika ämnen och förvaltningen bedömer att det är ett heltäckande material som motsvarar Judiska museets olika skolprogram. Lärare är också fria att genomföra exempelvis besök på Judiska museet, Forum för levande historia eller andra institutioner när det passar in i deras planering.

Därmed anser förvaltningen motionen vara besvarad.

Handlingar

Motion om att motverka antisemitism genom ökad kunskap

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Lena Lundström
Skolchef

Beslutet expedieras till: Kommunstyrelsen

Bakgrund

Samuel Klippfalk (KD) och Nataliya Hulusjö (KD) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 19 juni 2023 inkommit med en motion om att motverka antisemitism genom ökad kunskap. Av motionen framgår att det är en mycket viktig uppgift att vårt demokratiska samhälle tar tydlig ställning för att bekämpa antisemitism i alla sammanhang där det är möjligt. Detta arbete måste bedrivas på olika plan och ske med uthållighet. Ett sätt att motverka antisemitism är att sprida kunskap och fakta.

Motionärerna lyfter den parlamentariska kommitté som arbetat med frågan om att utreda kriminalisering av förnekande av Förintelsen som nyligen har avgett sin slutrapport. En enig kommitté föreslår där att ett särskilt straffansvar ska införas för förnekande, urskuldande och uppenbart förringande av folkmord, brott mot mänskligheten eller andra krigsförbrytelser. Förslaget är att detta ska införas i brottsbalken under nästa år. Motionärerna lyfter att detta är ett viktigt steg i lagstiftningsarbete, och därutöver kan vår kommun på eget initiativ arbeta med ett förebyggande arbete.

I motionen yrkas att kommunen tar initiativ till att arrangera en utställning där det judiska livet uppmärksammas. Denna utställning kan med fördel ske genom ett samarbete med Judiska museet, som ligger i Stockholm stad. De har samlingar av föremål, bilder, dokument, brev och konst som på ett värdefullt sätt kan belysa hur antisemitism har sett ut genom historien, ända fram till idag.

Förvaltningens yttrande

Motionen tar upp ett mycket viktigt och aktuellt ämne.

I läroplan (Lgr22) anges att skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. På Solna stads skolor pågår ständigt ett arbete för att motverka alla former av diskriminering och kränkningar precis som läroplanen fastställer. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, förebyggs och bemöts med kunskap och aktiva insatser.

Läroplanen anger även skolans uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället.

Skolan ska förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensram alla i samhället behöver. Eleverna ska kunna orientera sig och agera i en komplex verklighet med stort informationsflöde, ökad digitalisering och snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska information, fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Solna stads skolor arbetar utifrån Skolverkets samlade material när det gäller att identifiera, bemöta och undervisa om antisemitism. Forum för levande historia och Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) har tagit fram materialet som presenterar forskningsbaserade kunskaper om antisemitism både historiskt och idag.

Materialet riktar sig i första hand till lärare och elever i högstadiet, gymnasiet, folkhögskolan och annan vuxenutbildning.

Det digitala materialet "Antisemitism -då och nu" består av åtta delar och en lärarhandledning. Texterna i materialet är av ämnesövergripande karaktär och passar i fler olika ämnen:

1. Vad är antisemitism? Definition och kännetecken
2. Judisk identitet. Judisk – vad betyder det?
3. Judisk historia. Diaspora, förföljelse, frigörelse
4. Förintelsen. Nazismen och folkmordet på Europas judar
5. Antisemitism idag. Fördomar och hat i vår tid
6. Myten om den judiska världskonspirationen
7. Debatten om Israel. Politik eller antisemitism?
8. Motverka antisemitism. Vad kan du göra för att motverka fördomar?
9. Till lärare. Att arbeta med materialet (Lärarhandledning)

Motion om att motverka antisemitism genom ökad kunskap

Internet och sociala medier har inneburit stora förändringar för hur information och kunskap sprids. Det går att peka på en fantastisk demokratisering tack vare dessa verktyg. Detta har inneburit stora fördelar på många sätt och är något vi ska värna och utveckla. Men tyvärr ser vi även att desinformation, konspirationsteorier och rent hat också har fått möjlighet att spridas lättare.

Det brukar talas om att det finns tre olika strömningar av våldsbejakande extremism som utgör ett hot mot samhället: de högerextrema, de vänsterextrema och de islamistiska. De har vissa skillnader men de har också vissa gemensamma referensramar.

En gemensam linje hos dessa tre är att de ofta drivs av en antisemitisk agenda. De utgår från ett narrativ där ”juden” definieras som ett problem och orsak till allt ifrån pandemi, krig och ekonomisk depression. Judar anses styra världen genom hemliga nätverk och detta är något som måste bekämpas, enligt dessa extrema rörelser.

Resultat av denna förvirrade åskådning leder till många allvarliga konsekvenser exempelvis i form av att brandbomber kastas mot synagogor eller att judar som visar sin identitet offentligt kan bli trakasserade på öppen gata.

Rötterna till dessa konspirationsidéer går långt tillbaka och det är en mycket viktig uppgift att vårt demokratiska samhälle tar tydlig ställning för att bekämpa antisemitism i alla sammanhang där det är möjligt. Detta arbete måste bedrivas på olika plan och ske med uthållighet. Ett sätt att motverka antisemitism är att sprida kunskap och fakta.

Den parlamentariska kommitté som arbetat med frågan om att utreda kriminalisering av förnekande av Förintelsen har nyligen avgett sin slutrapport. En enig kommitté föreslår där att ett särskilt straffansvar ska införas för förnekande, urskuldande och uppenbart förringande av folkmord, brott mot mänskligheten eller andra krigsförbrytelser. Förslaget är att detta ska införas i brottsbalken under nästa år. Detta är ett viktigt steg i lagstiftningsarbete, och därutöver kan vår kommun på eget initiativ arbeta med ett förebyggande arbete.

Mot denna bakgrund föreslås att kommunen tar initiativ till att arrangera en utställning där det judiska livet uppmärksammas. Denna utställning kan med fördel ske genom ett samarbete med Judiska museet, som ligger i Stockholm stad. De har samlingar av föremål, bilder, dokument, brev och konst som på ett värdefullt sätt kan belysa hur antisemitism har sett ut genom historien, ända fram till idag.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att Solna stad tar initiativ till att arrangera en utställning där det judiska livet uppmärksammas och därigenom motverkar antisemitism.

Att Solna stad tar initiativ till att alla elever i årskurs 6 årligen besöker Judiska museet.

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Nataliya Hulusjö
Kristdemokraterna

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-16
SKN/2023:1221

Yttrande över motion av Samuel Klippfalk (KD) om att Solna ska utöka föräldrautbildningen

Förslag till beslut

Skolnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Samuel Klippfalk (KD) inkom med rubricerad motion.

Det finns idag ett flertal utbildningar och andra insatser som syftar till att stödja vårdnadshavare i sin roll. De insatser som är riktade till föräldrar ligger ofta i Socialnämndens regi.

Barn och utbildningsförvaltningen (BUF) samarbetar med Socialförvaltningen gällande Komet. BUF ansvarar för information och ansökningar på hemsidan. Föräldrautbildningen Komet står för kommunikationsmetod och är till för föräldrar som har barn i åldersgruppen 3–11 år och som vill hantera bråk och konflikter mer framgångsrikt. Kurser i Komet hålls på kvällstid för att möta föräldrarnas behov. Kurserna utvärderas och synpunkter inhämtas från föräldrarna som deltar.

Socialförvaltningen erbjuder även Funktionell Familjeterapi (FFT). Samtalsserie för familjer med ungdomar i åldrarna 11-18 år som visar ett normbrytande beteende

ABC, är en annan insats som erbjuds för barn i åldrarna 3–12 år. Insatsen erbjuds på BVC och är ursprungligen en samverkan mellan Barn- och utbildningsförvaltningen, BVC och Socialförvaltningen. Även Lilla ABC för barn 0–2 år erbjuds i samverkan mellan Socialförvaltningen och BVC samt ingår i en forskningsstudie vid Karolinska Institutet.

Trygghetsfrågan har blivit en mycket aktuell fråga som påverkar barn och unga mycket. Gängkriminalitet, droger och våld finns idag allt för nära barn och unga. Det är då viktigt att vuxna kan kliva in med kunskap och handlingskraft för att upptäcka och motverka detta. Solna stad har därför i samverkan med andra myndigheter och aktörer tagit fram en film, ”Skydda och Stärka” som kan användas för att öka kunskapsnivån och handlingskraften hos vårdnadshavare och andra vuxna.

Därmed anser förvaltningen motionen vara besvarad.

Handlingar

Motion av Samuel Klippfalk om att Solna ska utöka föräldrautbildningen M:25/2023

SOLNA STAD

SID 2 (2)

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Motion om att Solna ska utöka föräldrautbildningen

Att vara förälder är en av livets största uppgifter. Ett gott föräldraskap kräver engagerade och informerade föräldrar till barn i alla åldrar. Ett tryggt hem är en viktig faktor för att främja barns psykiska hälsa, allmänna välmående, och bidrar i förlängningen till ett tryggt samhälle för oss alla.

Idag erbjuds Solnafamiljer med barn i åldern 3-11 år föräldrautbildningen Komet, som går igenom hur man förbättrar kommunikationen inom familjen samt hanterar konflikter på ett konstruktivt sätt. Innan dess erbjuder regionen inom BVC:s föräldrautbildning ABC-utbildning. Men efter att barnet fyllt tolv finns idag inget allmänt erbjudande kring föräldrastöd i Solna stad. Detta framgår på Solnas hemsida där ingen annan information om någon föräldrautbildning än Komet finns, som riktar in sig på familjer med konfliktproblematik. I familjen kan det dock finnas andra problem än just konfliktsituationer. Föräldrar kan oro sig över barnets umgängeskrets, skolprestationer, skärmberoende, med mera. Att kunna diskutera med andra föräldrar och hitta lösningar kan vara givande.

Även barn i tonåren och gymnasieåldern behöver sina föräldrar även om de är på väg mot självständighet. Dagens tonåringar och barn i gymnasieåldern har vuxit upp med andra tekniska förutsättningar och ett annorlunda samhälle än dess föräldrar och en föräldrautbildning kan stödja föräldrarna och ge dem nya strategier i relationen till barnet. Kort sagt; barn är barn upp till arton års ålder och kommunen ska stödja föräldrarna i alla faser av föräldraskapet. Här finns alltså en lucka från 12-18 års ålder.

Vi kristdemokrater vill därför att en allmän och generell föräldrautbildning införs, för föräldrar med barn från 0-18 år. Den kan med fördel delas upp i olika åldrar efter det att BVC:s föräldrautbildning vid fem år inte längre erbjuds. Till exempel kan den delas upp i tre olika ålderskategorier (6-10 år, 11-14 och 15-18) med utbildning i barnens utveckling och vilka utmaningar de går igenom i olika faser. Samt hur man som förälder bäst stöttar dem och ger föräldrar handfasta tips om hur man bäst hanterar uppkomna situationer i just den fasen, innan det blir ett stort problem.

Utbildningen ska erbjudas föräldrar på tider som passar dem, också under sommartid, så att så många som möjligt får en chans att delta. Den ska genomföras i samarbete med personal från socialförvaltningen och andra relevanta förvaltningar, och erbjudas i skolans regi – så att så många som möjligt kan delta och att det inte upplevs utpekande. I skolan möter man såväl de föräldrar som behöver föräldrastöd, som de föräldrar som inte visste att kommunen erbjuder ett sådant stöd.

För utrikesfödda föräldrar är det viktigt att lära sig om föräldraskap och familjeliv i Sverige, samt vilka rättigheter, skyldigheter, normer och värderingar som råder här. I Stockholmsprogrammet Föräldraskap i Sverige 0-18 år träffas utrikesfödda föräldrar och får möjlighet att diskutera och dela erfarenheter med varandra. Detta är något som främjar integrationen och bör införas i Solna.

Besöker man Solnas hemsida för föräldrautbildningen Komet idag ser man att höstens föräldrautbildning är fullbokad. Nya utbildningsgrupper planeras till våren 2024. Kristdemokraterna vill att familjer som aktivt går in på hemsidan och letar efter information också ska hitta tider. Utbudet av föräldrastöd ska matcha efterfrågan. Detta kan ske till exempel genom att ha flera parallella grupper.

Stockholms stad är ett föredöme i erbjudandet av föräldrastöd. Kommunen erbjuder ABC föräldraträffar, för den som har barn 0-18 år, Komet föräldraträffar, för den som har barn 3-18 år och har konfliktproblematik, samt Föräldraskap i Sverige, för den som har barn 0-18 år och är utrikes född. ABC-träffarna är i sin tur uppdelade i åldersspann så man kan göra den relevant för deltagarna.

För bättre föräldrastöd satsar Kristdemokraterna medel i vår skuggbudget. Trygga, självsäkra och funktionella föräldrar är de viktigaste förebyggande faktorerna så att barn inte ska hamna snett i livet.

Jag föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att Komet föräldraträffar utvidgas även till föräldrar med barn 12-18 år,

Att Barn- och utbildningsförvaltningen i samarbete med socialförvaltningen och andra relevanta förvaltningar tar fram och erbjuder ABC föräldrautbildning som riktar sig till alla föräldrar med barn 0-18 år,

Att Föräldraskap i Sverige eller motsvarande erbjuds för utrikes födda föräldrar med barn 0-18 år,

Att Utbudet av föräldrastöd matchar efterfrågan,

Att Utbildningarna ges när föräldrar har tid, även under sommaren,

Att Information samt ansökan till föräldrautbildningarna finns samlad och lättillgängligt på Solnas hemsida.

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-12
SKN/2024:17

Ledningssystem och Patientsäkerhetsberättelse inom Elevhälsans medicinska insatser i Solna stads kommunala skolor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att skolnämnden godkänner ledningssystem för år 2024 för elevhälsans medicinska insatser.

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att skolnämnden godkänner patientsäkerhetsberättelser för år 2023.

Sammanfattning

Ledningssystemet visar kommande års planering och övergripande mål för del medicinska elevhälsoarbetet.

En patientsäkerhetsberättelse visar föregående års arbete och kommande års aktivitetsmål för medicinska verksamheter. Dokumenten lyfts för godkännande i februaris nämnd. Enligt 3 kap §10 i Patientsäkerhetslagen ska vårdgivare senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Det ska vara en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamheten (SOSFS 2011:9 7 kap §3). Skolnämnden är vårdgivare för elevhälsans medicinska insats och psykologernas medicinska verksamhet.

Vårdgivaren har ett tydligt ansvar att bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete samt att arbeta förebyggande och hälsofrämjande enligt SOSFS 2011:9 och SFS 2010:659 för att förhindra vårdskador. Inspektion för vård och omsorg (IVO) är kontrollmyndighet.

Handlingar

Ledningssystem för medicinskt arbete 2024

Patientsäkerhetsberättelse för skolsköterskor och skolläkares medicinska verksamhet 2023

Bilaga 1: Statistik Nyckeltal EMI 2023/24

Bilaga 2: Statistik Kvalitetsmått EMI 2023/24

Patientsäkerhetsberättelse för psykologernas medicinska verksamhet 2023

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Ann Lötbom
Chef barn och elevhälsa

Ledningssystem

för elevhälsans medicinska insatser

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning, förkortningar	2
Inledning	4
Tillämpningsområde	4
Definitioner	4
Ansvar för och användning av ett medicinskt ledningssystem	5
Vårdgivare.....	5
Verksamhetschef.....	6
Rektor.....	6
Samordnande skolsköterska och psykolog med psykologiskt ledningsansvar	6
Skolläkare, skolsköterska och skolpsykolog.....	7
Ledningssystemets grundläggande uppbyggnad.....	8
Processer och rutiner	8
Samverkan för att förebygga vårdskador	9
Systematiskt förbättringsarbete	9
Personalens medverkan i kvalitetsarbetet	12
Dokumentationsskyldighet.....	13
Undantagsbestämmelse	13
Mål, strategier och utmaningar kommande år	14

Förkortningar

MLA- Medicinskt ledningsansvarig

EMI - Elevhälsans medicinska insats

PLA- Psykologisk ledningsansvarig

EPI- Elevhälsans psykologiska insats

HSF - Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

IVO - Inspektionen för vård och omsorg IMY - Integritetsskyddsmyndigheten

DIHP – Dokument- och informationshanteringsplan

BUP - Barn - och ungdomspsykiatri

Förkortningar med hänvisning till lagstiftning

SOSFS - Socialstyrelsens författningssamling (2011:9)

Skollag (2010:80)

HSL - Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

PSL - Patientsäkerhetslag (2010:659)

PDL - Patientdatalag (2008:355)

SOL - Socialtjänstlagen (2001:453)

Inledning

Ledningssystemet för de medicinska insatserna i Solna följer Socialstyrelsens författningssamling SOSFS 2011:9 för systematiskt kvalitetsarbete. Socialstyrelsen är tillsynsmyndighet för all hälso- och sjukvård. Skollagen styr elevhälsans övergripande mål. Den medicinska insatsen är en egen verksamhetsgren som omfattas av skolsköterskor och skolläkare (SFS 2010:800).

Socialstyrelsen och Skolverket har gemensamt tagit fram "Vägledning för elevhälsan" för att bidra till utveckling av en samlad och likvärdig elevhälsa. Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, under ledning av rektor. Den samlade elevhälsans gemensamma uppdrag ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det medicinska arbetet redovisas årligen genom sammanställningar av personalresurser, egenkontroller, kvalitetsjämförelser, elevernas hälsostatistik och kontroller för journalgranskning. Dessa kan användas som utgångspunkt i det lokala kvalitetsarbetet på skolan samt i det förebyggande elevhälsoarbetet.

Tillämpningsområde

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ska tillämpas för att utveckla och säkra kvaliteten i sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Den som bedriver verksamheten ska planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten, 3 kap. 1 och 2§ (SOSFS 2011:9).

Förutsättningar för medarbetare att delta i förbättringsarbetet ska skapas, så rätt sak görs vid rätt tillfälle och på rätt sätt. Principer ska fastställas för att säkra kvalitet och vården ska bygga på respekt för patientens/elevens självbestämmande och integritet, HSL (2017:30). Tillräcklig kunskap krävs för att kunna arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet inom hälso- och sjukvården, PSL (2010:659).

Definitioner

Hälso- och sjukvård - verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Vårdgivare - statlig myndighet, landsting och kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som myndighet, region eller kommun har ansvar för.

Ledningssystem - system för att fastställa principer för ledning av verksamheten.

Process - serie aktiviteter som främjar ett bestämt ändamål eller ett avsett resultat.

Kvalitet - att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar.

Egenkontroll - systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem.

Vårdskada - lidande, obehag, kroppslig eller psykisk skada, sjukdom och död som orsakas av hälso- och sjukvården.

Allvarlig vårdskada - är bestående och inte ringa, eller har lett till att patienten fått ett väsentligt ökat vårdbehov eller avlidit.

Ansvar för och användning av ett medicinskt ledningssystem

Den medicinska ledningen ska vara organiserad så den tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet inom vården i elevhälsan. Grundläggande byggstenar för kvalitet är processer, rutiner, samverkan, systematiskt förbättringsarbete, egenkontroll, utredning av avvikelser, dokumentationsskyldighet samt adekvat kunskap och kompetens.

Vårdgivare

Skolnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan i kommunala skolor. Nämnden ansvarar för att systematiskt och fortlöpande utveckla verksamheten och skapa en god säkerhetskultur genom att:

- Ansvara för att upprätta ett ledningssystem anpassat till verksamheten enligt HSL.
- Årligen godkänna verksamheternas patientsäkerhetsberättelser.
- Utse verksamhetschef för medicinsk verksamhet enligt 29§ HSL.
- Ansvara för att rutiner för informationssäkerhetspolicy finns vid misstanke om dataintrång i journaler enligt Dataskyddsförordningen.

- Följa anmälningsplikten till Inspektionen för vård och omsorg, IVO, om det befaras att sköterska, läkare eller psykolog kan utgöra fara för patientsäkerheten enligt 7§ PSL (2010:659).
- Ansvara för att ändamålsenliga lokaler för verksamheten finns enligt HSL.

Verksamhetschef

Verksamhetens ansvar och uppgifter regleras i HSL § 28-30 (2017:30), SOSF 1997:8 samt SOSFS 2008:14. Chef för barn och elevhälsa på barn- och utbildningsförvaltningen har personalansvar, är verksamhetschef enligt HSL och representerar vårdgivaren, skolnämnden:

- Inspektionen för vård och omsorg (IVO), elever, vårdnadshavare, personal och rektorer ska kunna vända sig till denna i frågor som rör verksamheten.
- Har det samlade ledningsansvaret och kan inte överlåta detta till annan.
- Ska veta när ledningsuppgifter skall överlåtas till annan med medicinsk kompetens för att säkerställa hög säkerhet och god kvalitet.
- Ansvarar på uppdrag av vårdgivaren för att rutiner finns och att anmälan till IVO görs när misstanke om att medicinsk personal utför fara för patientsäkerheten.
- Anställer skolsköterska, -läkare och -psykolog med rätt kompetens.

Rektor

- Leder, samordnar och beslutar om elevhälsans insatser och personalens gemensamma ansvar för elevhälsoarbetet på skolan.
- Verkar för att ändamålsenliga lokaler med.
- Ger uppdrag till skolsköterskor och skolpsykologer på elevhälsoteamsmöten.

Samordnande skolsköterska och psykolog med psykologiskt ledningsansvar

Arbetar på uppdrag av verksamhetschefen och stödjer denne i det systematiska kvalitetsarbetet. I säkerhetsarbetet som samordnande skolsköterska och psykologiskt ledningsansvarig ingår att:

- Ansvara för att årligen uppdatera ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) i samarbete med verksamhetschef.

- Skriva patientsäkerhetsberättelse, som ska godkännas i skolnämnden senast 1 mars.
- Årligen ta fram statistik och sammanställningar som underlag i kvalitetsarbetet.
- Utföra regelbundna journalgranskningar återgivning 2 gånger/år.
- Ansvara för arkivering av journaler till kommunarkivet 1gång/år (överföring av digitala journaler sker när rutin för detta upprättats i Solna stad).
- Vara uppdaterade i relevant lagstiftning och evidensbaserat arbete på respektive område.
- Skapa processer, aktiviteter, rutiner samt verka för och ingå i samverkan som utvecklar respektive verksamhets kvalitet.
- Delta och samarbeta med verksamhetschef i intervjuer inför nyrekryteringar.

Skolläkare, skolsköterska och skolpsykolog

Arbetar under eget yrkesansvar, enligt PSL, 6 kap. 2§ (2010:659) och har som all hälso- och sjukvårdspersonal anmälningsplikt vid misstanke om att barn far illa enligt SOL2001:453, 14 kap. De utgör den centrala elevhälsan på barn- och utbildningsförvaltningen men arbetar lokalt på samtliga skolor. Alla ska ha god kännedom om aktuell lagstiftning, föreskrifter och metodik som gäller för verksamheten, samt vara förtrogna med lokala rutiner och metodbok. Alla ingår i skolans elevhälsoarbete, deltar på elevhälsoteamsmöten samt ingår i nätverk för respektive profession i Stockholms län.

Elevhälsans medicinska insats ska erbjuda hälsobesök, kontroller och vaccinationer enligt det medicinska basprogrammet och det nationella vaccinationsprogrammet, samt enklare sjukvårdsinsatser enligt SFS 2010:800. Framtagna rutiner för medicinskt basprogram, journaldokumentation, vaccinationer med mera finns i metodboken för EMI. Skolläkaren är ett stöd för skolsköterskor, elever och vårdnadshavare via regelbundna läkarmottagning på alla skolor, till exempel under möten och i samtal med elev/vårdnadshavare kring elever inom området NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) och kring elever med under-/övervikt. Efter samtal och bedömning skickas eventuellt remiss för vidare utredning och/eller behandling till andra aktörer.

Elevhälsans psykologiska insats lyder under HSL i arbetet med diagnostik, vård och behandling. Övrigt arbete för psykologer är att betraktas som socialt stöd, samtalsstöd eller rådgivning som ska säkras, dokumenteras och utvecklas

enligt rutiner. Skolpsykologer i Solna handleder personal på uppdrag av rektor, deltar i samverkansmöte mellan skola och hem och bidrar i utvecklingsarbetet för ökad kunskap till personal. Skolpsykologerna utför medicinska arbetsinsatser på individnivå vid utredning, som syftar till att förstå elevers behov av stöd i skolan och är ett stöd i samverkan mellan skola och vårdnadshavare.

Vid nyanställning ska skolsköterskor ha specialistutbildning till distrikt - eller barnsjuksköterska samt examen från skolsköterskeprogrammet. Skolläkare skall ha specialistkompetens i barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri, alternativt vara legitimerad läkare med erfarenhet som skolläkare.

Psykologer ska vara klara med sin PTP (praktisk tjänstgöring för psykologer) och ha legitimation från Socialstyrelsen samt erfarenhet och kompetens för att utföra en kvalificerad utredning och utvecklingsbedömning av elev.

Varje nyanställd sköterska och psykolog får introduktion enligt framtagna rutiner. Fortbildning ges delvis i form av regelbundna professionsmöten som äger rum 1 gång per månad, där alla förväntas delta.

Ledningssystemets grundläggande uppbyggnad

Processer och rutiner

Vårdgivaren ska identifiera och fastställa de processer som behövs för att säkra kvaliteten.

Kända rutiner finns för hur behov av ny process identifieras, hur arbetsgången för ny rutin är samt att respektive professionsgrupp tillsammans identifierar aktiviteter på möten. Utvärdering sker fortlöpande. Alla har ett egenansvar för att lyfta aktuella förslag och frågor på möten för EMI och EPI.

Processer och rutiner styrs av medicinskt ledningsansvarig psykolog för psykologernas arbete och av medicinskt samordnande skolsköterska för skolsköterskor/-läkares arbete, i samarbete med chef för barn- och elevhälsa.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Det ska:

- Framgå av processer och rutiner hur samverkan ska bedrivas i verksamheten för att förebygga vårdskada.
- Genom processer och rutiner säkerställas möjlig samverkan med andra verksamheter och myndigheter.

Framtagna rutiner finns för såväl internt som externt samarbete kring bland annat hälsobesök, vaccinationer, behov av egenvård, utredningar, remittering till andra instanser, överlämning från barnhälsovård till elevhälsa.

Gällande utredningar och remisser mellan kommun, region och BUP pågår ett utvecklingsarbete som även diskuteras på lokala BUS-möten mellan stadens förvaltningar.

Vid tillbud eller avvikelser i annan verksamhet skickas en kopia till berörd chef så att samarbetet för ett gemensamt förbättringsarbete kan påbörjas.

Systematiskt förbättringsarbete

Enligt 6 kap. PSL (2010:659) ingår följande i arbetet med att agera för säker vård:

Riskanalys

Tillbud och avvikelser rapporteras digitalt i vårt digitala journalsystem Prorenata. Rutiner finns för att identifiera och rapportera medicinska risker, men ska förstärkas.

Egenkontroll

Egenkontrollen ska göras i den omfattning som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet. Samordnande skolsköterska för EMI och psykologiskt ledningsansvarig (PLA) informerar, sammanställer och följer upp resultat i kvalitetsgranskningar lokalt i respektive arbetsgrupp, samt redovisar resultaten i den årliga patientsäkerhetsberättelsen.

Områden som granskas regelbundet inom EMI:

- Journaldokumentation genom systematiska loggkontroller en gång/termin, i enlighet med patientdatalagen, PDL, (2008:355), som kompletterar dataskyddsförordningen.

- Antal vaccinationer och hälsobesök/år, för att säkerställa att det medicinska basprogrammet har följts på alla elever.
- Statistik på elevernas hälsoenkäter hämtas ur journalsystemet via aidentifierade data.
- Kalibrering av medicintekniska produkter sker jämna år.
- Resurser, organisation och kvalitetsmått för verksamhetsansvar.
- Läkemedels- och mottagningsrutiner.

Områden som granskas regelbundet inom psykologiska insatsen:

- Journaldokumentation genom systematiska loggkontroller en gång/termin, i enlighet med patientdatalagen, PDL, (2008:355), som kompletterar dataskyddsförordningen.
- Gemensam granskning av aidentifierad utredning för att säkerställa likvärdiga utredningsrutiner inom psykologgruppen.
- Antal och uppföljning av utredningar.

Klagomål och synpunkter

Vårdgivaren ska ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet från:

1. elever/patienter och vårdnadshavare
2. personal
3. vårdgivare

Synpunkter kan lämnas skriftligt via e-tjänst och blankett samt muntligt.

Inkomna synpunkter hanteras enligt samma rutiner som avvikelser och tillbud.

Det ges möjlighet att framföra synpunkter och klagomål anonymt vilket i så fall medför att den som framfört en synpunkt inte kan räkna med något svar. Om kontaktuppgifter anges lämnas ett svar inom sju dagar.

Rapporteringskyldighet

Rutiner för att rapportera händelser och tillbud finns. Vårdgivaren har skyldighet att utreda händelser om vårdskada. Om skadan är allvarlig skrivs en anmälan om Lex Maria till IVO, enligt bestämmelser i PSL (2010:659).

Information till berörd elev och vårdnadshavare ges av medicinsk personal, som också dokumenterar händelsen i elevhälsojournalen.

Sammanställning och analys

Inkomna rapporter, klagomål och synpunkter sammanställs och analyseras. Syftet är att klarlägga faktorer som har påverkat händelsen, samt ge underlag för beslut om nya åtgärder.

Samordnande skolsköterska och medicinskt ledningsansvarig psykolog:

1. Uppskattar sannolikheten för att händelsen inträffar igen.
2. Bedömer vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.
3. Analyserar och vidtar åtgärder. Förslag om nya arbetsrutiner eller anmälan enligt Lex Maria lyfts till verksamhetschef för information och gemensam överenskommelse inför beslut.
4. Sammanställer och rapporterar framkomna resultat, samt redovisar dessa i Patientsäkerhetsberättelsen.

Vid frågor och/eller misstanke om att yrkesperson kan utgöra fara för patientsäkerheten rapporteras till verksamhetschef.

Förbättrande åtgärder i verksamheten

På grundval av resultaten ska åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens kvalitet.

Exempel på detta är att:

- Resultat från elevernas hälsokontroller analyseras.
- Egenkontroller utförs gällande medicinskt basuppdrag.
- Kommunens organisation jämförs genom antal elever per psykolog, sköterska och läkare.
- Utvärdering och analys av satta mål 1 gång per år.
- Utvärdering och analys av avvikelser, klagomål och inkomna synpunkter en gång per år.
- Statistik från elevhälsoenkäter och om utredningar redovisas till respektive rektor samt ledningsgrupp på barn och utbildningsförvaltningen i slutet av varje läsår och är tänkta att vara en del i grunden för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan.

Efter utredning av inträffade avvikelser tar verksamhetschef ställning till eventuellt behov av förändrade rutiner och om förbättringsförslag ska införas. Avvikelser är en stående punkt på möten i personalgrupperna 1 gång per månad, som ett led i kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet. Frågor som ska besvaras:

- Har verksamheten uppnått kvalitetsmålen?
- Har personalen arbetet enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet?
- Har identifierade avvikelser åtgärdats?
- Har identifierade avvikelser åtgärdats så att de inte inträffar på nytt?

Förbättring av processerna och rutinerna

Om resultaten visar att processer och rutiner inte är ändamålsenliga ska dessa förbättras, med vikt på förebyggande åtgärder.

- Ledningssystemet innehåller övergripande mål för kommande år. Dokumentet lyfts på nämndmöte i februari varje år, där beslut om godkännande tas.
- Patientsäkerhetsberättelse visar resultat för föregående års mål samt mål för kommande år. Nämnden beslutar om godkännande i februari varje år.
- Eventuellt inkomna synpunkter och klagomål analyseras.
- Metodhandbok för EMI revideras fortlöpande.
- Processer och rutiner för EPI revideras fortlöpande.
- Samordnande skolsköterska för elevhälsans medicinska insats ansvarar för löpande revidering av sköterskors och läkares medicinska basprogram samt rutiner/processer som utgår från detta.
- Medicinskt ledningsansvarig psykolog ansvarar över psykologernas medicinska arbete, samt rutiner/processer i psykologgruppen som utgår från detta.

Personalens medverkan i kvalitetsarbetet

Enligt 6 kap. 4 § PSL (2010:659) är hälso- och sjukvårdspersonal skyldig att bidra till att hög säkerhet upprätthålls. Vårdgivaren ska säkerställa att personal arbetar med processer och rutiner som ingår i ledningssystemet.

- Det är varje individs yrkesansvar att vara delaktig och följa framtagna rutiner i kvalitets- och säkerhetsarbetet.
- Medicinsk elevhälsa samverkar med hälso- och sjukvård, socialtjänst, myndigheter och internt i kommunen.
- Vid nyanställning ansvarar verksamhetschef för att utdrag ur brottsregistret lämnas in och utför kontroll av intyg om yrkeslegitimationen.
- Chef för barn och elevhälsa ingår i styrgruppen i införandet av journalsystemet Prorenata. Samordnande skolsköterska och

samordnande psykolog har ett nära samarbete med projektansvarig för Prorenata och ansvarig för upprättande av DIHP: en.

- Projektansvarig för Prorenata har 20 % tjänst.
- Alla medarbetare följer gällande lagar och riktlinjer för den egna sekretessen.

Dokumentationsskyldighet

Arbetet med att fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska dokumenteras.

- Samordnande skolsköterska upprättar rutiner för dokumentation i samråd med skolsköterskor, -läkare och verksamhetschef. Rutinerna finns i metodbok för EMI.
- Psykolog med ledningsansvar upprättar rutiner för psykologernas dokumentation i samråd med övriga psykologer och verksamhetschef.
- Personal ska följa vårdgivarens rutiner för informationshantering och journalföring.
- Informationsöverföring sker utan skriftligt medgivande mellan skolor som har samma vårdgivare. Samtycke från vårdnadshavare/elev krävs från regionen/annan vårdgivare.
- Respektive rektor ansvarar för rutiner gällande elevhälsoteamets dokumentation.
- Vårt digitala journalsystem följer GDPR förordningens krav, samt krav på spårbarhet enligt Patientdatalagen och IMY.
- Psykologerna inhämtar samtycke från båda vårdnadshavare inför utredning och skolsköterskorna inhämtar samtycke från båda vårdnadshavare inför vaccinationer.
- I de fall en elev har skyddade personuppgifter finns särskilda rutiner framtagna, som all personal känner till.

Undantagsbestämmelse

Socialstyrelsen kan medge undantag för en viss verksamhet från bestämmelserna om det finns särskilda skäl. Inga ansökningar om undantag har gjorts från medicinsk elevhälsa under året

Mål, strategier och utmaningar kommande år

- Dokument- och informationshanteringsplanen ska vara uppdaterad gällande journalföring och gallringrutiner för hälso- och sjukvårdsarbetet.
- Digital checklista för medicinsk egenkontroll ska upprättas i journalsystemet Prorenata.
- Rutiner för att följa nationella riktlinjer för adhd och autism ska skapas inom respektive yrkesgrupp och i samarbete med andra professioner.
- Pågående övergång till en helt digitaliserad journalföring där samtliga råmaterial i analog form ersättningsskannas till arkiv ska slutföras.
- Rutiner för klagomål ska revideras och förtydligas.
- Rutiner för riskbedömning i samband med tillbud och avvikelser ska förstärkas.
- Se över rutiner för psykologutredningar i samarbetet mellan region och skolpsykologer.
- Slutföra steg två (av två) kring revidering av rutinen för medicinskt ledningssystem och patientsäkerhetsberättelser, i syfte att skapa en helhet med tydligare mål.

SOLNA STAD

Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats, EMI År 2023

Datum 2024-01-19

Ansvarig för innehållet

Petra Westman, samordnande skolsköterska

Ann Lötboom verksamhetschef för barn- och elevhälsan

Diarienummer:

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
Övergripande mål och strategier	3
Ledning och tydlig styrning	3
Organisation och ansvar.....	3
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	3
Informationssäkerhet.....	4
En god säkerhetskultur.....	4
Adekvat kunskap, bemanning och kompetens	4
Elever och närstående som medskapare	5
System och processer för ökad patientstärkerhet.....	5
RESULTAT, ANALYS OCH UTVECKLING	6
Mål som genomförts 2023	6
Riskhantering.....	6
Avvikelser och anmälningar till IVO	6
Klagomål och synpunkter	8
Bemanning och kompetens	8
Statistik av nyckeltal.....	8
Egenkontroll	10
Kvalitetsmått	10
Uppdateringar och revideringar	10
Medicinteknisk kontroll.....	10
Loggar	10
MÅL OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	11
BILAGA 1. Statistik av nyckeltal Solna EMI läsår 2023/2024	
BILAGA 2. Statistik enligt kvalitetsmått Solna EMI läsår 2022/2023	

SAMMANFATTNING

Elevhälsans medicinska insats, EMI, i Solna har en tydlig organisation och ansvarsfördelning samt personal med adekvat kompetens. Skolsköterskor och skolläkare arbetar med tydliga metoder och rutiner som regelbundet revideras. Trots en god säkerhetskultur och kunskap om risker har 13 avvikelser inkommit under 2023. Hälften av avvikelserna rör samverkan med externa samverkansparter. Dock har inga allvarliga incidenter eller avvikelser uppdragats och inga Lex Maria anmälningar till IVO har gjorts. Antal nyanlända har minskat under 2023 men fördelningen mellan skolorna är ojämn vilket skapat en ökad arbetsbelastning för den medicinska elevhälsan på främst två skolor. Med ökad tidspress och fler arbetsuppgifter finns risk att säkerheten brister. Trots utmaningar arbetar EMI för att förbättra verksamheten.

Övergripande mål för patientsäkerhetsarbetet ^{1 2}

Målet för elevhälsans medicinska insats, EMI, är att bedriva en kvalitativ och säker verksamhet där risker identifieras för att kunna förebyggas. Det ska finnas säkra rutiner, som ska vara kända för all personal.

Strategier för att uppnå dessa mål är:

- ✚ Att säkra att personal som arbetar i verksamheten har den behörighet och kompetens som krävs för att god medicinsk elevhälsa ska kunna bedrivas
- ✚ Att erbjuda en säker medicinsk elevhälsa
- ✚ Att tidigt identifiera risker och aktivt arbeta med avvikelshantering
- ✚ Att arbeta systematiskt med riktlinjer och rutiner som implementeras i EMI:s verksamhet
- ✚ Att arbeta enligt vetenskap och beprövad erfarenhet

Ledning och tydlig styrning

Organisation och ansvar ^{3 4}

Roller och ansvarsfördelning för planering, ledning och patientsäkerhetsarbete på olika nivåer beskrivs i EMI:s ledningssystem. Här framgår vad vårdgivare, verksamhetschef, medicinskt ledningsansvarig, samordnande skolsköterska, systemansvarig skolsköterska samt skolsköterska och skolläkare har för roller och ansvarsområde. Ledningssystemet reviderades under vårterminen 2023. För en full beskrivning var god läs Ledningssystem för elevhälsans medicinska insats, Solna stad.

Samverkan för att förebygga vårdskador ⁵

Verksamhetschef, samordnande skolsköterska, skolläkare och skolsköterskan på gymnasiet ingår i olika nätverk med personer med likartade roller i andra kommuner. Systemansvarig skolsköterska ingår i ett nätverk med andra aktörer med ansvar för det digitala journalsystemet Prorenata andra kommuner. Skolsköterskor och skolläkare har en bred samverkan med många externa aktörer, t.ex. med BVC, logoped, ungdomsmottagning och BUMM. Verksamhetschef för barn- och elevhälsan deltar i BUS-möten. En extern granskning av läkemedelshantering i Solna EMI görs årligen av oberoende skolläkare från annan kommun.

¹ Patientsäkerhetslagen (2010:659) 3 kap. 1 §

² SOSF 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 3 kap. 1–3 §

³ Patientsäkerhetslagen (2010:659) 3 kap. 1 och 9 §

⁴ SOSF 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 7 kap. 2 §, p 1

⁵ SOSF 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 4 kap. 6 §, 7 kap. 2 § p 3

Informationssäkerhet ⁶

Datajournalssystemet Prorenata som används för EMI är informationssäkerhetsklassad enligt Solna stads rutiner och GDPR ⁷ samt uppfyller krav på spårbarhet enligt Patientdatalagen ⁸.

- Systemansvarig skolsköterska och verksamhetschef lägger till, tar bort och reglerar behörigheter kontinuerligt, så att endast den som är delaktig i vården har tillgång till journalhandlingar.
- Skolsköterska och skolläkare ska följa rutiner för dokumentation och journalhantering ⁹ enligt SKL ¹⁰ numera SKR, Solnas skolnämnd ^{11 12} och lokal metodbok.
- Innan journalhandling lämnas ut till vårdnadshavare eller myndig elev ska menprövning göras.
- Skolsköterska och skolläkare ska förvara laptop och eventuellt nedskrivna lösenord inlåsta i journalskåp efter arbetsdagens slut eller på säkert ställe när det förvaras i bostaden i samband med hemarbete. ¹³
- Endast EMI-personal ska ha tillgång till journalskåpsnycklar. Nycklar till skolsköterskas rum ska endast finnas tillgänglig för ett fåtal personer på skolan.
- När pappersjournal eller kopior av pappersjournal skickas via post ska dubbla kuvert användas där innerkuvertet markeras ”sekretess, innehåller elevhälsojournal” för att säkerställa att obehöriga inte tar del av uppgifterna. ¹⁴

En god säkerhetskultur ^{15 16}

All personal inom EMI ansvarar för att identifiera och rapportera risker i verksamheten. Vid större förändringar i verksamheten som kan påverka patientsäkerheten ska riskanalyser utföras.

Avvikelse som identifieras lämnas löpande till verksamhetschef och samordnande skolsköterska via det digitala journalsystemet. Vid EMI-möten finns en stående punkt på dagordningen om patientsäkerhet där inkomna avvikelserapporter tas upp. Vid behov ändras riktlinjer och rutiner. I slutet av varje kalenderår sammanställs och analyseras avvikelser och presenteras för skolnämnden. Vid allvarliga avvikelser görs en Lex Maria anmälan till IVO av medicinsk ledningsansvarig.

Adekvat kunskap, bemanning och kompetens

Vid rekrytering av skolsköterska och skolläkare säkerställs att kandidaterna har relevant vidareutbildning. Kompetensutveckling sker i samråd med verksamhetschefen.

⁶ HSLF-FS 2016:40 Journalföring och behandling av personuppgifter 7 kap. 1§

⁷ GDPR (EU) 2016/679

⁸ Patientdatalagen (2008:355)

⁹ SOSF 2008:14 Informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården

¹⁰ SKL Cirkulär 09:44 Hantering av barn- och skolhälsovårdsjournaler

¹¹ BUN/2005:735 Riktlinjer för hantering av elevhälsovårdsjournaler i Solna stad

¹² SKN/2019:86 Dokumenthanteringsplan för skolnämnden, Solna stad

¹³ HSLF-FS 2016:40 Journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvårdslagen

¹⁴ HSLF-FS 2016:40 Journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvårdslagen

¹⁵ SOSF 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 5 kap. 1§, 7 kap. 2§ p 4

¹⁶ Patientsäkerhetslagen (2010:659) 6 kap. 4 §

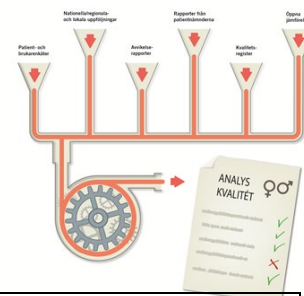
Elever och närstående som medskapare ¹⁷

Skolsköterska och skolläkare strävar efter samarbete med elev och vårdnadshavare. Hälso- och sjukvård som bedrivs i skolan är frivillig. Skolsköterskor erbjuder rutinbesök enligt metodbok. Vid kontroller utöver basprogrammet är undersökningarna överenskomna i samråd med vårdnadshavare och elev. Inför vaccinering efterfrågas skriftligt, oftast digitalt, medgivande av vårdnadshavare eller från elev i gymnasieålder. Tolk används vid behov. Elev bör informeras om det som rör honom eller henne och informationen ska vara anpassad efter ålder och mognad. Vårdnadshavare kontaktas när man bedömer det lämpligt. Eleven ska ha ett medinflytande som med tiden övergår till självbestämmande.

System och processer för ökad patientsäkerhet ^{18 19}

Egenkontroll är systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem.

Åtgärder	Omfattning	Källa
Riskhantering	Vid behov	Vid organisatoriska förändringar i verksamheten eller misstanke om risk
Avvikelser	1 gång per kalenderår	Avvikelser inlämnas fortlöpande och sammanställs i slutet av kalenderåret
Anmälan enligt Lex Maria	Vid uppkomst	Anmäls till IVO av medicinskt ledningsansvarig
Klagomål och synpunkter	Vid uppkomst	Sammanfattas i slutet av kalenderåret
Bemanning och kompetens	Vid nyanställning och vikarieanskaffning	Vid anställning och förändringar i verksamheten
Statistik av nyckeltal	1 gång per läsår	Statistik sammanställd i oktober
Egenkontroller	1 gång per kalenderår	Frågeformulär ifyllda av skolsköterskor i slutet av kalenderåret
Kvalitetsmått	1 gång per läsår	Statistik enligt kvalitetsmått inlämnade av skolsköterskor i slutet av läsåret ²⁰
Uppdateringar och revideringar av lokala riktlinjer och metoder	1 gång per kalenderår	Sker kontinuerligt och sammanställs i slutet av kalenderåret inför patientsäkerhetsberättelsen
Medicinteknisk kontroll	Vartannat år	Utförs av extern medicintekniker
Loggar	4 gånger per år	Utförs av systemansvarig skolsköterska i Prorenata

¹⁷ Patientsäkerhetslagen (2010:659) 3 kap. 4 §,

¹⁸ SOSF 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 5 kap. 2§ 7 § 8 §, 7 kap. 2 § p2

¹⁹ Patientsäkerhetslagen (2010:659) 3 kap. 10 § p 1–2

²⁰ Lundquist et al (2020) Kvalitetsmått för elevhälsans medicinska insats EMI, Riksföreningen för skolsköterskor och svenska skolläkarföreningen

RESULTAT, ANALYS OCH UTVECKLING

Mål för patientsäkerheten som genomförts 2023

- All personal inom EMI, både skolsköterskor och skolläkaren har adekvat utbildning.
- Ledningssystemet uppdaterades 2023, då organisation och processer till viss del förändrats och ny verksamhetschef tillträtt.
- Verksamhetschef för barn och elevhälsan och samordnande skolsköterska har samverkat med lokalintendent på BUF och avdelningschef för kommunikation och lokalfrågor på BUF, runt skolsköterskerummet och på den nya grundskolan i Järvastaden som öppnar hösten 2024.
- Implementeringen av smarta checklistor och inhämtande av digitala medgivanden av vaccinationer, rekvisitioner och hälsouppgifter via elevhälsans webbportal, där vårdnadshavare via bank-id säkert kan signera dokument, har genomförts.
- I samverkan med projektledare på BUF har två systemansvariga skolsköterskor färdigställt DIHP, dokument- och informationshanteringsplanen, för EMI.
- De två systemansvariga skolsköterskorna, som är administratörer i journalsystemet Prorenata har deltagit i pilotprojektet för införandet av E-arkiv under 2021 och 2022. Valideringar och provarkiveringar har genomförts och under 2023 har projektet slutförts.
- En mer jämnt fördelad arbetsstyngd och bemanning för skolsköterskorna i Solna stad har till viss del genomförts genom att skolsköterskan från Ekensbergsskolan har tagit ansvar för åk 5 på Råsunda skola. Det har medfört att den skolsköterska som förra året hade 907 elever/ heltid nu har 775 elever/heltid, som är ett sakta närmande till det rekommenderade 430 elever/heltid.

Riskhantering ²¹

Ingen riskanalys gjordes under 2023. Mallen nedan som förordas av SKL har använts vid tidigare riskanalyser och kommer att användas för riskanalyser kommande år.

Mall riskmatris ²²

		Allvarlighetsgrad			
		Katastrofal	Betydande	Måttlig	Mindre
Sannolikhet för upprepning	Mycket stor				
	Stor				
	Liten				
	Mycket liten				

Avvikelse ^{23 24}

Identifiering: 13 avvikelserapporter har kommit in under 2023 från den egna verksamheten. En avvikelse har upptäckts av Solna EMI angående ett EHT-team i Solna. Ingen extern avvikelse har inkommit till Solna. (Bilaga 1. Avvikelse Solna EMI 2023)

Uppföljning av åtgärder: Alla individuella åtgärder vid avvikelser har följts upp.

Analys av resultat: Flest avvikelser, dvs sex stycken, rör samverkan med BUP och vårdcentraler. Trots nedskrivna samverkansrutiner fungerar inte samarbetet med enstaka aktörer. Av de 13 avvikelser under

²¹ SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 §

²² Sveriges kommuner och landsting (2015) Riskanalys och händelseanalys

²³ Patientsäkerhetslagen (2010:659) 6 kap. 4 §

²⁴ SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 5 kap. 2 §

2023 avser endast en avvikelse missad vaccination, vilka har varit fler under tidigare år. Den nya rutinen att systematiskt gå igenom journaler kan ha bidragit till denna.

Avvikelser	Antal	Åtgärd	Förbättringsförslag
Stickincident	-	-	
Missad vaccination	1	Vaccination erbjuds	Upprepade påminnelser till vårdnadshavare att signera rekvisition
Extra vaccination	-	-	-
Felaktig vaccination	-	-	-
Missat rutinbesök	2	Hörsel erbjuds	Systematisk och regelbunden genomgång av journal
Missad kontroll	-	-	Systematisk och regelbunden genomgång av journal
Dokumentation	-	-	-
Remisshantering	-	-	-
Journalhantering	-	-	-
Vårdnadshavare ej kontaktats	-	-	
Samverkan	7	Remisser skickas igen Nytt pedagogiskt underlag skickas	Avvikelse till Regionens kontaktperson när samverkansparter inte följer avtal
Teknisk incident	2	Strömavbrott. 234 + 37 doser vaccin kasserades	Separat el-tillförsel
Bristande säkerhet	1	Kontaktade verksamhetschef och rektor	Lås på skåp där läkemedel och kanyler m.m. förvaras
Sekretess	-	-	-
Bemannning	-	-	-
Övrigt	-	-	-
Totalt	13		

Avvikelser över tid

Identifiering: Mellan år 2011–2023 har 163 avvikelser inkommit till verksamheten. Årligen har 3–20 avvikelser rapporterats. (Bilaga 2. Avvikelser Solna EMI 2011–2023)

Analys: Antalet avvikelser från 2018 till 2023 minskade från 20 till 13 stycken. Flest avvikelser förekommer inom missade vaccinationer och missade kontroller, sammanlagt 43 stycken. Tekniska incidenter, främst strömavbrott av kylskåp, är också högt förekommande, 30 stycken.

Åtgärd: Förra kalenderåret infördes ett nytt moment i rutinerna, att alla journaler i förskoleklass, åk 1, 4, 7 och 9 samt åk 1 på gymnasiet och för nya elever systematiskt ska gås igenom för att säkerställa att alla rutinkontroller och vaccinationer erbjudits.

Uppföljning av åtgärd: Den nya rutinen kommer att utvärderas vid nästa uttag av statistik enligt kvalitetsmått i juni 2024.

Anmälan enligt Lex Maria

Inga avvikelser under 2023 har betraktats som så allvarliga att det föranlett anmälan enligt Lex Maria.

Klagomål och synpunkter ^{25 26}

Under 2023 inkom ett klagomål. Vid införandet av digitala medgivanden skickades informationsbrev ut till vårdnadshavare. En vårdnadshavare påpekade att det kändes osäkert att identifiera sig via bank-id mot Prorenata. Förtydliganden om vårt journalsystem Prorenata gjordes därefter i breven.

Bemanning och kompetens

Alla anställda inom Solnas EMI har relevant grund- och vidareutbildning. Skolsköterskor har vidareutbildning inom barn och ungdom eller distrikt. Skolläkaren har vidareutbildning inom skolhälsovård. Ingen ny personal anställdes inom EMI under 2023.

Genomförd kompetensutveckling under 2023:

- 5 skolsköterskor deltog i skolsköterskekongressen i Norrköping under två dagar.
- Alla skolsköterskor och skolläkaren deltog i Solna stads Elevhälsodag med föreläsningar och arbete i sina elevhälsoteam.
- Skolläkaren deltog bl.a. i barnläkardagarna och barnneuropsykiatriska dagarna.

Gratis extern kompetensutveckling - vaccinationsutbildning halvdag, Generation PEP halvdag, Akademiskt primärvårdscentrum runt hälsosamma matvanor heldag, barnhälsodagen av skolläkarföreningen, CAMM:s halvdag om allergi, Memira om syn, kondomutbildning.

Statistik av nyckeltal

Riksföreningen för skolsköterskor rekommenderade tidigare ett elevantal på max 400 elever/heltid och skolsköterska ²⁷ samt 4000 elever/heltid för skolläkare.

Statens offentliga utredningar SOU 2021:11²⁸ föreslog att en skolsköterska högst ska ha ansvar för 430 elever/heltid och en skolläkare högst ska ansvara för 7000 elever/heltid. Vidare fastslog utredningen att en numerär lägstanivå inte ska uppfattas som ett tak och färre elever per heltid än 430 och 7000 kan vara befogat där större behov av elevhälsa finns.

Solna kommunala skolor har minskat med ca 150 elever från oktober år 2022 till oktober 2023. Under höstterminen 2023 fanns 4529 elever. Av dessa elever var 3795 fördelade på 8 kommunala grundskolor och 734 elever fanns på Solna gymnasium. Antalet elever/heltid per skolskötersketjänst i grundskolan varierade från 412 elever till 775 för olika skolsköterskor. På Solna gymnasium var antal elever/heltid 524. Om man räknar ut ett genomsnitt för hela Solnas skolor inklusive Solna gymnasium ligger det på 498 elever/heltidstjänst. Antal elever/heltid för skolläkare var 5661. För mer detaljerad statistik av nyckeltal i Solna läs bilaga 3. (Bilaga 3. Statistik av nyckeltal Solna EMI läsår 2023/24)

En omvärldsanalys av nyckeltal, där jämförelser görs mellan kommuner i Stockholms län, gjordes 2020. Nyckeltalen för grundskola och gymnasium i Solna ligger i nivå med länsgenomsnittet. Däremot är

²⁵ SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 5 kap. 3 och 6 §

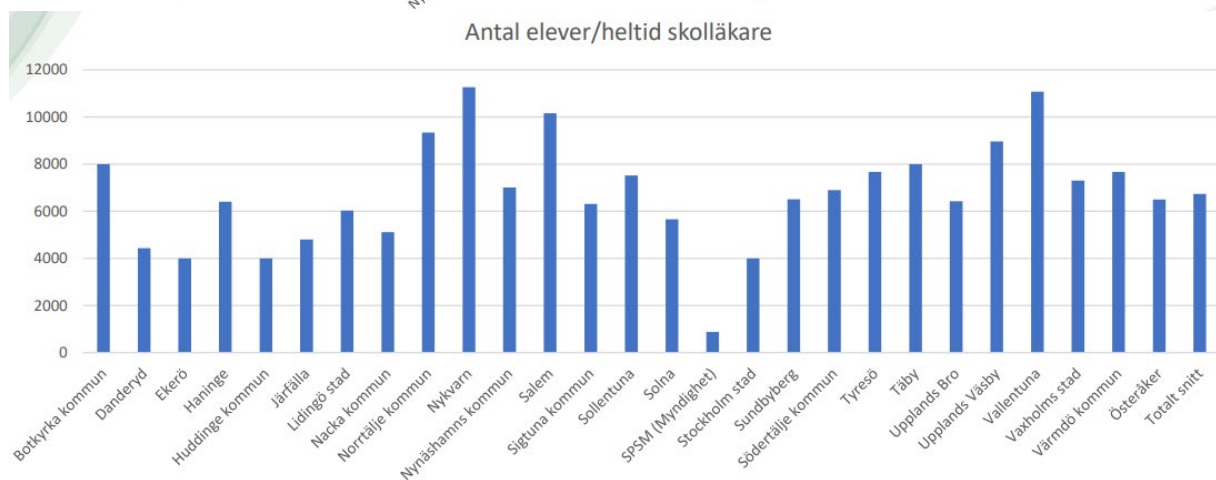
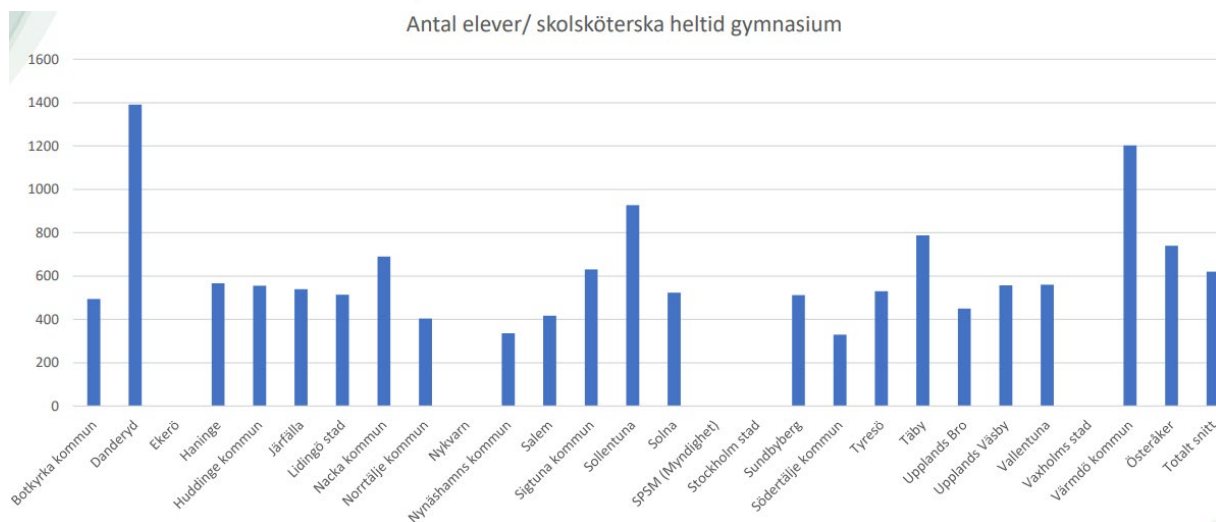
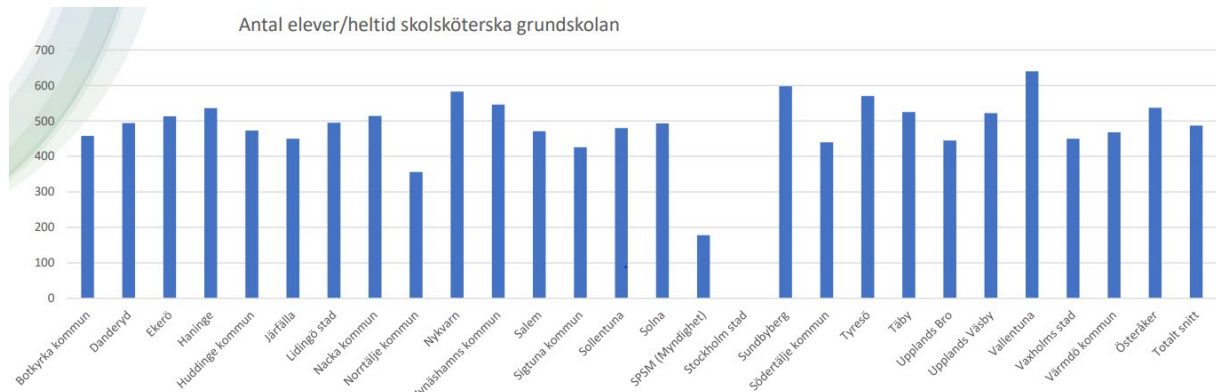
²⁶ SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete 7 kap. 2 §

²⁷ <http://www.skolskoterskor.se/wp/wp-content/uploads/2013/02/svar-fraga-2.pdf>

²⁸ SOU 2021: 11 Slutbetänkande av utredningen om elevers möjlighet att nå kunskapskraven, s. 28–29

spridningen på det antal elever den enskilda skolsköterskan i Solna ansvarar för stort, från 412 till 775 elever/heltid. I övriga kommuner låg högsta antal elever en skolsköterska ansvarade för i genomsnitt på 691 elever/heltid, vilket är lägre i jämförelse med 775 elever/heltid, som en skolsköterska i Solna har.

En ny omvärldsanalys gjordes under 2023. Inga siffror presenterades men graferna kan ses nedan.

Egenkontroll

Solnas EMI har utfört egenkontroller på varje skolsköterskemottagning i slutet av 2023, av respektive skolsköterska. Det som framkommit av egenkontrollerna finns att tillgå vid förfrågan hos samordnande skolsköterska eller verksamhetschef för barn- och elevhälsan.

Några punkter angående egenkontroll för 2023:

5 av 10 skolsköterskemottagningar har sekretessdörr. För att kunna utföra kvalitativa hörselundersökningar och säkerställa sekretess för elever och vårdnadshavare bör alla mottagningar ha sekretessdörr och isolerade väggar. Vid nybygge eller ombyggnation ska detta särskilt tas i beaktande.

Antal nyanlända elever som skolsköterska och skolläkare träffat under 2023 var 106 i jämförelse med 193 förra året, alltså en klar minskning. I denna siffra ingår inte nyanlända som gått på andra skolor i andra kommuner innan de börjar i Solna stad, som ofta behöver extra kontroller och kompletteringsvaccinering. Antal nyanlända elever på de olika skolorna var ojämnt fördelade från 2 elever på en skola till 25 elever på Tallbackaskolan. Näst mest nyanlända elever tar Råsunda låg- och mellanstadium emot med 19 elever. Tallbacka med flest antal nyanlända elever tar därmed emot nästan en fjärdedel av det totala antalet nyanlända under år 2023. Den ojämna fördelningen av nyanlända på skolor ger en obalanserad arbetsbörda för de olika skolsköterskorna vilket också kan påverka säkerheten och jämlikhet av medicinsk elevhälsa.

Kvalitetsmätt

Alla skolor tog ut statistik enligt ”Kvalitetsmätt för elevhälsans medicinska insatser”²⁹ i slutet av läsåret 2022/23.

EMI har mellan 96 % och 100 % täckning av rutinmässiga hälsobesök. Eftersom de vaccinationer som erbjuds i skolan inte är obligatoriska varierar graden av täckning mellan skolor och vilken vaccinering som erbjuds mellan 84 % och 100 %. Lägre vaccinationstäckning, på en del skolor, kan också förklaras med att elever inte ligger i fas med vaccinationsprogrammet, ofta beroende på ofullständig vaccination från tidigare länder som nyanlända elever bött i. Antal fullvaccinerade elever enligt nationellt program i slutet av åk 9 var 90,2 %. (Bilaga 4 Statistik enligt kvalitetsmätt Solna EMI 2022/23)

Uppdateringar och revideringar

Uppdateringar och revideringar i EMI:s lokala metodbok sker kontinuerligt i enlighet med gällande lagstiftning och relevant forskning samt efter verksamhetens behov. Samordnande skolsköterska sammanställer årets revideringar i slutet av varje kalenderår. Alla uppdateringar i metodboken under 2023 finns att tillgå vid efterfrågan hos samordnande skolsköterska eller verksamhetschefen för barn- och elevhälsa.

Medicinteknisk kontroll

Kontroll och kalibrering av medicinteknisk utrustning såsom audiometrar, blodtrycksapparater och vågar utfördes i mars 2022, av extern medicintekniker från City Medic. Ingen anmärkning upptäcktes. Nästa medicinteknisk kontroll är planerad för mars 2024.

Loggar

Systematiska kontroller av behörigheter för EMI-personal har gjort 4 gånger under 2023.

²⁹ Lundquist et al (2020) Kvalitetsmätt för elevhälsans medicinska insats EMI, Riksföreningen för skolsköterskor och svenska skolläkarföreningen

MÅL OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Mål från 2023 som ännu inte slutförts

Riktlinjer för journalhantering från BUN³⁰ daterad 2005 har inte uppdaterats, främst för att EMI avvaktat anställning av en permanent anställd stadsarkivarie.

Implementera intern avvikelserutin via KIA:s uppföljningssystem för avvikelser har ännu inte slutförts.

Förtydliga rutiner för klagomålshantering har påbörjats.

Mål för patientsäkerheten för 2024

- Säkerställa att det skrivs sammanfattande dokumentation för de elever som slutar.
- Följa upp att systematisk genomgång av journaler i åk 1, 4, 7, åk 1 på gymnasiet samt för nya elever görs.
- Fortsatt samverkan runt lokaler och bemanning för EMI, vid renoveringar och nybyggnationer av skolor.
- Byte från rosa till blå kanyler för blandning av MPR-vaccin, enligt riktlinjer från MSD.
- Säkerställa att Tallbackaskolan mottagning får läsbara skåp för läkemedel, stickande föremål och annat medicinskt material, som endast skolsköterskan ska ha tillgång till.
- Hitta en lösning till att kunna låsa in kanylburkar med stickande och skärande föremål på Parkskolan, som nu inte får plats i de läsbara skåp som finns.
- Verka för en jämnare arbetstyngd för skolsköterskorna på de olika skolorna.
- Fortsatt utveckling för gemensamma rutiner inom EMI i syfte att arbeta elevcentrerat och säkert för att upptäcka eventuella behov i tid.
- Omvärldsbevakning av nationellt hälsoprogram för barn från 0–20 års ålder som utgår från den statlig utredning SOU 2021:34³¹ och Socialstyrelsen slutrapport i oktober 2022³². Senast 2026 kommer hälsoprogrammet att färdigställas vilket kan påverka basprogrammets innehåll och processer och rutiner för EMI.

Källa: Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024”

³⁰ BUN/2005:735 Riktlinjer för hantering av elevhälsovårdsjournaler i Solna stad

³¹ SOU 2021:34 Delbetänkande av utredningen om en sammanhållen och nära vård för barn och unga

³² Socialstyrelsen, 2022 oktober, Slutrapport-Förstudie avseende hälsoprogram för barn och unga

Statistik enligt kvalitetsmått 22/23

Elevhälsans medicinska insatser

	Läkar besök Åk 1	Hälso besök Åk 1	Hälso besök Åk 2	Hälso besök Åk 4	Hälso besök Åk 7	Hälso besök Gymn	Vacc MPR Åk 1	Vacc HPV Åk 5	Vacc dTp Åk 8	Vacc Färdigt enl. prog	Vacc Individ- uella	Antal nyanlän- da
Granbackaskolan	5 %	94 %	100 %	-	-	-	98 %	-	-	-	9	10
Tallbackaskolan	24 %	77 %	100 %	98 %	98 %	-	98 %	93 %	89 %	86 %	68	48
Parkskolan	23 %	79 %	100 %	-	-	-	84 %	-	-	-	18	12
Skytteholmsskolan	17 %	83 %	100 %	-	-	-	93 %	-	-	-	11	9
Anpassad skola	(75 %)	(25 %)	100 %	100 %	100 %	100 %	(50 %)	(50 %)	(100 %)	(67 %)	5	0
Råsunda skola F-6	6 %	93 %	100 %	100 %	-	-	92 %	86 %	-	-	34	31
Råsunda skola 7-9	-	-	-	-	99 %	-	-	-	91 %	92,5 %	14	3
Ekensbergsskolan	7 %	93 %	100 %	100 %	-	-	100 %	86 %	-	-	10	9
Ulriksdalsskolan	13 %	86 %	98 %	100 %	100 %	-	100 %	89 %	96 %	92 %	29	14
Bergshamraskolan	11 %	89 %	100 %	100 %	-	-	100 %	85 %	-	-	13	4
Solna gymnasium	-	-	-	-	-	93 %	-	-	-	-	49	13
Totalt	13 %	87 %	99,8 %	99,7 %	99 %	96 %	96 %	88 %	92 %	90,2 %	259	153

*Elever som har fått skolläkarbesök i förskoleklass och nyanlända i åk 1 räknas med i statistiken för läkarbesök åk 1

Statistik enligt kvalitetsmått 22/23

Elevhälsans medicinska insatser

	Planerade besök Läkare	Planerade besök sköterska	Planerade besök kontroll	Spontana besök	Administration	Telefon Mail Brev	Skickade remisser	Varav NP-utredning	Varav Logoped-utredning	Antal Avvikelser	Antal Social anmäln	Elev-antal HT-2022
Granbackaskolan	14	349	X	62	736	231	45	5	5	2	0	283
Tallbackaskolan	75	741	X	174	1552	190	136	28	19	1	0	514
Parkskolan	22	270	X	25	185	188	39	4	6	0	1	191
Skytteholmsskolan	15	205	X	12	627	148	30	6	3	2	0	168
Anpassad skola	7	78	X	2	180	103	2	2	0	0	0	42
Råsunda skola F-6	54	1025	X	126	901	306	160	38	23	3	1	763
Råsunda skola 7-9	70	471	X	205	1024	35				0	0	448
Ekensbergsskolan	40	494	X	117	1035	155	58	7	4	1	0	394
Ulriksdalsskolan	41	1012	X	393	2319	209	104	26	22	1	0	761
Bergshamraskolan	36	390	X	147	876	74	44	10	3	0	1	354
Solna gymnasium	65	649	X	473	2355	99	76	8	5	1	0	766
Totalt	439	5684	X	1736	11 790	1738	694	134	90	11	3	4684

5 av 10 skolsköterskor har genomgått utbildning inom evidensbaserad samtalsmetodik MI eller ACT. Alla 5 utbildades för många år sedan.

Statistik enligt kvalitetsmått 22/23

Elevhälsans medicinska insatser

Hälsofrämjande besök i grupp EMI	Pubertet	Mens	Samtycke	Sex	Relationer	Sömn	Kost	Fysisk aktivitet	Föräldra handboken	Psykisk hälsa		
Granbackaskolan						Åk 3	Åk 3	Åk 3				
Tallbackaskolan		Åk 5 tjejer										
Parkskolan							Åk 2					
Skytteholmsskolan									Fk			
Anpassad skola												
Råsunda skola F-6												
Råsunda skola 7-9												
Ekensbergsskolan		Åk 5	Åk 5, 6	Åk 5, 6	Åk 5, 6	Åk 2	Åk 2	Åk 2				
Ulriksdalsskolan	Åk 5	Åk 5				Fk	Fk			Åk 4, 7		
Bergshamraskolan	Åk 5				Åk 4, 5	Åk 4	Åk 4	Åk 4				
Solna gymnasium										Åk 2 Gymn.		
Totalt	2	3	1	1	1	4	5	3	1	1		

Detta visar hälsofrämjande arbete som skolsköterskan har deltagit i.

Statistik nyckeltal läsåret 2023/24

Enligt SOU 2021:11 "Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven" rekommenderas ett maxantal av 430 elever/heltid skolsköterska och 7000 elever/heltid skolläkare

<u>Skola</u>	<u>Skolsköterska</u>	<u>Timmar</u>	<u>Antal elever</u>	<u>Elever/ heltid</u>
(Råsunda totalt		88	1107	503)
Råsunda	Gülseren Türk (7-9)	40	412	412
	Hanna van der Pals (f-4)	36	456	507
	Virginia Moreira Duarte (5)	6	98	653
	Petra Westman (6)	6	141	940
Ekensberg	Virginia Moreira Duarte(f-6)	30	387	516
Granbacka	Petra Westman (f-3)	18	324	720
Tallbacka	Marie-Louise Falk Preville	40	481	481
Parkskolan	Ingela Jansson (f-3)		182	
Anpassad gr	Ingela Jansson (f-9)		37	
Anpassad Gy	Ingela Jansson		11	
Skytteholm	Ingela Jansson (f-3)	40	216 (446)	446
(Ulriksdal totalt		68	761	447)
Ulriksdal	Carin Malmqvist (f-4)	36	401	446
	Ann Ahnelöv (5-9)	32	360 (+7)	459
Bergshamra	Inga Danielsson (f-6)	24	289	482
Summa grundskolan		308	3795	493
(Solna gymnasium totalt		56	734	524)
	Elisabeth Bergsten	40	572	572
	Inga Danielsson	16	162	405
Summa med Gymnasiet		364	4529	498

Skolläkare Helka Widengren **32 tim./v** **5661 elever/heltid**

Samordning och Prorenata **10 tim./v**
Petra Westman

Prorenata Carin Malmqvist Ingen tid avsatt

**Patientsäkerhetsberättelse för
Elevhälsans psykologiska insats,
EPI
År 2023**

Datum 2024-01-19

Ansvarig för innehållet

Nathalie Thomé, Psykologisk ledningsansvarig och samordnande skolpsykolog

Ann Lötbom verksamhetschef för barn- och elevhälsan

Diarienummer:

Innehåll

SAMMANFATTNING.....	3
Övergripande mål och strategier.....	3
Organisation och ansvar.....	4
Samverkan för att förebygga vårdskador	4
Informationssäkerhet.....	5
En god säkerhetskultur	5
Adekvat kunskap och kompetens	5
Patienten som medskapare.....	6
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	6
Egenkontroller journaler.....	7
Psykologutredningar	8
Avvikelser.....	9
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	9

SAMMANFATTNING

Elevhälsans psykologiska insats (EPI) har förstärkt sin samverkan med andra vårdaktörer med fokus på tidiga insatser i och med att förskolepsykologerna nu har möjlighet att samverka på individnivå då de kan utföra insatser som lyder under HSL.

Samtliga mål som satts upp har uppnåtts. Digitala samtycken håller på att utvecklas för att underlätta ytterligare. Tiden från inkommen ansökan till färdig utredning har i snitt varit fyra månader. En utredning slutfördes inom åtta månader, vilket berodde på en vakant tjänst under tre månaders tid.

Avvikelse som inkommit har främst handlat om brister i som uppstått i samverkan med andra aktörer. EPI fortsätter att ha dialog med berörda aktörer vid behov.

EPI kommer att fortsätta arbeta med avvikelserapportering och egenkontroller enligt nuvarande rutiner. EPI fortsätter att följa upp tider för psykologutredningar för att säkerställa att EPI erbjuder insatser inom rimlig tid och av god kvalitet.

Samverkan och rollfördelning med vården gällande utredningar med frågeställning intellektuell funktionsnedsättning fortsätter att vara en utmaning som EPI arbetar aktivt med.

Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Elevhälsans psykologiska insats (EPI) har som mål att genomföra:

- 1. Ändamålsenlig hälso- och sjukvård:** EPI har utvecklat rutiner för psykologutredning där en bedömning av skolpsykolog först behöver vara gjord innan en elev kan aktualiseras för denna insats. Detta för att säkerställa att skolan arbetat med eleven samt utvärderat insatserna och för att bedöma om man primärt misstänker intellektuell funktionsnedsättning och att det inte handlar om andra svårigheter som bör utredas eller behandlas av annan verksamhet.

Mål: Alla inkomna ansökningar ska föregås av en psykologbedömning. EPI startar ej någon utredning för ansökningar som kommer in utan att ha föregåtts av en bedömning av psykolog.

- 2. Patientfokuserad hälso- och sjukvård:** samtycke inhämtas alltid vid uppstart av alla insatser som lyder under HSL. Vid utredning involveras barnet efter mognad och ges en egen återgivning med eller utan vårdnadshavare närvarande, beroende på önskemål från elev och vårdnadshavare. Tolk används alltid vid behov.

Mål 1: Samtycke inhämtas alltid samt dokumenteras innan uppstart av insats. Detta kontrolleras i samband med stickprov av journaler enligt rutinen nedan.

Mål 2: Samtycke inhämtas skriftligt innan uppstart av utredning och vid uppstart har EPI som rutin att förtydliga vad frågeställningen innebär och att utredning kan leda till diagnos. Digitala samtycken håller på att utvecklas.

- 2. Hälso- och sjukvård i rimlig tid:** EPI har sedan ett par år tillbaka prioriterat om för att frigöra mer tid för utredning samt säkerställt att de utredningsförfrågningarna som inkommer är välgrundade. Detta har lett till att utredningar både har påbörjats och avslutats snabbare.
Mål: Tiden från inkommen ansökan till färdig utredning ska inte överskrida sex månader, men undantag om vårdnadshavare själva önskar avvakta.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Nytt för i år är att förskolepsykologerna utför insatser som lyder under HSL och också omfattas av ledningssystemet och kvalitetskontroll. För fördelning av det organisatoriska ansvaret för patientsäkerheten var god läs Ledningssystemet för elevhälsans medicinska insats, Solna stad.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

EPI upplever att intellektuell funktionsnedsättning utreds i mindre omfattning av vården (exempelvis barn med kända syndrom eller sjukdomar som i regel även medför en påverkan på den intellektuella förmågan då vården inte anser att psykologbedömning är nödvändig för att bedriva vård) och att långa väntetider för psykologutredning förekommer för utredningar som faller under vårdens uppdrag (t.ex. barn med rörelsenedsättningar och samtidig misstänkt intellektuell funktionsnedsättning av svårare grad som flyttat till Sverige när de redan är i skolåldern).

Det finns därför en ökad risk att elever med intellektuell funktionsnedsättning upptäcks och utreds senare än önskvärt och inte får sina behov tillgodosedda eftersom de hänvisas till ordinarie skolverksamhet innan psykologutredning, samt annan dokumentation, kommit till stånd.

EPI fortsätter att bevaka frågan och samverkar med andra vårdaktörer vid behov. EPI genomför även fortsatt i undantagsfall psykologutredningar för att få till stånd ett mottagande i anpassad grundskola, om detta inte kan ske inom rimlig tid hos någon annan instans, även om kvaliteten på en sådan utredning inte följer praxis pga. bristande kompetens och material i verksamheten.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Journal förs i Prorenata som är ett säkerhetsklassat system med tvåfaktorsautenticering med svenska servrar.

EPI samarbetar med stadsarkivarien och förvaltningens dataskyddsombud för att ta fram säkra rutiner kring dokumentation och digitalisering av arkivering.

En god säkerhetskultur

EPI arbetar kontinuerlig med att identifiera avvikelser genom att ha det som en stående punkt på psykologmötena som äger rum en till ett par gånger i månaden. Vid avvikelser sker avvikelserapportering i Prorenata.

EPI skapar utrymme för att psykologgruppen ska bibehålla en kultur där öppen kommunikation i det dagliga arbetet är en naturlig del. Detta möjliggörs av att psykologerna är centralt organiserade och delar kontorslokaler med varandra. Extern handledning av erfaren psykolog erhålls i arbetet med psykologutredningar tre gånger per termin. Arbetsmiljön bevakas av EPI:s skyddsombud.

Adekvat kunskap och kompetens

Vid rekrytering samarbetar EPI med Solna stads HR. Där säkerställs att kandidaterna har giltig psykologlegitimation samt relevant erfarenhet och personlig lämplighet för arbetsuppgifterna. Vidare ansvarar PLA och samordnare för att introducera verksamhetens ledningssystem och rutiner för nyanställda. En kontaktperson utses som den nyanställda kan vända sig till vid behov.

EPI är centralt placerade och samarbetar kring professionsspecifika frågor. Kollegiala träffar om aktuella ämnen bokas in ett par tillfällen per termin och psykologerna får handledning av extern psykolog med erfarenhet inom skola och utredning tre till fyra gånger per termin. För att säkerställa kompetens om förbättrings- och implementeringsarbete har litteratur om implementering beställts som avses spridas inom psykologgruppen.

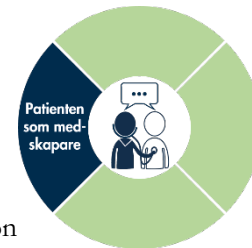
Psykologprofessionsspecifik samverkan brukar ske i nätverk angående psykologiska test, metoder och rutiner via nätverk gällande mottagande i särskola, PLA-uppdrag/samordnaruppdrag för psykologer samt skolpsykolognätverk i Norra Stockholm, samt PFSIFOS årliga kompetensdagar.

Patienten som medskapare

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Samtycke inhämtas alltid vid uppstart av insats, särskilt vid uppstart av psykologutredning, för att säkerställa att vårdnadshavare är införstådda med vad de samtycker till. Vid uppstart av psykologutredning kan en sådan endast initieras efter att en skriftlig ansökan skickats in. En psykologkonsultation ska ha skett inför en sådan ansökan och psykologen ska ha rekommenderat att gå vidare med en ansökan. Detta för att säkerställa att en utredning är rätt insats för eleven. Återgivning av utredning sker både till vårdnadshavare och till barnet utifrån mognad och ålder.

EPI har fortsatt diskussion om hur man kan öka delaktighet och få in eleven och vårdnadshavares upplevelse kring insatserna som utförs.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

EPI utför insatser på individnivå på uppdrag av skolans ledning och vårdnadshavare där psykologens kompetens bedöms vara till nytta genom att identifiera elevens behov och/eller delta i samverkan kring eleven gällande elevens skolsituation. Skolpsykologen utför i regel oftast en av flera insatser kring en elev, där annan skolpersonal, Socialtjänsten eller Regionen är inkopplade.

För att säkra kvaliteten på de psykologiska insatserna utförs regelbundna kontroller enligt följande:

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Genomgång av loggar och kontroll av läsbehörighet	2 gånger per år (januari och juni)	Journalsystemet Prorenata
Genomgång av två journalanteckningar per psykolog och screening utifrån Patientdatalagen	2 gånger per år (januari och juni)	Journalsystemet Prorenata

Tabell 1: Rutin för egenkontroller EPI

EPI följer upp sina insatser kontinuerligt och skriver avvikelse om brister upptäcks. Vid avvikelser pratar berörda igenom vad som har hänt och vid behov förbättras verksamhetens rutiner. Allvarliga vårdavvikelser anmäls till IVO. EPI har en gemensam mapp där samlade aktuella rutiner finns att hitta. Dessa uppdateras kontinuerligt.

Vid upptäckt av brist utfört av andra vårdgivare lyfts detta vidare till HSF och kopia skickas till chef på berörd enhet. Avvikelsen anmäls till IVO vid behov av PLA och verksamhetschef.

Egenkontroller journaler

Egenkontroll	Resultat
Genomgång av loggar och kontroll av läsbehörighet	Sex obehöriga inloggningar har uppdagats.
Genomgång av två journalanteckningar per psykolog och screening utifrån Patientdatalagen	Journalerna har hållit god kvalitet

Tabell 2: Resultat av egenkontroller EPI för 2023.

- 1. Identifiering:** Loggar och läsbehörighet visade på att en psykolog tagit del av sex elevers journaler i samband med genomgång av ansökningar om central särskild undervisningsgrupp. Psykologen blev informerad av mötesledaren att detta ingick i processen och gavs tillfälligt behörighet till journaler utanför skolpsykologens skolor. Att ta del och dela information från psykologjournalen är inte tillåtet utan medgivande från vårdnadshavare och en avvikelse har upprättats. Kvalitetskontroll av journalerna har inte påvisat några brister utan bedöms hålla god kvalitet.
- 2. Analys:** Rutinen kring ansökningar till Solna stads centrala särskilda undervisningsgrupp (CSUG) behöver ses över och ett samtycke inhämtas om man ser att det finns behov av att ta del av psykologjournalens innehåll i ansökningsprocessen.
- 3. Åtgärder:** Detta kommer att tas upp på ett återkopplingsmöte.
- 4. Uppföljning av åtgärd:** Uppföljning pågår.

Psykologutredningar

Psykologutredningar är en specifik avgränsad insats som utförs av EPI under HSL. För dessa finns särskilda mål formulerade:

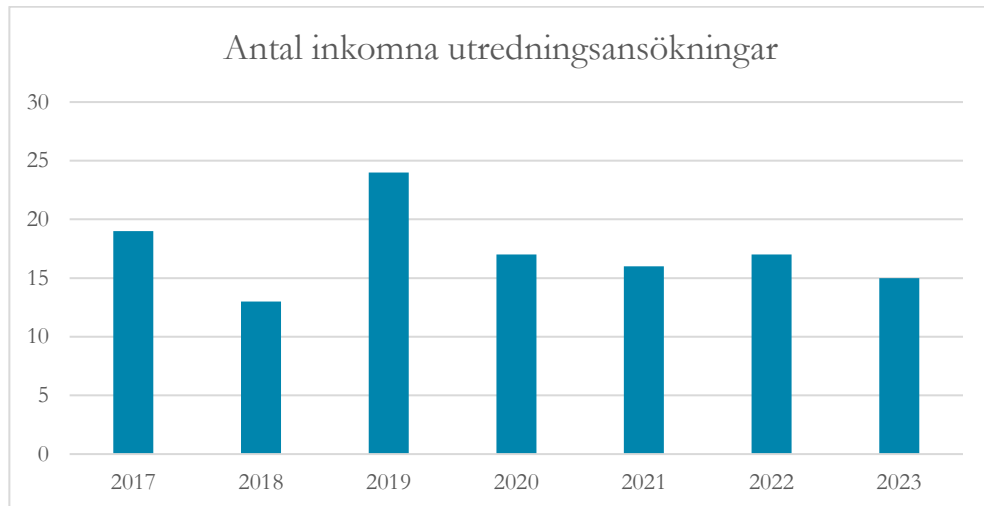

Diagram 1: Antalet ansökan om psykologutredningar som inkommit per år från 2017-2023. Femton utredningar blev gjorda av EPI. Tre av ansökningarna ledde inte till vidare utredning, en pga. av flytt, en annan tog tillbaka sitt medgivande och en tredje utreddes av vården.

År	Antal månader
2017	8 månader
2018	8 månader
2019	5 månader
2020	5 månader
2021	5 månader
2022	4 månader
2023	4 månader

Tabell 3: Medelantal angivet i månader från inkommen ansökan till avslutad utredning.

År 2017 och 2018 låg snittantal månader från inkommen ansökan till avslutad utredning på åtta månader, år 2019, år 2020 och 2021 låg snitttiden på fem månader och för 2022 och 2023 låg snitttiden från inkommen ansökan till avslutad utredning på fyra månader. En utredning färdigställdes inom åtta månader (inklusive sommarlov). Detta bedöms ha berott på en vakans på en av psykologtjänsterna under juni-september. Således har EPI fortsatt snabbt kunnat påbörja och utreda inkomna ansökningar, givet att EPI är fullständigt bemannat.

Avvikelser

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §

Under 2023 inkom två avvikelserrapporter via blanketten ”Rapport för avvikelshantering”.

Extern avvikelse: Avvikelser gällande samverkan med andra vårdinstanser

Det dröjde tre månader för att få en rekviderad journal från en extern vårdgivare.

Detta ledde till att det blev dröjsmål i en pågående psykologutredning.

Åtgärd: Samtal har förts med Regionen gällande deras postrutiner.

Intern/extern avvikelse: Avvikelse gällande utskrift

En avvikelse handlade om att en psykolog använt sig av en skrivare på en skola för att skriva ut sekretessbelagt material. Skrivaren fungerade inte och psykologen kunde inte utföra utskriften. Det visade sig senare att dokumenten printats ut vid ett senare tillfälle, trots att psykologen ringt support för att försäkra sig om att detta inte kunde ske.

Åtgärd: EPI har numera som rutin att enbart använda sig av kontorets skrivare för att säkerställa sekretessen.

Intern/extern avvikelse: Psykolog som tagit del av flera elevers journaler och delat information utan samtycke.

Åtgärd: Denna avvikelse utreds fortfarande.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Mål och strategier: Samtliga mål har uppnåtts då man kunnat se att ingen utredning påbörjats utan bedömning eller skriftligt inkommen ansökan. Stickproven som gjorts i psykologjournalerna har visat att samtycke alltid har inhämtats vid uppstart av insats som löd under HSL. Digitala samtycken håller på att utvecklas för att underlätta processen ytterligare. Tiden från inkommen ansökan till färdig utredning har i snitt varit fyra månader. En utredning slutfördes inom åtta månader, vilket berodde på en vakant tjänst under tre månaders tid.

Avvikelser som inkommit har främst handlat om brister i som uppstått i samverkan med andra aktörer. EPI fortsätter att ha dialog med berörda aktörer vid behov.

EPI kommer att fortsätta arbeta med avvikelserapportering och egenkontroller enligt nuvarande rutiner. EPI fortsätter att följa upp tider för psykologutredningar för att säkerställa att EPI erbjuder insatser inom rimlig tid och av god kvalitet.

Utmaningar: EPI upplever att det finns en risk att barn med misstänkt intellektuell funktionsnedsättning inte får tillgång till en skolform de har rätt till i tid om andra vårdgivare utreder intellektuell funktionsnedsättning i mindre omfattning, uppdragen mellan aktörerna är oklart eller om det råder långa väntetider.

EPI arbetar i första hand för god samverkan med andra aktörer men kommer att fortsätta genomföra psykologutredningar i undantagsfall, om det bedöms vara för barnets bästa. EPI kommer att arbeta för att kompetensutveckla verksamheten inom området. Avsaknaden av kompetensutvecklingsbudget fortsätter att utgöra också en risk för att EPI:s psykologer inte håller sig uppdaterade inom sitt fält samt att arbetsplatsens attraktivitet minskar. En fullständig bemanning och kompetensnivå är viktig att upprätthålla för att kunna fortsätta erbjuda insatser av god kvalitet i god tid.

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-11
SKN/2022:1

Årsredovisning 2023

Förslag till beslut

Skolnämnden tar del av årsredovisning 2023.

Sammanfattning

För att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet och normbrytande beteende togs under hösten ett initiativ att producera en kunskapsfilm till vårdnadshavare och andra vuxna som arbetar med barn och unga. I filmen deltar personal från flera olika myndigheter, organisationer och förvaltningar utifrån olika perspektiv i det förebyggande trygghetsarbetet. Filmen ska visas för personal och vårdnadshavare i Solna Stad under februari månad 2024.

Som en ytterligare åtgärd för att stärka det förebyggande arbetet för att förhindra att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk, initierades under hösten ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, enligt modellen SSPF.

Under hösten startade även ett skolsocialt team kopplat till en av stadens grundskolor. Teamet består av personal från både skola och socialtjänsten och syftet med teamet är att förbättra tryggheten och studieron på skolan samt att öka elevernas närvaro i skolan genom tidiga samordnande insatser.

Utifrån ändringarna i skollagen bytte Solna grundsärskola och Solna gymnasiesärskola namn till Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasieskola. Namnbytet gäller från den 2 juli 2023.

Hösten 2022 beslutade skolnämnden att återöppna Skytteholmsskolans mellanstadium. Införandet av årskurs 4–6 sker stegvis och i augusti startade två klasser i årskurs 4. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten genomfördes en medborgardialog och en enkät i juni. Under hösten har förberedelser och informationsinsatser gällande den nya skolan i Järvastaden som öppnar hösten 2024 genomförts.

Elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år. Även det genomsnittliga meritvärdet har ökat. Elever med behörighet till yrkesprogram har sjunkit något jämfört med föregående år.

Svarsfrekvensen på elevenkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre än föregående år. Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år. Trygghet och studiero är fortsatt ett utvecklingsområde för verksamheten.

Skolnämnden har två nämndmål och två uppdrag. Båda nämndmålen, "Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet" och "Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar", uppfylls till stor del i år.

Uppdraget att revidera skolförsörjningsplanen är slutfört och redovisat för nämnden och kommunstyrelsen. Uppdraget att tillsammans med förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor är också slutfört.

Verksamhetens nettokostnad för året är 1 059,5 mkr, vilket är 16,6 mkr (1,6 %) högre än budgeterad nettokostnad. Avvikelsen mot budget beror främst på högre personalkostnader i verksamheten och högre kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor och andra kommuner, för grundskolan och gymnasieskolan. De ökade personalkostnaderna beror till största del på att flera av grundskolans enheter inte lyckats anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna med ett minskat antal elever. Jämfört med föregående år är nettokostnaden 88,0 mkr (9,1 %) högre. Avvikelsen från föregående år förklaras främst av volym- och kostnadsökningar som också kompenseras för i nämndens ram.

Helårsprognosen per augusti visade en budget i balans och utfallet för året visar en negativ avvikelse om 16,6 mkr jämfört med prognos.

Nämnden har inget investeringsutfall för året vilket stämmer väl med helårsprognosen i delårsrapporten. Avvikelsen mot budget beror på att nämnden inte har haft något anskaffningsbehov av inventarier under året som klassas som en investeringsutgift.

Handlingar

Årsredovisning 2023

Bilaga: Fördjupad resultatanalys 2023

Bilaga: Uppföljning kränkande behandling grundskola, anpassad skola och gymnasium

Bilaga: Inventering av kök på förskolor och skolor

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Maria Gyllenberg
Avdelningschef

SOLNA STAD

Årsredovisning 2023

SKOLNÄMNDEN

SKN/2022:1 Behandlas på skolnämnden den 8 februari 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
Mål och uppdrag.....	6
Ekonomisk analys.....	9
Väsentliga personalförhållanden	12
Tvärsektoriella frågor	13
Förväntad utveckling.....	16
Konkurrensutsättning.....	16
Intern kontroll.....	17

Bilagor

Fördjupad resultatanalys

Uppföljning kränkande behandling

Inventering av kök i förskolor och skolor

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

För att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet och normbrytande beteende togs under hösten ett initiativ att producera en kunskapsfilm till vårdnadshavare och andra vuxna som arbetar med barn och unga. I filmen deltar personal från flera olika myndigheter, organisationer och förvaltningar utifrån olika perspektiv i det förebyggande trygghetsarbetet. Filmen ska visas för personal och vårdnadshavare i Solna Stad under februari månad 2024.

Som en ytterligare åtgärd för att stärka det förebyggande arbetet för att förhindra att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk, initierades under hösten ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, enligt modellen SSPF.

Under hösten startade även ett skolsocialt team kopplat till en av stadens grundskolor. Teamet består av personal från både skola och socialtjänsten och syftet med teamet är att förbättra tryggheten och studieron på skolan samt att öka elevernas närvaro i skolan genom tidiga samordnande insatser.

Utifrån ändringarna i skollagen bytte Solna grundsärskola och Solna gymnasiesärskola namn till Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasieskola. Namnbytet gäller från den 2 juli 2023.

Hösten 2022 beslutade skolnämnden att återöppna Skytteholmsskolans mellanstadium. Införandet av årskurs 4–6 sker stegvis och i augusti startade två klasser i årskurs 4. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten genomfördes en medborgardialog och en enkät i juni. Under hösten har förberedelser och informationsinsatser gällande den nya skolan i Järvastaden som öppnar hösten 2024 genomförts.

Elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år. Även det genomsnittliga meritvärdet har ökat. Elever med behörighet till yrkesprogram har sjunkit något jämfört med föregående år.

Svarsfrekvensen på elevenkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. Resultatet för årskurs 5 visar att 80 procent av eleverna i kommunala skolor svarat att de känner sig trygga i skolan, vilket är lägre än föregående år. Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år. Trygghet och studiero är fortsatt ett utvecklingsområde för verksamheten.

Skolnämnden har två nämndmål och två uppdrag. Båda nämndmålen, "Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet" och "Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar", uppfylls till stor del i år.

Uppdraget att revidera skolförslagsplanen är slutfört och redovisat för nämnden och kommunstyrelsen. Uppdraget att tillsammans med förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor är också slutfört.

Verksamhetens nettokostnad för året är 1 059,5 mkr, vilket är 16,6 mkr (1,6 %) högre än budgeterad nettokostnad. Avvikelsen mot budget beror främst på högre personalkostnader i verksamheten och högre kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor och andra kommuner, för grundskolan och gymnasieskolan. De ökade personalkostnaderna beror till största del på att flera av grundskolans enheter inte lyckats anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna med ett minskat antal elever. Jämfört med föregående år är nettokostnaden 88,0 mkr (9,1 %) högre. Avvikelsen från föregående år förklaras främst av volym- och kostnadsökningar som också kompenseras för i nämndens ram.

Helårsprognosen per augusti visade en budget i balans och utfallet för året visar en negativ avvikelse om 16,6 mkr jämfört med prognos.

Nämnden har inget investeringsutfall för året vilket stämmer väl med helårsprognosen i delårsrapporten. Avvikelsen mot budget beror på att nämnden inte har haft något anskaffningsbehov av inventarier under året som klassas som en investeringsutgift.

Händelser av väsentlig betydelse

Trygghetsarbetet

För att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet och normbrytande beteende togs under hösten ett initiativ att producera en kunskapsfilm till vårdnadshavare och andra vuxna som arbetar med barn och unga. I

filmen deltar personal från flera olika myndigheter, organisationer och förvaltningar utifrån olika perspektiv i det förebyggande trygghetsarbetet. Filmen har fått titeln "Skydda och stärka, en guide för vårdnadshavare och andra vuxna i en komplex värld". Filmen ska visas för personal och vårdnadshavare i Solna Stad under februari månad 2024.

Som en ytterligare åtgärd för att stärka det förebyggande arbetet för att förhindra att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk, initierades under hösten ett samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, enligt modellen SSPF. En styrgrupp, arbetsgrupp och koordinator har utsetts för att leda och utveckla arbetsformerna för samarbetet. Ett arbete med att definiera mål och ansvar utifrån deltagarnas olika roller i gruppen har påbörjats.

Under hösten startade även ett skolsocialt team kopplat till en av stadens grundskolor. Teamet består av personal från både skola och socialtjänsten och syftet med teamet är att förbättra tryggheten och studieron på skolan samt att öka elevernas närvaro i skolan genom tidiga samordnande insatser. Teamet finansieras till del av statsbidrag från Skolverket.

Ny lagstiftning

I juni 2022 fattade regeringen beslut om flera ändringar i skollagen som syftar till stärkt elevhälsa och utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Ändringarna började att gälla den 2 juli 2023. Några av ändringarna rör benämningar som förekommer i skollagen:

- Grundsärskolan byter namn till anpassade grundskolan.
- Gymnasiesärskolan byter namn till anpassade gymnasieskolan.
- Benämningen träningskola tas bort.
- Uttrycket utvecklingsstörning ersätts av intellektuell funktionsnedsättning.

Utifrån ändringarna i skollagen bytte Solna grundsärskola och Solna gymnasiesärskola namn till Solna anpassad grundskola och Solna anpassad gymnasieskola.

Befolkningsprognos

I september kom det en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en dämpning av befolkningsökningen för barn i åldern 6-18 år jämfört med prognosen daterad september 2022, vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder. För åldrarna 6 - 15 år är den prognostiserade befolkningsökningen fram till år 2031 minskad med 314 barn jämfört med prognosen i september 2022. Den största delen av minskningen avser barn i åldern 6-9 år (-188). Motsvarande jämförelse för åldrarna 16 - 19 år, gymnasieungdomar, visar på en minskning med 46 elever.

Skolorganisationen

Den 15 december beslutade skolnämnden att återöppna Skytteholmsskolans mellanstadium. Införandet av årskurs 4-6 sker stegvis och i augusti startade två klasser i årskurs 4. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten genomfördes en medborgardialog och en enkät i juni. Under hösten har förberedelser och informationsinsatser om den nya skolan i Järvastaden, som öppnar hösten 2024, genomförts. Inför skolvalet har riktad information om den nya skolan skickats till hushåll i bostadsområdet och informationsmöte om den nya skolan har genomförts på Ulriksdalsskolan.

Kvalitetsgranskning

Under vårterminen 2023 genomförde Skolinspektionen en kvalitetsgranskning om grundskolors arbete för inkludering med fokus på tillgänglighet i lärmiljön kopplat till neuropsykiatriska svårigheter. Råsunda skola är en av de skolor som besöktes inom ramen för granskningen. Syftet med den tematiska kvalitetsgranskningen är att granska skolors arbete för att skapa en tillgänglig lärmiljö som en del i en inkluderande utbildning, med särskilt fokus på de utmaningar i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter. Granskningen avgränsades till grundskolans årskurser 7-9. Vid granskningen identifierade Skolinspektionen två utvecklingsområden för skolan där åtgärder behövde vidtas,

- att rektor ska skapa förutsättningar för att hinder i lärmiljön som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter ska identifieras och undanröjas
- att undervisningen ska präglas av tillgänglighet, så att de konsekvenser som förknippas med neuropsykiatriska svårigheter motverkas.

Råsunda skola har återredovisat vilka åtgärder som vidtagits och Skolinspektionen har bedömt att vidtagna åtgärder är tillräckliga och har avslutat granskningen.

Ukraina

Under 2023 har Solna tagit emot 13 elever från Ukraina och 11 av dem går i kommunala skolor. Skolorna rapporterar att flera av eleverna som kommit under hösten 2022 och våren 2023 har stora kunskapsluckor och ett stort behov av psykosocialt stöd. Skolorna genomför insatser som gruppsamtal, individsamtal och undervisning i grupper med få elever för att skapa större trygghet och möjlighet till lärande.

Lokaler och gårdar

Under sommaren 2023 inleddes en omfattande upprustning av Råsunda skolas lägstadiegård och på skolans mellanstadium påbörjades byte av fönster och renovering av fasad. Råsundas högstadiegård tillfördes nya ytor och utrustning. I början av läsåret 2023/2024 konstaterades vattenskadorna i Ekensbergsskolans lokaler för fritidshem årskurs 4-6. Under hösten 2023 bedrev Ekensbergsskolans mellanstadiefritids därför sin verksamhet i lokaler på Skytteholmsskolan under tiden som problemet åtgärdades och lokalerna återställdes. I samband med vårterminsstarten 2024 flyttar verksamheten tillbaka till Ekensbergsskolan och de ordinarie lokalerna.

Personuppgiftsincidenter

Under 2023 har 11 anmälningar om personuppgiftsincidenter inkommit till skolnämnden. En av dessa incidenter har bedömts vara av den karaktär att den har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Även en anmälan om risk för personuppgiftsincident inkom under samma period. Vid en jämförelse med år 2022 framkommer att antalet anmälningar har minskat. Under år 2022 inkom 20 anmälningar och en av dessa personuppgiftsincidenter anmälde till IMY.

Incidenten som anmälde till Integritetsskyddsmyndigheten avsåg ett intrång i driftmiljön för gymnasieantagningssystemet Indra. Integritetsskyddsmyndigheten meddelade i beslut att myndigheten inte vidtog några åtgärder och ärendet avskrevs.

Övriga personuppgiftsincidenter under år 2023 har i huvudsak rapporterats av systemleverantörerna till systemen Edlevo, Infomentor, Indra, Prorenata och UEDB. Personuppgiftsincidenter har ofta inträffat i samband med systemuppdateringar som påverkat exempelvis behörighetsbegränsningar och systemrättningar. Fel vid systemrättningar åtgärdades kort efter upptäckt och orsakade ingen skada för den enskilde. Några anmälningar har rört handhavandefel såsom felskickade personuppgifter, spridning av e-postadresser och rutinavvikelse gällande uppdatering av kontaktuppgifter.

Kvalitetsdeklarationer

Kvalitetsdeklarationerna går i linje med läroplanernas uppdrag och följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. En kvalitetsdeklaration för anpassad gymnasieskola har tagits fram under 2023 och kvalitetsdeklarationen för anpassad grundskola samt för fritidshem revideras i och med namnbyte för anpassad grundskola.

Anmälan om kränkande behandling

Solnas skolor arbetar utifrån en aktuell likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling. Anmälningar om kränkande behandling hanteras numera i ett digitalt system som underlättar uppföljningen. En sammanfattande rapport för samtliga kränkingsärenden under året finns med som en bilaga till årsredovisningen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör

medarbetares ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Skolnämndens ansvarsområden

Skolnämnden ansvarar för att barn och ungdomar mellan 6-16 år får sina behov av omsorg och obligatorisk utbildning tillgodosedda. Detta kan ske antingen inom egna grund- och anpassad grundskoleverksamheter eller genom att vårdnadshavare väljer skola och omsorg i andra kommuners eller enskilda huvudmäns regi. Nämnden ansvarar även för gymnasiet och anpassade gymnasieskolan. Eftersom eleverna har rätt att söka skola kan utbildningen antingen ske inom kommunens egen gymnasieskola eller anpassade gymnasieskola eller i en skola i annan kommun eller enskild huvudmans regi. I nämndens ansvarsområde ingår också godkännande och tillsyn för fristående fritidshem som inte anordnas vid en skolenhet, det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som lämnat grundskolan, sjukhusskolan och ungdomsmottagningen.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.
 Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

Utbildningen ska leda till goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkeslivet.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Elevresultat	Lå 22/23	Lå 21/22	Lå 20/21
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	84,9	80,9	81,6
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	79,2	76,0	73,9
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)	76,9	78,0	79,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	91,3	89,4	90,2
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	87,8	88,4	86,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, Stockholms län, kommunala skolor, andel (%)	86,5	87,5	88,6
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	255,0	253,0	255,0
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	239,4	235,9	238,9
Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde, Stockholms län, kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	236,8	238,2	240,7
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	73,9	72,0	71,8
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	74,6	68,8	77,4

Elevresultaten för elever i årskurs 9 folkbokförda i kommunen (hemkommun) visar på något högre meritvärde än föregående läsår. Behörighet till ett yrkesprogram och andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen är båda högre än läsåret 21/22. Elevresultaten står sig väl i jämförelse med andra kommuner där alla tre redovisade resultat ligger i nivå med eller högre än både Stockholms län och riket.

Resultaten för gymnasieelever folkbokförda i kommunen (hemkommun), andelen elever med examen inom 3 år, har ökat jämfört med föregående år. Resultatet visar på en positiv utveckling och ligger högre än riket och Stockholms län.

Elevresultaten för årskurs 9 på Solnas kommunala skolor visar på en förbättring jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen har jämfört med föregående år ökat från 76,0 procent till 79,2 procent. Det genomsnittliga meritvärdet har också ökat från 235,9 till 239,4. Elever med behörighet till yrkesprogram har sjunkit något till 87,8 procent, jämfört med 88,4 procent föregående år.

Andelen gymnasieelever med examen inom 3 år på kommunala skolor (Solna gymnasium) är högre än föregående år och ligger högre än Stockholms län och riket. Nedgången under föregående år bedömdes delvis vara kopplad till att avgångselever det året under årskurs 2 hade en del fjärrundervisning på grund av pandemin under läsåret 2020/2021.

Aktiviteter utifrån nämndens strategi för förbättrade kunskapsresultat, som bidrar till måluppfyllelse är:

- Genomföra handlingsplan för ökad närvaro**

Under föregående år upprättades en handlingsplan för ökad närvaro. Kompetensutvecklingsinsatser kopplat till handlingsplanen har genomförts för samtliga verksamheter som en del i metodutvecklingen. Likvärdiga mallar och rutiner för frånvarorapportering har tagits fram och implementerats på samtliga enheter. Skolorna ska aktivt arbeta för att främja närvaro samt, i ett tidigt skede upptäcka, utreda och åtgärda frånvaro. Under hösten har barn- och utbildningsförvaltningen tagit initiativ till att tillsammans med socialförvaltningen starta ett skolsocialt team. Målsättningen för det skolsociala teamet är att fånga upp elever i riskzon i god tid och underlätta för samordnandet av insatser.
- Fortsatt arbete med *En lärarroll i förändring***

Olika sätt att avlasta lärarna och öka tillgången till behöriga lärare prövas och utvecklas vidare. Undervisningstiden med behörig lärare har ökat jämfört med föregående läsår. Enligt tjänsteplaneringen genomförs 94 procent (92 % år 2022) av undervisningstiden med legitimerade lärare och 79 procent (77 % år 2022) av tiden är läraren även behörig både i ämnet och årskursen. Ett pilotprojekt på Råsunda skola som fokuserat på att renodla läraruppslaget, med stöd av årskursmentorer, har avslutats. Syftet har varit att avlasta lärarna i framför allt det sociala arbetet. Utvärderingen visade att roller och ansvar inte varit tillräckligt tydligt definierat på alla stadier, utifrån målsättningen, och därför planeras nu en återgång till tidigare fördelning av lärarna på mellanstadiet. Socialpedagoger har anställts i några verksamheter för operativt arbete med eleverna.
- Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet**

Arbetet för att säkerställa kvalitet och likvärdighet på samtliga enheter har fortsatt. Huvudmannen har under 2023 kompletterat det systematiska kvalitetsarbetet med kvalitetsdialoger mellan huvudman och rektor. Kvalitetsdialogerna genomförs en gång per termin och utgår från skolornas kvalitetsrapporter med fokus på resultat, identifierade aktiviteter samt personalens delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet. Inhämtande av underlag för analyser av resultaten har underlättats genom att dokumentation nu sker i ett nytt systemstöd.

- **Ta fram åtgärder för att öka andelen gymnasieelever som genomgår utbildningen på tre år**
En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har startats där handläggare för det kommunala aktivitetsansvaret och studie- och yrkesvägledare träffas för att tillsammans förbättra övergången från grundskola till gymnasiet.
- **Planera för framtida skolförsörjning**
För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten har en enkät och medborgardialog genomförts. Under våren hölls även samrådsmöten med rektorer om hållbara skolorganisationer och en projektplan för den nya f-3 i Järvastaden togs fram. Under hösten har förberedelserna för Järvastadens skolas öppnande hösten 2024 fortsatt. Utifrån ett uppdrag från kommunfullmäktige har en reviderad skolförsörjningsplan tagits fram och beslutats av nämnden.

Utbildningen ska vara tillgänglig och anpassas efter alla elevers förutsättningar.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal, dels genom beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Skolinspektionen genomför skolenkäten för årskurserna 5 och 8 i respektive kommun vartannat år.

Skolinspektionen har beslutat att det från år 2022 är elever i årskurs 8 som ska svara på skolenkäten i stället för elever i årskurs 9. Nedan finns resultatet för årskurs 9 redovisat för 2021 för att årets resultat ska kunna jämföras med tidigare år, dessa värden är markerade med en *.

Elevenkät Känner du dig trygg i skolan? andel positiva svar %	2023	2022	2021
Elever i åk 5 kommunal skola	80,0	89,0	85,4
Elever i åk 5 fristående skola	-	89,0	86,6
Elever i åk 5 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	83,0	85,0	86,0
Elever i åk 8 kommunal skola	75,0	75,0	79,6 *
Elever i åk 8 fristående skola	-	86,0	83,2 *
Elever i åk 8 samtliga skolor som svarar på Skolinspektionens skolenkät	78,0	80,0	-

Svarsfrekvensen på enkäten ligger på motsvarande nivå som föregående år för båda årskurserna. För årskurs 5 är svarsfrekvensen 85 procent (84 % år 2022) och för årskurs 8, 81 procent (81 % år 2022). Resultatet för årskurs 5 visar att andelen elever i kommunala skolor som svarat att de känner sig trygga i skolan minskar och är lägre än föregående år och riket. Resultatet för elever i årskurs 8 ligger på samma nivå som föregående år och visar att trygghet och studiero fortsatt är ett utvecklingsområde för verksamheten.

Aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsätta arbetet med trygghet och studiero**
Resultat från analyser visar att de yngre eleverna känner sig mer trygga än de äldre eleverna. Flera insatser har införts för de yngre som strukturerade rastaktiviteter som leds av vuxna, värdegrundsövningar och tydlighet i ordningsregler. Ökad likvärdighet i förhållningssätt och rutiner är prioriterat för de äldre eleverna. Det pågående samarbetet med stiftelsen Friends innefattar bland annat enkäter, elevträffar och personalutbildning. För att höja kompetensen kring kränkande behandling och diskriminering har en utbildning gällande kränkande behandling tagits fram och mallar kopplat till anmälan och utredning har uppdaterats. Utbildningen har genomförts på samtliga skolor.
- **Följa upp insatser för elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd**
Systemstöd för att underlätta uppföljning av insatser och stöd har implementerats under läsåret 2022/23 och förväntas vara i full kapacitet under läsåret 2023/24. I samband med resultatdialogen med rektor följs insatser för elever med behov av mer omfattande särskilt stöd, exempelvis särskild undervisningsgrupp upp. Hösten 2022 skapades en central särskild undervisningsgrupp för elever vars

behov inte kunde mötas av ordinarie skola. Under höstterminen 2023 har gruppen haft 13 inskrivna elever och en utvärdering visar på förbättrad närvaro och måluppfyllelse för samtliga elever.

- **Fortsatt utveckling av undervisningen**

Samtliga skolor arbetar utifrån behov med projektet Tillgängligt lärande som är ett prioriterat projekt. Projektet syftar till att anpassa undervisningen för elevers olika behov och fokuserar på differentierad undervisning, formativ bedömning, explicit undervisning och ledarskap.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse
- Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag	
	Kommunstyrelsen och skolnämnden får i uppdrag att revidera skolförsörjningsplanen.
	Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.

Kommunstyrelsen och skolnämnden får i uppdrag att revidera skolförsörjningsplanen.

- Uppdraget är slutfört.

Skolförsörjningsplanen är ett planeringsinstrument och underlag för att säkra framtida och långsiktig skolförsörjning med en organisation med platser utifrån behov och efterfrågan. Skolförsörjningsplan för Solna stad antogs av skolnämnden i november och redovisas för kommunstyrelsen i februari 2024.

Stadens befolkningsprognos har analyserats och en utredning av kapacitet och standard i befintliga skolor har genomförts. För att ta del av medborgares åsikter om skola på Tallbackatomten har en enkät och medborgardialog genomförts. Under våren hölls även samrådsmöten med rektorer om hållbara skolorganisationer och en projektplan för den nya f-3 i Järvastaden togs fram.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.

- Uppdraget är slutfört.

Redan idag är den mat som serveras tillagad i kök på stadens förskolor och skolor. I arbetet med skolförsörjningsplan och förskoleförsörjningsplan har möjligheten till fler tillagningskök undersökts genom en inventering av befintliga köks status och möjligheter att förändra mottagningskök till tillagningskök har kartlagts. Cirka hälften av stadens förskolor har egna tillagningskök, resterande förskolor får mat levererat som är tillagad på stadens skolor. Vid nybyggnation beaktas fortsättningsvis den politiska ambitionen om tillagningskök i nya förskolor och skolor. Åtterapportering sker till skolnämnden i samband med nämndens årsredovisning.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhetens nettokostnad för året är 1 059,5 mkr, vilket är 16,6 mkr (1,6 %) högre än budgeterad nettokostnad. Avvikelsen mot budget beror främst på högre personalkostnader i verksamheten och högre kostnader för bidrag till friskolor och andra kommuner (som i tabellen nedan syns som köp av verksamhet), för grundskolan och gymnasieskolan. De ökade personalkostnaderna beror till största del på att flera av

grundskolans enheter inte lyckats anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna med ett minskat antal elever. Jämfört med föregående år är nettokostnaden 88,0 mkr (9,1 %) högre. Avvikelsen från föregående år förklaras främst av volym- och kostnadsökningar som också kompenseras för i nämndens ram.

På intäktssidan visar intäktsposten bidrag högre utfall (14,2 mkr) än budgeterat, vilket beror på att det varit högre bidrag från Skolverket och Migrationsverket än beräknat. Jämfört med föregående år är intäkterna 9,2 mkr lägre, vilket främst avser bidrag från staten kopplat till pandemin som betalades ut under 2022.

På kostnadssidan är personalkostnaderna högre än budgeterat. Avvikelsen beror till del på de högre bidragen från Skolverket och Migrationsverket som främst syftar till att kompensera för ökade personalresurser. Detta förklaras mer under rubriken Verksamhet i egen regi. Kostnader för bidrag till friskolor och andra kommuner har varit högre än budget, vilket främst avser gymnasiet och grundskolan. Övriga kostnader visar på ett högre utfall än budget, vilket till del beror på högre inköp av läromedel för grundskolan (2 mkr) som finansierats med hjälp av ett riktat statsbidrag från Skolverket. Jämfört med föregående år är kostnaderna 78,8 mkr högre. Avvikelsen beror främst på volym- och kostnadsökningar som också kompenseras för i nämndens ram.

Kostnader för Naturskolan som inte budgeterats för 2023 uppgår till 3,0 mkr. Då verksamheten har nyttjats av både skolor och förskolor har kostnaden fördelats mellan nämnderna, 2,1 mkr för skolnämnden och 0,9 mkr för förskolenämnden.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	33,3	31,5		1,3	32,0	32,0	0,0
Hyror och arrenden	0,7	0,6		0,5	0,2	0,2	0,0
Bidrag	83,9	93,1		14,2	69,7	76,7	7,0
Försäljning av verksamhet	103,5	105,4		1,7	101,9	101,9	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	221,4	230,6	-4,0 %	17,7	203,8	210,8	7,0
Personalkostnader	-452,8	-434,8		-25,1	-427,7	-443,5	-15,8
Köp av verksamhet/tjänster	-675,3	-619,8		-5,0	-670,3	-661,6	8,7
Lokalkostnader	-108,5	-105,6		0,3	-108,8	-108,8	0,0
Kapitalkostnader	-2,2	-2,6		0,0	-2,3	-2,3	0,0
Övriga kostnader	-42,1	-39,3		-4,6	-37,5	-37,5	0,0
Summa kostnader	-1 280,9	-1 202,1	6,6 %	-34,3	-1 246,6	-1 253,7	-7,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 059,5	-971,5	9,1 %	-16,6	-1 042,9	-1 042,9	0,0

Helårsprognosen per augusti visade en budget i balans och utfallet för året visar en negativ avvikelse om 16,6 mkr jämfört med prognos.

Årets intäkter i form av bidrag från staten blev 7,1 mkr högre än prognostiserat. Avvikelsen avser statsbidrag från Migrationsverket för asylsökande barn samt bidrag från Skolverket för lärarassistenter och läromedel som inte fanns med i helårsprognosen i samband med delårsbokslutet.

Kostnaderna blev 27,2 mkr högre än prognostiserat. Det är främst kostnaderna för bidrag till friskolor och andra kommuner, som prognostiserades bli 8,7 mkr lägre än budgeterat, men utfallet visar på 5,0 mkr högre kostnader än budget. Avvikelsen beror främst på högre kostnader än beräknat under hösten för både grundskolan och gymnasieskolan. Personalkostnaderna är högre än prognostiserat (9,3 mkr). De ökade personalkostnaderna kan till del kopplas till de högre statsbidragen som syftar till att kompensera för ökade personalresurser. Övriga kostnader var 4,3 mkr högre än prognostiserat, vilket till del beror på statsbidrag från Skolverket för läromedel som inte var kända vid prognosen i augusti.

Övriga intäkt- och kostnadsposter visar på mindre avvikelser jämfört med prognos.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Nämnd	-0,7	-0,6		0,0	-0,7	-0,7	0,0
Förskoleklass, grundskola & fritidshem	-791,9	-715,5		-16,3	-775,6	-771,6	4,0
Anpassad grundskola	-31,9	-35,9		4,9	-36,8	-36,8	0,0
Gymnasieskola	-193,8	-180,8		-15,4	-180,0	-184,0	-4,0
Anpassad gymnasieskola	-9,4	-10,5		1,2	-9,0	-9,0	0,0
Ungdomsmottagning	-2,3	-1,6		0,4	-2,7	-2,7	0,0
Gemensam verksamhet	-29,5	-26,6		8,6	-38,1	-38,1	0,0

Verksamheter (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	-1 059,5	-971,5	9,1	-16,6	-1 042,9	-1 042,9	0,0

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Nettokostnaden för verksamheten är 16,3 mkr högre än budget för året. Det är främst kostnader för personal som avviker mot budget. Delvis kan de högre personalkostnaderna kopplas till högre bidrag från Migrationsverket och Skolverket. Även kostnader för köp av huvudverksamhet är något högre än budgeterat vilket främst beror på att en högre andel av eleverna än beräknat har valt fristående skolor eller skolor i andra kommuner.

Anpassad grundskola

Nettokostnaden för verksamheten är 4,9 mkr lägre än budgeterat för året. Det är främst kostnader för köp av huvudverksamhet, bidrag till friskolor och andra kommuner, som blivit lägre än beräknat då fler elever än tidigare istället har valt kommunens egen skola.

Gymnasieskola

Nettokostnaden för verksamheten är 15,4 mkr högre än budgeterat för året. Avvikelsen avser främst lägre intäkter än beräknat för elever från andra kommuner (4,1 mkr) samt högre kostnader för köp av huvudverksamhet (9,2) mkr. Avvikelsen på kostnadssidan beror på att det varit något fler elever än beräknat och att snittkostnaden per elev varit högre än budgeterat.

Anpassad gymnasieskola

Nettokostnaden för verksamheten är något lägre än budget för året. Avvikelsen beror på högre intäkter för elever från andra kommuner samt lägre kostnader för köp av huvudverksamhet än budgeterat för året.

Ungdomsmottagning

Nettokostnaden för verksamheten är något lägre än budget för året. Avvikelsen avser intäkter i form av bidrag från regionen.

Gemensamma kostnader

Nettokostnaden för perioden visar på 8,6 mkr lägre kostnader än budgeterat för året. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader än beräknat.

Verksamhet i egen regi

Utfallet för verksamhet i egen regi visar på en nettokostnad på 142,4 mkr, vilket är 13,8 mkr högre än årets budget. Avvikelsen mot budget beror i huvudsak på att det varit högre personalkostnader än budgeterat för året. De ökade personalkostnaderna beror till största del på att flera enheter inte lyckats anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna med ett minskat antal elever. Det är främst under hösten som antalet elever varit lägre än planerat för några skolor. Jämfört med samma period föregående år är nettokostnaden 14,9 mkr högre och avvikelsen beror på ökade personalkostnader.

Intäkterna för bidrag visar ett högre utfall än budgeterat för året. Det är främst bidrag från Skolverket och Migrationsverket som blivit högre än beräknat. Den interna intäkten, elevpeng, för grundskola visar på en positiv avvikelse jämfört med budget vilket i sin helhet avser våren. Jämfört med föregående år är intäkterna för bidrag 5,9 mkr lägre vilket beror på de tillfälliga bidrag som 2022 betalades ut av Skolverket (Skolmiljarden) och Försäkringskassan (kompensation för sjuklönekostnader) på grund av pandemin. När det gäller interna intäkter, elevpeng, är intäkten 9,2 mkr högre jämfört med föregående år, vilket beror på höjningen av elevpengen inför 2023.

På kostnadssidan är det främst personalkostnaderna för grundskolan som är högre än årets budget. Förutom personalkostnader som kan kopplas till de högre statsbidragen från Migrationsverket och Skolverket har flera enheter haft svårigheter att anpassa personalresurserna till den budget som lagts för året. Övriga kostnader visar på en avvikelse om 5,2 mkr jämfört med budget. Avvikelsen beror på högre inköp av läromedel än budgeterat, vilket har finansierats av bidrag från Skolverket, samt resekostnader kopplat till projekt som finansieras av Erasmus. Jämfört med föregående år är det främst personalkostnader (16 mkr), lokalkostnader (4,3 mkr) och kostnader för mat (2,7 mkr) som har ökat.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0

Hyror och arrenden	0,7	0,2		0,5	0,2	0,2	0,0
Bidrag	46,6	53,3		13,7	32,9	40,0	7,1
Försäljning av verksamhet	0,6	2,0		0,2	0,3	0,3	0,0
Övriga intäkter	405,1	388,5		2,8	402,3	402,3	0,0
Summa intäkter	452,9	444,4	1,9	17,2	435,7	442,8	7,1
Personalkostnader	-421,4	-405,4		-24,8	-396,6	-411,7	-15,1
Köp av verksamhet/tjänster	-44,0	-42,1		-1,6	-42,4	-42,4	0,0
Lokalkostnader	-106,2	-101,9		0,6	-106,8	-106,8	0,0
Kapitalkostnader	-1,5	-1,8		0,0	-1,5	-1,5	0,0
Övriga kostnader	-22,2	-20,6		-5,2	-17,0	-17,0	0,0
Summa kostnader	-595,4	-571,9	4,1	-31,0	-564,4	-579,4	-15,0
Verksamhetens nettokostnader	-142,4	-127,5	11,7	-13,8	-128,6	-136,6	-8,0

Helårsprognosen i delårsrapporten för egen regi visade på en nettokostnad som var 8,0 mkr högre än budget. Avvikelsen för året är 13,8 mkr högre nettokostnad än budgeterat vilket är 5,8 mkr högre än prognostiserat. Den negativa avvikelsen avser främst att utfallet för personalkostnader, främst för grundskolan, visar på högre kostnader än prognostiserat. Avvikelsen beror på att flera av grundskoleenheterna inte klarat av att anpassa sina personalresurser utifrån de faktiska elevantalen. Jämfört med höstterminen 2022 har antalet elever i grundskolor i egen regi minskat med 108 elever, vilket motsvarar 6-9 mkr lägre intäkter för enheterna. Det genomsnittliga antalet elever per klass har sjunkit från 25,6 hösten 2022 till 24,6 hösten 2023. Enheter med underskott arbetar med handlingsplaner för att nå en budget i balans.

Bidrag från staten prognostiserades bli 7,1 mkr högre än budgeterat och utfallet visar en avvikelse på 13,7 mkr vilket är 6,6 mkr högre än prognostiserat. Avvikelsen avser främst bidrag från Migrationsverket för asylsökande och Skolverket för lärarassistenter och läromedel. Prognosen för personalkostnader visar en ökad kostnad på 15,1 mkr.

Övriga kostnader visar på en avvikelse om 5,2 mkr jämfört med prognos. Avvikelsen beror på högre inköp av läromedel än budgeterat, vilket har finansierats av bidrag från Skolverket, samt resekostnader kopplat till projekt som finansieras av Erasmus.

Övriga intäkt- och kostnadsposter visar endast mindre avvikelser jämfört med prognos.

Investeringsredovisning

Nämnden har inget investeringsutfall för året, vilket stämmer väl med helårsprognosen i delårsrapporten. Avvikelsen mot budget beror på att nämnden inte har något anskaffningsbehov av inventarier under året som klassas som en investeringsutgift.

Investeringsredovisning (mkr)	2023	2022	Differens 23/22	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos-avvikelse
Verksamhetens investeringar	0,0	0,1	-0,1	4,0	4,0	0,0	4,0

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling och kompetensförsörjning

Genom att bedriva en verksamhet med hög kvalitet och en stabil organisation blir staden en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete utifrån antagen "Strategi för kompetensutveckling och karriärvägar inom förskola och skola". Förvaltningen arbetar även med att säkra kompetensförsörjningen av lärare på lång sikt genom "En lärarroll i förändring".

En rektor i grundskolan slutförde under våren rektorsutbildningen på Uppsala universitet. Utbildningen är en treårig statlig befattningsutbildning som riktar sig till skolledare och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i förskola, fritidshem och skola.

Årets SETT-mässa (Scandinavian Education Technology Transformation) anordnades i april och flera representanter från barn- och utbildningsförvaltningen deltog. På SETT presenteras det senaste inom pedagogik och utveckling för förskola och skola. Årets mässa hade fokus på hur barn lär sig.

För att stimulera kollegialt lärande driver förvaltningen bland annat ett nätverk för lärare i förskoleklass. Under perioden har nätverket genomfört kollegialt lärande kopplat till matematik, studiebesök och fortbildning vid Naturskolan och projektet Hitta vilse. För tredje gången arrangerades även kollegialt lärande där medarbetare i

fritidshem bjöds in till en av skolornas fritidshem och fick ta del av goda exempel från verksamheten.

Samtliga lärare i grundskolan och anpassade grundskolan samt personal i elevhälsan började höstterminen med en föreläsning kring barns och ungas liv på sociala medier samt vilken roll skolan och dess personal spelar i att stödja elever i den digitala och reella verkligheten.

Medarbetarengagemang

Medarbetarundersökningen, som mäts med hållbart medarbetarengagemang (HME), genomfördes under oktober och november 2022 med ett resultatvärde på 80,0 för år 2022 mot 79,1 för år 2021 och 76,9 år 2020. Svarsfrekvensen var hög, 90 procent.

Resultaten har redovisats i samtliga verksamheter och handlingsplaner har tagits fram lokalt tillsammans med medarbetarna. Nästa medarbetarundersökning genomförs i februari 2024.

Lika rättigheter och möjligheter

Medarbetarsamtal genomförs kontinuerligt med samtliga medarbetare. Alla vakanta tjänster har utlysts och kompetensbaserade frågor används vid rekrytering av medarbetare till nämndens verksamheter.

Att förutsättningar finns för att bedriva ett aktivt arbete med likabehandlingsfrågor har säkerställts genom att ett utbildningspaket kring likabehandling finns tillgängligt i Kompetensportalen för alla chefer att använda.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat från 9,9 procent 2022 till 8,0 procent 2023. Det är främst inom förskolan som sjukfrånvaron har minskat men även på skolorna har det skett en minskning. Skolornas sjukfrånvaro har minskat från 8,0 procent 2022 till 6,8 procent 2023.

En nyckelfaktor för att främja en hög frisknärvaro är att fortsätta att bedriva ett kvalitativt och systematiskt arbetsmiljöarbete samt kontinuerlig uppföljning och samtal kring frånvaro och rehabilitering.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	1 238	1 226	12
- varav kvinnor	969	943	26
- varav män	269	283	-14
Antal årsarbetare i snitt	1 136,1	1 125,4	10,7
Sjukfrånvaro, %	8,0	9,9	-1,9
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	80,0	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>Sjukfrånvaron avser perioden 1 december 2022 till 30 november 2023.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst. Höstens planerade undersökning kommer, på grund av omstrukturering hos leverantören, genomföras under våren 2024.</i>			

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt för att rusta barn och unga för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under året.

Det internationella arbetet bedrivs dels förvaltningsövergripande, dels inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Det förvaltningsövergripande arbetet har fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling medan skolornas arbete även fokuserar på att rusta barn och unga för framtiden och genomsyras av ett värdegrundsarbete. Samarbete med andra länder ökar elevernas förmåga att verka i en globaliserad värld.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Framgångsfaktorer är att skapa en tydlig struktur för det internationella arbete där olika aktiviteter sammantaget bidrar till att uppfylla läroplanens och skolnämndens mål kring internationalisering, goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.

Staden deltar i det europeiska nätverket Eurocities Social Affairs Forum och skolnämnden deltar i arbetsgruppen "Utbildning". I maj deltog en representant i arbetsgruppsträffen i Tweente i Nederländerna där 38 representanter från 19 storstäder i Europa utbytte erfarenheter och fick ta del av goda exempel från värdstaden. Temat för träffen var "Equality through equity", jämlikhet genom likabehandling, och inriktningen hur man får alla barn och unga att lyckas i sin skolgång. Arbetsgruppen använder metoden "Critical Friend Review", vänskaplig kollegial granskning, vid förskole- och skolbesök. Syftet är att genomlys och ge återkoppling på värdstadens förskolors och skolors starka sidor och eventuella förbättringsområden.

Under våren ansökte förvaltningen om erfarenhetsutbyte genom Nordic Baltic mobility program med Tallinn, Estland och stadens lettiska vänort Valmiera. Syftet med utbytet är att se hur man arbetar med skolutveckling, ta del av goda undervisningsexempel framför allt inom matematik och NO samt knyta kontakter för Erasmus+.

Under hösten besökte representanter från förvaltningen och stadens lektor i matematik, Tallinn för att ta del av deras goda studieresultat framför allt inom matematik och naturvetenskap. Besök gjordes på deras utbildningsförvaltning samt verksamhetsbesök från förskola till gymnasium. Under våren 2024 väntar utbyte med Valmiera.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Solna gymnasium har beviljats en ansökan till EU-programmet Erasmus+ Mobilitet ackreditering för programperioden 2021-2027. Motsvarande ackreditering inom Erasmus+ Mobilitet för förskolan, grundskolan, modersmål och anpassade grundskolan är även den beviljad och omfattar perioden 2022-2027. Syftet är att få en sammanhållen internationell fortbildningsinsats för samtliga verksamheter samt möjlighet till utbyten för elever.

Inom ramen för EU-programmet Erasmus+ har fler nätverkskonferenser för pedagoger och skolledare genomförts av Universitet- och högskolerådet. E-twinning är en digital samverkansplattform där lärare kan få kontakt och samverka med andra lärare i Europa och även starta digitala projekt för elever. E-twinning är i gång på Bergshamraskolan och på Parkskolan. I mars var en koordinator från Hannover och besökte skolor i Solna och i april var fem lärare från Ekensbergsskolan och Tallbackaskolan i Hannover, Tyskland, och jobbskuggade tyska kollegor. I maj var ytterligare fem lärare från Råsundaskolan och Bergshamraskolan i Hannover på jobbskuggning. Utifrån kontakterna med Hannover har ett samarbete inletts och deras utbildningsförvaltning besökte stadens verksamheter under hösten.

Under året har lärarlag från Solna gymnasium jobbskuggat kollegor i stadens danska vänort Gladsaxe. Särskilt fokus var på hur undervisningen kan utvecklas, arbetet med tillgängliga lärmiljöer samt främja elevernas hälsa och välmående. Personal från Gladsaxe har under året gjort en motsvarande jobbskuggning i Solna. Vidare har lärare från Solna gymnasium besökt Antwerpen inom Erasmus+ och jobbskuggning på skolan OLVCPlus i syfte att utveckla deltagande lärares pedagogiska kompetens och elevutvecklingsarbete. Lärare och skolledare har besökt Paris för att ta del av hur de arbetar med ungdomar som satsar på att vara idrottare på elitnivå. Rektorn för Solna gymnasium har jobbskuggat en kollega vid Tyska skolan i Prag. Programmet innehöll kollegialt utbyte, klassrumsobservationer, deltagande i ett pågående samarbetsprojekt samt förberedelse för ett nytt internationellt utbyte skolorna emellan.

Rusta barn och unga för framtiden

Solna gymnasium har ett pågående Erasmussamarbete med skolor i Prag Tjeckien, Gladsaxe, Danmark, Wolfsburg, Tyskland, och Poprad, Slovakien. Projektet fokuserar på klimatförändringar och hållbar utveckling. Utbyten har genomförts under vårterminen med elevresor till Gladsaxe och Prag. Gymnasiet har under året genomfört planeringsresor inför kommande samarbetsprojekt med elever.

Skolambassadörer för EU finns på Tallbackaskolan, Råsundaskolan- och Ulriksdalsskolan samt på Solna gymnasium. Deras uppdrag är att inspirera och stödja insatser för att öka intresset och kunskapen om EU-frågor på skolan. Ulriksdalsskolan och Solna gymnasium har också skolambassadörer inom Europaparlamentets Ambassadörsskolor (EPAS). Även de ska höja kunskap och intresse för EU-frågor, men genom att utbilda juniorambassadörer bland eleverna.

Framgångsfaktorer är att skapa en tydlig struktur för det internationella arbete där olika aktiviteter sammantaget bidrar till att uppfylla läroplanens och skolnämndens mål kring internationalisering, goda kunskapsresultat och till att varje elev är väl förberedd för vidare studier eller yrkesliv.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Det arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under året.

Skolnämnden har under 2023 fortsatt fokus på värdegrundsarbete och arbeta för en likvärdig skola.

Tillgänglig utbildning

Utifrån den översyn av lärares arbetsuppgifter som genomfördes 2020 fortsätter arbetet med att öka elevernas tillgång till en behörig lärare. Lektionsdesign och att utveckla tillgängliga lärmiljöer är prioriterat för samtliga skolor. Extra tid till lärande har erbjudits för elever i årskurs 8 och 9 som riskerar att inte nå behörighet till ett gymnasieprogram. Förutom den obligatoriska lovskolan har frivillig anordnad lovskola organiserats på påsklov och sportlov. Verksamheterna ansvarar själva för respektive lovskola, vilket är positivt för eleverna. Under de två sista sommarveckorna 2023 organiserades naturskola för eleverna i årskurs F-3 på Parkskolan.

Staden kan genom olika skolformer erbjuda en sammanhållen skolgång för elever från förskoleklass till gymnasieskolan och genom anpassade grundskolan vidare till anpassade gymnasieskolan, och därigenom stötta eleverna genom hela skolgången och vidare ut i arbetslivet eller fortsatta studier.

Särskilda undervisningsgrupper

Alla elever har rätt till en god utbildning och förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. För en del elever kan det innebära att de behöver extra anpassningar eller särskilt stöd. Genom att ha särskilda undervisningsgrupper i skolorna stärks organisationen för särskilt stöd. För att stärka organisationen ytterligare finns en central särskild undervisningsgrupp. Målsättningen är att det ska öka likvärdigheten så att alla elever får den utbildning de har rätt till.

Lagändringar

I juni 2022 fattade regeringen beslut om flera ändringar i skollagen som syftar till stärkt elevhälsa och utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Några av ändringarna rör benämningar som förekommer i skollagen:

- Grundsärskolan byter namn till anpassad grundskola.
- Gymnasiesärskolan byter namn till anpassad gymnasieskola.
- Benämningen träningskola tas bort.
- Uttrycket utvecklingsstörning ersätts av intellektuell funktionsnedsättning.

Likabehandlingsarbetet bedrivs framför allt inom ramen för skolornas systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna ingår i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som utvärderas och analyseras vid läsårets slut.

Miljö och klimat

Hållbar stadsutveckling

Under året har fyra trygghetsvandringar genomförts i syfte att skapa tryggare och säkrare skolvägar så att fler elever kan gå eller cykla till skolan. Årets vandringar har genomförts på Ekensbergsskolan, Noblaskolan, Parkskolan och Raoul Wallenbergsskolan i Järvastaden. Trygghetsvandringarna görs i samarbete mellan tekniska förvaltningens stadsmiljöavdelning och barn- och utbildningsförvaltningen med målet att genomföra två vandringar per termin, både vid kommunala och fristående verksamheter. Efter vandringen sammanställs förslag på förbättringar som kan öka tryggheten och säkerheten längs skolvägarna i en åtgärdsplan. Genom att arbeta aktivt med säkra skolvägar och trygghetsvandringar som visar rekommenderade gång- och cykelvägar, är målet att bidra till att fler går och cyklar till skolan för en positiv påverkan på klimat, miljö och hälsa.

Effektiv resursanvändning

Verksamheten har under året fortsatt arbeta nära tekniska nämnden kring bland annat energieffektiviserande åtgärder såsom utbyte av armaturer och ljuskällor i de lokaler som nämnden nyttjar, för att bidra till mer energieffektiva lokaler.

Leverantören av mat till stadens skolor är enligt avtalet ålagda att tillsammans med verksamheten arbeta för att minska matsvinnet, vilket genomförs på flera olika sätt. Täta avstämningar mellan tillagningskök och

mottagningskök genomförs för att undvika att det levereras mer mat än vad som går åt. Leverantören arbetar också med att informera eleverna om hur de kan minska tallrikssvinn. I anslutning till matsalen sätter leverantören löpande upp informationsskyltar om hur det går med arbetet kring matsvinn efter önskemål från eleverna. Ibland anordnas också en utmaningsperiod där syftet är att minska matsvinn och lyckas eleverna att uppnå målet så får de en belöning som beslutats gemensamt på skolans matråd.

Matsvinn vägs, rapporteras och dokumenteras i kategorierna tallrikssvinn och totalt svinn. Jämfört med 2022 så har både tallrikssvinn och det totala matsvinn ökat något.

God livsmiljö

Arbetet med att undvika användningen av farliga ämnen samt hantering av kemikalier i syfte att minimera risker och minska barns exponering för miljöskadliga ämnen fortsätter. Nämnden har bland annat genomfört en uppföljning av 'Åtgärdsplan för att minska kemikalier i förskola och skola'. Syftet med uppföljningen var att identifiera områden som behöver aktualiseras eller vidareutvecklas. Nästa steg är att prioritera mellan de identifierade områdena och lägga upp plan för genomförande. Förvaltningen arbetar också vidare kontinuerligt med egenkontroller för verksamheterna, där hantering av kemikalier ingår.

Förväntad utveckling

Under 2023 har antalet elever i Solnas kommunala skolor minskat ytterligare, vilket har påverkat ekonomin negativt för flera skolenheter. I förlängningen kan det minskade antalet elever även riskera att påverka kvaliteten. Det finns även en risk att den höjning av elevpeng som gjorts inte får de effekter som huvudmannen avser. Under 2024 behöver åtgärder för att anpassa skolornas organisationer till det faktiska elevantalet genomföras. För att få en långsiktigt hållbar skolorganisation, både när det gäller kvalitet och ekonomi, behöver även insatser för att få fler elever att välja en kommunal skola i Solna stad planeras och genomföras. Hösten 2024 invigs Järvastadens skola (f-3) och förberedelser genomförs även för att åter öppna högstadiet på Bergshamraskolan, 2025.

Skolnämnden behöver stärka det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på uppföljning och analys i syfte att utveckla undervisningen och få fler elever att bli behöriga till ett nationellt gymnasieprogram. Arbetet med att utveckla matematikundervisningen ska fortsätta så att fler elever klarar kunskapskraven i matematik, då det är det enskilda ämnet som påverkar gymnasiebehörigheten mest. Skolans kompensatoriska uppdrag är viktigt och lärmiljöerna ska bidra till trygghet och studiero. Tidig upptäckt och tidiga insatser ska prioriteras. Samverkan mellan skola och socialtjänst ska stärkas och skolsociala team inrättas.

Gymnasieskolans programutbud behöver ses över och i höge utsträckning anpassas till arbetsmarknadens efterfrågan och de prioriteringar som görs i Storstockholms gymnasiesamverkan.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Matentreprenad för Solna stads skolor och förskolor	Avtalet är förlängt till 2025-06-30

Avtalsuppföljning

Skolnämnden i Solna stad har ett pågående avtal gällande matentreprenad till skolor och förskolor. Avtalet är nyligen förlängt och sträcker sig till 2025-06-30. För att säkerställa att den levererade tjänsten följer avtalet genomförs ett antal kontroller med olika frekvens under året. Resultatet av de olika kontrollerna sammanfattas årligen i en uppföljningsrapport med en bedömning av resultatet och eventuella förslag på åtgärder.

Rapporten för läsåret 2022/2023 visar att samtliga kontroller har genomförts enligt plan. Enligt rekommendation i föregående uppföljningsrapport har stickprovskontrollerna utökats och även genomförts under hösten men under våren genomfördes endast några få kontroller.

Den sammanfattande slutsatsen är att de genomförda kontrollerna visar att leverantören till största del följer avtalet. Inköp under året har granskats av och i samtliga kategorier finns enstaka produkter som inte når de krav

som är ställda i avtalet. Efter avstämningsmöte med leverantören så visar det sig att avvikelserna i de flesta fall beror på att leverantören köpt en ersättningsprodukt när ordinarie produkt inte gått att få tag på och i enstaka fall rör sig om att man vid inköpet valt fel produkt.

Resultatet av enkäten visar att de flesta elever i grundskolan är nöjda och att andelen positiva svar har ökat på de flesta mätpunkterna. Precis som föregående läsår är det frågan om matsalen känns ren, fräsch och trivsamt som sticker ut med minst andel nöjda elever.

Rekommendationen att strukturera upp matrådsmötena med en tydlig dagordning samt protokoll har ännu inte fått något genomslag på skolorna och det behöver därför påminnas om detta igen. Åtgärder för att stickprov på maten blir genomförda behöver vidtas. Eventuellt behöver antalet stickprov som genomförs av personal på förvaltningen utökas för att säkerställa att maten och utbudet regelbundet kontrolleras.

Intern kontroll

Nämndens interna kontrollplan för 2023 består i huvudsak av kontrollmoment kopplade till verksamhetsprocesser. Arbetet med de beslutade kontrollmomenten har genomförts enligt plan.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Verksamhetsprocesser	Följa upp användning och effekter av strukturbidraget	Uppföljning av vad rektorer på grundskolan använder strukturbidraget till, och om det ger önskad effekt	 Ingen eller försumbar avvikelse Kontrollmomentet genomförs inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och är en del av förutsättningarna som analyseras. Skolorna genomför regelbundna analyser av effekter utifrån insatta åtgärder. Strukturbidraget används främst till ökade personalresurser i verksamheten. Elevresultaten i åk 9 för läsåret 2022/23 visar ett bättre resultat än förväntat när det gäller avvikelse mot modellberäknat värde. Åtgärd bedöms inte nödvändig.
	Likvärdig och rättssäker bedömning	Kontroll att rutin för bedömning följs	 Ingen eller försumbar avvikelse Kontroll att rutin för bedömning följs på samtliga enheter har genomförts. Utifrån analys av resultat i samband med resultatdialog med respektive rektor säkerhetsställs likvärdig bedömning. Fortbildning och dialoger i olika nätverk för lärare genomförs regelbundet. Åtgärd bedöms inte nödvändig.
	Närvarokontroll	Kontroll att rutiner för närvarokontroll finns och fungerar	 Ingen eller försumbar avvikelse Kontroll att rutiner för närvarokontroll finns och används på samtliga enheter har genomförts. Det finns tydliga gemensamma rutiner som utarbetade av förvaltningen. Frånvaron följs regelbundet upp utifrån tillgänglig statistik och redovisas även för nämnden. Åtgärd bedöms inte nödvändig.
	Personalplanering på fritidshemmet	Kontroll av faktisk personaltätthet på fritidshemmet	 Lindrig avvikelse Kontrollen för vårterminen genomfördes under vecka 19, 40 och 46. Kontrollen genomfördes genom att planerat antal elever jämfördes med faktiskt antal under olika tidpunkter på eftermiddagen. Respektive skola har även inkommit med uppgifter om schemalagd personal under de olika tidpunkterna. Kontrollen visar på att det genomgående är färre

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
			antal elever närvarande jämfört med planerat. Största avvikelse är det för elever i årskurs 4-6. Ett snitt under dagen av faktiskt närvarande elever och schemalagd personal för fritids F-klass till åk 6 visar på en personaltäthet på cirka 10 barn per personal. Det planerade antalet barn per personal, utifrån anmälda barn och schemalagd personal, är 19. Åtgärd bedöms inte nödvändig då den faktiska personaltätheten är högre än den planerade. Resultatet kan vara ett underlag för framtida personalplanering.

SOLNA STAD

Fördjupad resultatanalys 2023

SKOLNÄMNDEN

Innehållsförteckning

Styrande dokument och övriga underlag för resultatanalysen	3
Grundskola, fritidshem och anpassad skola.....	3
Resultat/iakttagelser.....	3
Analys/bedömning.....	9
Slutsats och förslag på åtgärder	10
Gymnasieskola	10
Resultat/iakttagelser.....	10
Analys/bedömning.....	11
Slutsats och förslag på åtgärder	11

Styrande dokument och övriga underlag för resultatanalysen

Styrande dokument beslutade av skolnämnden

Dokumentnamn	Beslutad datum
Skolnämndens verksamhetsplan och budget 2023	2022-12-09
Strategi för förbättrade kunskapsresultat	2022-06-02
Strategi för kompetensutveckling och karriärvägar inom förskola och skola	2020-06-03
Kvalitetsdeklarationer	2019-10-24
Handlingsplan för främjande av psykisk hälsa och välbefinnande	2021-11-11
Handlingsplan för att utveckla undervisningen i syfte att förbättra kunskapsresultaten med hjälp av digitalisering	2020-06-03

Grundskola, fritidshem och anpassad skola

Resultat/iakttagelser

Elevresultat

Andel elever i årskurs 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen

Skola	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Bergshamraskolan	70,7	82,9	62,2
Ekensbergsskolan	76,3	72,9	80,8
Råsunda skola	74,2	66,7	71,0
Skytteholmsskolan	69,7	-	-
Tallbackaskolan	71,4	54,9	61,2
Ulriksdalsskolan	77,8	75,3	80,3
Totalt Solnas kommunala skolor	73,9	69,6	72,1
Hemkommun (folkbokförda i Solna)	82,1	80,0	78,8
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	76,3	75,9	73,8
Alla kommuner, kommunala skolor (ovägt medel)	70,8	69,6	68,2

Elever i årskurs 6 meritvärdets medelvärde (egen statistik)

Skola	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Bergshamraskolan	260	255	242
Ekensbergsskolan	247	236	257
Råsunda skola	234	228	231
Skytteholmsskolan	246	-	-
Tallbackaskolan	204	185	214
Ulriksdalsskolan	246	238	231
Totalt	240	228	234

Andel elever i årskurs 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen

Skola	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Bergshamraskolan	89,7	88,9	-
Råsunda skola	76,9	69,5	83,7
Skytteholmsskolan	63,8	82,4	-
Tallbackaskolan	75,0	86,1	70,2
Ulriksdalsskolan	68,9	82,4	80,2
Totalt Solnas kommunala skolor	73,9	76,0	79,2
Avvikelse från modellberäknat värde (procentenheter)	-3,7	0,4	4,6
Hemkommun (folkbokförda i kommunen)	81,6	80,9	84,9
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	79,2	78,0	76,9
Alla kommuner (ovägt medel)	74,0	71,9	71,1

Andel elever i årskurs 9 med behörighet till ett yrkesprogram

Skola	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Bergshamraskolan	93,1	88,9	-
Råsunda skola	88,9	87,3	93,9
Skytteholmsskolan	80,9	91,2	-
Tallbackaskolan	77,5	85,7	82,1
Ulriksdalsskolan	86,5	89,2	84,0

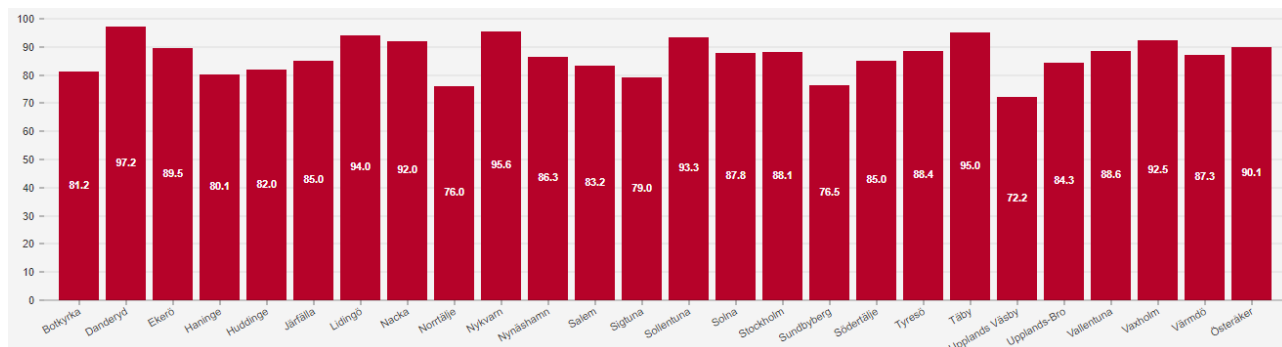
Totalt	86,0	88,4	87,8
Avvikelse från modellberäknat värde (procentenheter)	0,9	3,8	3,6
Hemkommun (folkbokförda i kommunen)	90,2	89,4	91,3
Stockholms läns kommuner (ovägt medel)	88,6	87,5	86,5
Alla kommuner (ovägt medel)	84,6	83,3	83,7

Genomsnittligt meritvärde grundskolan, utveckling mellan årskurs 6 och 9

Skola/läsår	Årskurs	Flickor	Pojkar	Totalt	Utveckling åk 6 till åk 9
Råsunda skola					
2022/23	9	241	240	241	
2021/22	8	215	219	217	
2020/21	7	219	219	219	
2019/20	6	238	199	222	
Tallbackaskolan					
2022/23	9	254	221	229	
2021/22	8	240	196	206	
2020/21	7	222	195	205	
2019/20	6	225	208	214	
Ulriksdalsskolan					
2022/23	9	256	239	246	
2021/22	8	240	227	232	
2020/21	7	219	220	220	
2019/20	6	242	238	240	
Totalt		248	234	239	
2022/23	9	248	234	239	
Avvikelse från modellberäknat värde år 2023 (poäng)				11	
2021/22	8	226	215	219	
2020/21	7	220	214	216	
2019/20	6	244	227	235	

Jämförelse med andra kommuner i Stockholms län

Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor läsåret 22/23.

Brukarundersökning och skolenkät

Resultat av elevenkät för kommunala skolor

Elevenkät årskurs 3	Andel positiva svar %		
	2021	2022	2023
I min skola respekterar vi varandra	-	95	89
Jag har studiero på lektionerna	-	87	82
Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker	-	98	98
Jag känner mig trygg i skolan	-	94	96
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev	-	97	97
Jag är nöjd med min skola som helhet	-	95	94
Skolarbetet är intressant	-	91	91
Mina lärare hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det	-	97	97
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter	-	90	89
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer	-	85	89

	Andel positiva svar %		
	2021 *	2022 *	2023
Elevenkät årskurs 5			
Hur tycker du att eleverna bemöter varandra i skolan?	74	76	78
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?	64	63	39
Känner du dig trygg i skolan?	85	89	80
Hur nöjd är du med din skola?	77	82	71
Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet?	92	95	76
Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionen?	93	94	82
Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?	55	66	47
Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet?	56	55	36

Svaren för år 2021 och 2022 är utifrån den gamla versionen av enkät där eleverna svarade på påståenden istället för frågor vilket kan göra att resultaten mellan åren inte är helt jämförbara.

	Andel positiva svar %		
	2021 *	2022 *	2023
Elevenkät årskurs 8 (åk 9 för år 2020 & 2021)			
Hur tycker du att eleverna bemöter varandra i skolan?	60	49	69
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?	55	47	32
Känner du dig trygg i skolan?	80	75	74
Hur nöjd är du med din skola?	60	49	53
Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan för att klara skolarbetet?	72	76	56
Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna?	75	75	57
Hur mycket pratar lärarna om att allt man hör och läser, till exempel på internet, inte behöver vara sant (källkritik)?	61	65	40
Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på lektionerna?	48	41	35
Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet?	49	31	16

Svaren för år 2021 och 2022 är utifrån den gamla versionen av enkät där eleverna svarade på påståenden istället för frågor vilket kan göra att resultaten mellan åren inte är helt jämförbara.

Lärarbehörighet

Behöriga lärare av den totala undervisningstiden

Höstterminen 2023	Andel av undervisningstid			
	Med legitimation	Fullt behörig*	Ej behörig i ämnet	Ej behörig i årskursen
Bergshamraskolan	82 %	74 %	4 %	4 %
Ekensbergsskolan	89 %	83 %	6 %	0 %
Parkskolan	100 %	96 %	4 %	0 %
Råsunda skola	93 %	80 %	11 %	3 %
Skytteholmsskolan	98 %	82 %	16 %	8 %
Granbackaskolan	88 %	75 %	13 %	0 %
Tallbackaskolan	98 %	80 %	13 %	5 %
Ulriksdalsskolan	96 %	74 %	15 %	7 %
Totalt grundskola	94 %	79 %	11 %	3 %

Egen statistik utifrån respektive skolas tjänstefördelning för terminen.

*Undervisande lärare har legitimation, är behörig i ämnet och årskursen.

Höstterminen 2022	Andel av undervisningstid			
	Med legitimation	Fullt behörig*	Ej behörig i ämnet	Ej behörig i årskursen
Bergshamraskolan	82 %	73 %	5 %	3 %
Ekensbergsskolan	98 %	85 %	14 %	0 %
Parkskolan	98 %	95 %	3 %	0 %
Råsunda skola	93 %	76 %	12 %	5 %
Skytteholmsskolan	97 %	85 %	13 %	0 %
Granbackaskolan	100 %	84 %	16 %	0 %
Tallbackaskolan	92 %	80 %	10 %	1 %
Ulriksdalsskolan	90 %	67 %	17 %	5 %
Totalt grundskola	92 %	77 %	12 %	3 %

Egen statistik utifrån respektive skolas tjänstefördelning för terminen.

*Undervisande lärare har legitimation, är behörig i ämnet och årskursen.

Förskoleklass

Språkscreening

Skola	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
-------	----------	----------	----------

Bergshamraskolan	100 %	100 %	92 %*
Ekensbergsskolan	100 %	86 %*	86 %*
Granbackaskolan	97 %	100 %	100 %
Parkskolan	100 %	94 %	100 %
Råsunda skola	98 %	99 %	99 %
Skytteholmsskolan	Saknas resultat	100 %	100 %
Tallbackaskolan	100 %	100 %	86 %*
Ulriksdalsskolan	96 %	93 %	99 %
Totalt	98 %	98 %	84 %*

* Resultatet avser höstterminen då resultat för vårterminen saknas.

Fritidshem

Nyckeltal och mått	2020	2021	2022
Barn, 6-12 år, inskrivna i fritidshem (andel av folkbokförda i kommunen)	72 %	72 %	70 %
Elever per anställd i kommunal fritidshem antal	14,9	13,7	13,7
Elever per anställd i fristående fritidshem antal	12,3	11,4	11,6
Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel	20 %	20 %	16 %
Årsarbetare, kommunalt antal anställda lärare i fritidshem	44	29	31

Anpassad skola

Nyckeltal och mått	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Elever i anpassad grundskola, hemkommun, andel (%)	0,8 %	0,8 %	0,8 %
Elever i anpassad grundskola, hemkommun, antal	60	60	56
Elever i anpassad gymnasieskola, hemkommun, antal	22	25	21

Klagomål och anmälan om kränkande behandling

Huvudmannen tog under 2023 emot 58 anmälningar om klagomål. Ingen av dessa hanterades på huvudmannanivå, det vill säga av utredare på central förvaltning. 58 klagomål överlämnades till rektor för berörd skola för vidare hantering. Samtliga av stadens skolor har mottagit klagomål.

Klagomålen som överlämnades till rektor på berörd skola handlar främst om brister i särskilt stöd, kränkande behandling och kommunikation.

Inget av klagomålen hanterades på huvudmannanivå och inget klagomål har överlämnats från Skolinspektionen eller Barn- och elevombudet.

Statistik och rapport med analys gällande anmälningar om kränkande behandling finns i särskild bilaga.

Aktiviteter utifrån strategi för förbättrade kunskapsresultat

Systematiskt kvalitetsarbete

Huvudmannen har under 2023 kompletterat det systematiska kvalitetsarbetet med kvalitetsdialoger mellan huvudman och rektor, vilka utgör en central del i huvudmannens strävan efter kontinuerlig förbättring av utbildningskvaliteten och ett sätt att främja delaktighet med personal i frågorna. Kvalitetsdialogerna hålls en gång per termin och utgår från skolornas kvalitetsrapporter med fokus på resultat, identifierade aktiviteter samt personalens delaktighet i det systematiska kvalitetsarbetet.

I rektorernas rapporter av elevresultat återkommer brister i måluppfyllelse i matematik och de naturvetenskapliga ämnena. För att adressera och vända trenden av lägre måluppfyllelse i dessa ämnen tillsattes vid terminens början en lektor i matematik och de naturvetenskapliga ämnena. Lektorn har i uppdrag att inte bara analysera problemområden, utan även utforma och genomföra konkreta förbättringsåtgärder, vilket är avgörande för att höja elevernas kunskapsnivåer. Kartläggning och genomförandeplan är upprättad och samarbete med ämneslärarna är påbörjad.

En identifierad riskgrupp är elever med hög frånvaro som riskerar att hamna i utanförskap. Under hösten har initiativ tagits av Barn- och utbildningsförvaltningen tillsammans med Socialförvaltningen att starta ett skolsocialt team. Målsättningen för det skolsociala teamet är att fånga upp elever i riskzon i god tid och underlätta för samordnandet av insatser.

Organisation för kvalitet

Arbetet med att säkerställa tillgången till behöriga lärare har visat på en positiv utveckling i Solna. Snittet

nationellt för lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne är 72%, snittet i Stockholms län 74% medan siffran i Solna är högre och ligger på 79%. Solnas höga andel behöriga lärare är en nyckelfaktor för att garantera kvaliteten på undervisningen och den fortsatta strävan mot högre måluppfyllelse för alla elever.

Försteläraryupdraget förtydligades 2022 för att tydligare spegla respektive skolas utvecklingsbehov. Det har möjliggjort att skolorna kan göra riktade insatser inom sina specifika utvecklingsområden. Ett klart definierat uppdrag och en striktare rekryteringsprocess har lett till flera positiva utvecklingseffekter.

Ett pilotprojekt på Råsunda skola som fokuserat på att renodla läraruppdraget, med stöd utav årskursmentorer, har avslutats. Syftet har varit att avlasta lärarna i framför allt det sociala arbetet. Utvärderingen visade att roll och ansvar inte varit tillräckligt tydligt definierat på alla stadier, utifrån målsättningen, och därför planeras nu en återgång till tidigare fördelning av lärarna på mellanstadiet.

I nätverksmöten med fritidshemspersonal har behovet av kompetenssatsningar inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) för elever framkommit. Under hösten startade en NPF-utbildning för all personal på fritidshemmen. Utbildningen har ett gemensamt upplägg och genomförs på varje skola under ledning av skolpsykologerna.

Ett utvecklingsarbete har pågått under läsåret för att skapa bättre och tryggare övergång från förskola till förskoleklass. Representanter från förskola och skola har träffats i dialogmöte tillsammans med huvudman där fokus har varit att skapa bättre rutiner, tidiga insatser för barn i behov av särskilt stöd, tydligare kommunikation och öka likvärdigheten. En arbetsplan med riktade och tidsatta aktiviteter är genomförd. Utvärdering med personal, både från förskola och skola, samt vårdnadshavare visar att övergången har förbättrats och skolgången upplevs som tryggare och mer förutsägbar.

Systemstödet Prorenata nyttjas av förvaltning, elevhälsan, pedagoger och skolledning. Verktyget används för pedagogisk dokumentation med känsliga personuppgifter, ärendehantering i myndighetsprocesser och i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Samtliga skolor har fått utbildning i systemet och referensgrupper träffas regelbundet med huvudman för att utveckla gemensamma processer och mallar. Systemet möjliggör att följa en elevs dokumentation från förskola till gymnasiet vilket underlättar vid övergångar mellan stadier och skolor samt främjar tidiga insatser.

Rutiner och processer för mottagande till anpassad skola har tydliggjorts och implementerats både för förskola och skola. Utvecklingsarbetet med Samverkan bästa skola, vilket är en insats från Skolverket, är avslutad för anpassad skola sedan januari 2023 och verksamheten fortsätter processarbetet för att utveckla samverkan, kvalitet och likvärdighet.

Samverkan mellan olika aktörer har stärkts under året. Ett närmare samarbete med kontaktpolis och skola har inletts med fokus att arbeta förebyggande och främjande. Under hösten formaliserades en samverkansform mellan skola, socialtjänst, polis och fritid kallad ”SSPF”. För att organisera arbetet utsågs en styrgrupp och en arbetsgrupp från de olika instanserna. Syftet med samverkansformen är att tillsammans arbeta förebyggande för att barn och unga inte ska hamna i riskzon för kriminalitet och drogmissbruk.

Huvudman har säkerställt att skolorna satt in rätt insatser vid behov av mer omfattande särskilt stöd, exempelvis särskild undervisningsgrupp. 2022 skapades en central särskild undervisningsgrupp för elever vars behov inte kunde mötas av ordinarie skola. Strikta ansökningskriterier och processer infördes för att säkerställa likvärdighet och behov vid antagning. Under höstterminen 2023 hade gruppen 13 inskrivna elever och en utvärdering visade förbättrad närvaro och måluppfyllelse för samtliga elever.

Den extra satsningen på Ungdomsmottagningen för 2023 har använts till en utökning av en kuratorstjänst. Den utökade personalresursen har möjliggjort ett utökat utåtriktat arbete och alla skolor har erbjudits gruppbesök på Ungdomsmottagningen eller besök av Ungdomsmottagningens personal i skolan, i årskurs 6 och 8 (både kommunala och fristående skolor). Ett utökat antal enskilda samtal än tidigare har också kunnat erbjudas.

Tillgängligt lärande

Det pedagogiska fortbildningsmaterialet ”Tillgängligt lärande i praktiken” som arbetats fram av förvaltningens utvecklingsledare finns publicerat i stadens kompetensportal. Arbetet fokuserar på differentierad undervisning, formativ bedömning, explicit undervisning och ledarskap. Utbildningen är obligatorisk för nyanställda lärare och skolorna arbetar med valda delar utifrån verksamhetens behov.

Externa föreläsare har bjudits in som ett led i att stärka värdegrundsarbetet på skolorna. Vid terminens uppstarts dagar höll författaren och kriminologen Maria Dufva en föreläsning om ungas vanor på nätet ur ett hälsoperspektiv. Efter föreläsningen delgavs arbetsmaterial och böcker till skolorna för fortsatt arbete. Under

höstlovet hade John Steinberg, fil.dr. i pedagogik, en föreläsning för alla pedagoger om ledarskapet i klassrummet och lärarens betydelse för arbetsro och inlärning.

För att höja kompetensen kring kränkande behandling och diskriminering har förvaltningen tagit fram en utbildning och uppdaterat mallar gällande kränkande behandling. Utbildningen har genomförts på samtliga skolor där man har fått diskutera utifrån verklighetstroga fall, vilket har varit uppskattat bland personalen.

Skärpta krav i skollagen gällande ordningsregler har resulterat i framtagandet av en tydlig strategi, rutin för arbetsgång och en genomförandeplan för skolornas arbete med ordningsregler. Varje skola tar fram lokala ordningsregler under medverkan av eleverna och rapporterar in detta till huvudman i början av varje läsår.

Råsunda skola deltar sedan höstterminens start i programmet IBIS, inkluderande beteendestöd i skolan, i samverkan med Uppsala universitet. Under tre år ska pedagogerna få fortbildning i ett evidensbaserat program för att öka elevernas trygghet, arbetsro och inkludering samt förbättra elevernas skolresultat.

Samarbetet med organisationen Friends, som arbetar forskningsbaserat och förebyggande mot mobbning bland barn och unga, har fortsatt under läsåret. Samarbetet består av enkät för samtliga årskurser, uppföljning på respektive skola och arbete med skolornas trygghetsgrupper. Enkäten är ett viktigt komplement till brukarundersökningen i skolornas värdegrundsarbete.

Renoveringsarbetet vid Råsunda skola, som är avgörande för att förbättra lärandemiljön, har gjorts stadiga framsteg under läsåret. Fönster samt skolgård har rustats upp och arbetet fortskrider under 2024. Ekensbergsskolans fritidshem för mellanstadiet fick tillfälligt evakuera till Skytteholmsskolan under höstterminen på grund av vattenskada i lokalerna. Verksamheten kunde flytta tillbaka strax innan jul.

Modersmålsenheten har under året bjudit in samtliga vårdnadshavare till elever som har studiehandledning eller läser ett modersmål. Ett stort antal vårdnadshavare kom till träffen för att få ökad kunskap om språkinlärningens utmaningar och möjligheter.

Kompetens

För att främja det kollegiala lärandet anordnade förvaltningen, för andra året i rad, workshops under vecka 44. Programmet innehöll ett brett spektrum av presentationer, som täckte allt från hantering av elevers frånvaro till didaktiska metoder inom matematikundervisning, framförda av personal från skolorna.

Nätverksträffar har genomförts för olika pedagogkategorier. Förskoleklassens pedagoger har träffats kontinuerligt för kollegialt utbyte och utbildning. Lärare i praktiska och estetiska ämnen har haft gemensamma träffar utifrån bedömning och betygssättning. Specialpedagoger och speciallärare har träffats utifrån arbetet med särskilt stöd i Prorenata.

I början av höstterminen arrangerade huvudman en välkomsträff för alla nyanställda lärare. I träffen presenterades förvaltningens mål, struktur och arbetssätt. Detta arbetssätt ligger till grund för att kunna erbjuda en likvärdig utbildning och professionalitet bland våra nyrekryterade lärare.

Huvudman har under året bjudit in till träffar med samtliga skolledare, rektorer och biträdande rektorer. Syftet är att säkerställa att skolledarna har kunskap om de nationella riktlinjerna, lokala rutiner och stadens systematiska arbete.

Under hösten arrangerades en gemensam elevhälsoteamsdag för samtliga personalkategorier som arbetar med elevhälsa, inklusive personal på Ungdomsmottagningen. Dagen bestod av kunskapshöjande föreläsningar och varje elevhälsoteam fick tid att arbeta med sina målsättningar.

En gemensam central elevhälsoplan har tagits fram och varje skolenhet har brutit ner denna i lokala planer, utifrån varje skolas identifierade behov. Resultatet av elevhälsoplanerna har varit en upplevd förbättrad systematik i elevhälsoarbetet på skolorna.

Genom att initiera en rad hälsoprojekt på stadens skolor, har vi aktivt bidragit till Solna stads ambition att främja elevers fysiska och psykiska välbefinnande. Ett av projekten är det forskningsbaserade verktyget SCRIN, vilket är ett digitalt verktyg som mäter och visar på elevernas fysiska aktivitet. SCRIN har prövats med flera positiva resultat på Tallbackaskolan.

Anpassad skola har påbörjat ett samarbete med olika idrottsföreningar för att inspirera eleverna till ökad aktivitet. Ett utökat samarbete mellan elevhälsa och pedagogerna är påbörjad på Ulriksdalsskolan i syfte att främja elevernas psykiska hälsa.

I slutet på 2022 godkändes Barn- och utbildningsförvaltningens ansökan om Erasmusackreditering för samtliga verksamheter. Syftet är att verksamheterna ska få möjlighet till utbyten för pedagoger och elever. Beviljade perioden gäller till och med 2027 vilket möjliggör ett långsiktigt arbete. Flera pedagoger har under året haft möjlighet till utbyte och fler utbyten är inplanerade till 2024. Skolorna och förvaltningen har också tagit emot ett antal besök.

Ett förvaltningsutbyte skedde under november genom Nordic Baltic Mobility Programme. Representanter från förvaltningen besökte Estland för utbyte av kunskap om systematiskt kvalitetsarbete och organisation för utbildning. Samarbetet fortsätter under 2024.

Andelen utbildade lärare mot fritidshem är fortsatt låg i Solna, där 17% av personalen är legitimerade och behöriga att undervisa i fritidshem. Ett arbete har under höstterminen påbörjats för att erbjuda kompetensutbildning i samarbete med Stockholms universitet. Utbildningen är tänkt att starta vårterminen 2024 och ska bestå av kurser inom fritidspedagogik på 7,5 högskolepoäng, riktade till fritidshemspersonal som saknar högskoleutbildning.

Flera läsfrämjande insatser har genomförts. Digital screening genomförs i samtliga årskurser två gånger per år i årskurs 1-6, då elevernas läsförmåga mäts. Särskilt ansvariga på skolan kring lässcreening träffas tre gånger per år tillsammans med utvecklingsledare för att vidareutveckla det läsfrämjande arbetet kopplat till screening. Utökad samarbete med skolbiblioteken, läsprojekt och läskamrater är andra pågående insatser. Planering för projektet "Läsa äger" under sommarlovet på fritidshemmet är uppstartad.

Magma, ett digitalt matematikverktyg, har presenterats för verksamheterna under höstterminen. Verktöget kan snabbt visa elevernas kunskapsutveckling och underlätta differentiering utifrån varje elevs behov. Under 2024 ska samtliga skolor ha tillgång till verktyget.

Analys/bedömning

Elevresultaten för läsåret 22/23 i Solnas kommunala skolor åk 6 visar på ett starkare resultat än föregående år både vad gäller elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen och meritvärdet. Elevresultatet för elever i årskurs 9 har förbättrats jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har ökat jämfört med föregående år och ligger nu över det modellberäknade värdet. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram har minskat men ligger högre än det modellberäknade värdet och högre än Stockholms läns kommuner. Det genomsnittliga meritvärdet har ökat något och ligger högre än det modellberäknade värdet.

När det kommer till utvecklingen av meritvärdet mellan åk 6 och åk 9 visar resultaten att det fortfarande finns skillnader mellan flickor och pojkars meritvärden men det varierar mellan skolorna. På flera skolor sjunker meritvärdena markant under åk 7 och 8, följt utav en återhämtning i åk 9. En utredning behövs för att hitta bakomliggande orsaker och mönster till denna utveckling.

Statistiken för språkscreening i förskoleklass läsåret 22/23 saknar data från vårterminen och höstterminens screening visar på ett lägre resultat än föregående år. Detta kan till stor del förklaras av en tendens som observerats under tidigare år, där resultat från höstterminen regelbundet varit lägre än de som uppnått i slutet av vårterminen. Denna variation bör beaktas vid tolkningen av aktuella data för att undvika missvisande jämförelser med tidigare år.

Undervisningstid med behörig lärare har ökat jämfört med höstterminen 2022. Enligt tjänsteplaneringen genomförs 94% av undervisningstiden med legitimerad lärare och 79% av tiden med legitimerad lärare med full behörighet, det vill säga både i ämne och årskurs. Tydliga rekryteringsprocesser, genomarbetad introduktion av nyanställda och utvecklingsmöjligheter för lärare bedöms vara några av Solna stads främsta framgångsfaktorer för att skapa kontinuitet genom att bibehålla behöriga lärare och rekrytera nya. Flera lärare har under året genomgått handledarutbildning för verksamhetsförlagd utbildning vid Stockholms universitet. Detta är också en viktig möjliggörare för att ta emot lärarstudenter och på ett effektivt sätt rekrytera nya lärare vid behov.

Årskursmentorer på mellanstadiet på Råsunda skola gav inte önskad effekt och projektet avslutades. Insatser för att renodla läraruppdraget fortlöper där bland annat några skolor har anställt socialpedagoger som en kompletterande yrkesgrupp. En socialpedagog arbetar mer praktiskt med eleverna utifrån pedagogiska och sociala metoder. Längre tid krävs för att utvärdera effekten av yrkesrollen som komplement till lärarrollen.

Resultaten i elevenkäten för åk 3,5 och 8 kan behöva tolkas med försiktighet då enkäterna har ändrats. Eleverna svarar nu på påståenden i stället för frågor. Resultaten i åk 5 och 8 visar dock på minskad andel positiva svar

under 2023. Områden som sticker ut är studiero och lärarnas förmåga att motivera elever i skolarbete. Huvudman behöver undersöka över tid om eleverna tenderar att svara mer negativt eller positivt på påstående jämfört med tidigare sätt att formulera frågor.

I huvudmans uppföljning av elevfrånvaro, som genomförs varje termin, framkommer att den genomsnittliga frånvaron per elev och andelen elever med omfattande frånvaro ökade under pandemin och ligger kvar på samma nivåer under 2023. Vid uppföljning av elevresultaten framgår det även en korrelation mellan låga elevresultat och hög frånvaro.

Slutsats och förslag på åtgärder

Sammantaget ser vi en positiv utveckling på i princip samtliga mätpunkter i kunskapsutveckling och meritvärde. Skolorna behöver fortsätta i samma riktning gällande det goda pedagogiska arbetet. Hög andel behöriga lärare samt kontinuitet i lärarkåren och skolledning har skapat stabila förutsättningar för elevernas inläring. Insatser som genomförts under året för att skapa likvärdighet och delad kunskap mellan skolorna, och för ny personal, behöver fortlöpa.

För att vända trenden av lägre upplevd trygghet och studiero är fortsatta samverkansformer centralt. Samverkan med polis och socialtjänst har intensifierats under året och skolsociala team har startats upp. Dessa samverkansformer behöver följas upp löpande under nästa år för att säkerställa önskvärd effekt. Organisationen av det omfattande stödbehovet för elever behöver också vidhållas och utvecklas, där vi redan nu ser tydliga effekter på elevers närvaro och måluppfyllelse.

I analysen framkommer behov av att lägga större fokus på det systematiska kvalitetsarbetet. En plan behöver tas fram för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska utvecklas och integreras i arbetet i organisationens alla skikt, där medarbetarnas engagemang och delaktighet är nyckelfaktorer för framgång.

Insatser för att stödja lärarna i arbetet med nya regler för betyg och bedömning samt nya läroplaner och kursplaner behöver fortsätta och fördjupas.

Arbetet med att implementera stadens gemensamma rutiner för främjande av närvaro samt att förebygga och åtgärda frånvaro, handlingsplan för att främja skolnärvaro och systemstöd kopplat till frånvaro behöver följas upp under året.

För att ytterligare stärka elevernas kunskapsutveckling och sätta in tidiga insatser fortsätter arbetet med lässcreening och kompletteras nu även med matematikverktyget Magma. Lektors uppdrag blir en viktig del i att stärka undervisningen i matematik och naturvetenskapliga ämnen.

Gymnasieskola

Resultat/iakttagelser

Elevresultat

Gymnasieelever med examen inom 3 år

	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Solna gymnasium	77,4 %	68,8 %	74,6 %
Avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor, Solna	8,6	-2,5	-
Hemkommun (folkbokförda i Solna)	71,8 %	72,0 %	73,9 %
Stockholms läns kommuner, hemkommun (ovägt medel)	71,6 %	72,2 %	73,0 %
Alla kommuner (ovägt medel)	67,8 %	67,8 %	69,2 %

Genomsnittlig betygspoäng gymnasieelever med examen

	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Solna gymnasium	15,4	15,6	15,1
Hemkommun (folkbokförda i Solna)	15,5	15,5	15,3
Stockholms läns kommuner, hemkommun (ovägt medel)	15,3	15,3	15,3
Alla kommuner (ovägt medel)	14,7	14,7	14,7

Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 3 år

	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23
Solna gymnasium	69,5 %	67,4 %	70,6 %
Hemkommun (folkbokförda i Solna)	67,0 %	66,4 %	69,3 %
Stockholms läns kommuner, hemkommun (ovägt medel)	63,0 %	63,8 %	64,5 %
Alla kommuner (ovägt medel)	49,5 %	49,0 %	49,7 %

Klagomål och anmälan om kränkande behandling

Huvudmannen tog under 2023 emot fyra anmälningar om klagomål gällande Solna gymnasium vilket överlämnades till rektor för fortsatt hantering.

Inget av klagomålen hanterades på huvudmannanivå och inget klagomål har överlämnats från Skolinspektionen eller Barn- och elevombudet.

Statistik och rapport med analys gällande anmälningar om kränkande behandling finns i särskild bilaga.

Analys/bedömning

Andelen elever med examen inom 3 år samt andelen elever som uppnått grundläggande behörighet till universitet eller högskola efter 3 år har ökat jämfört med föregående år. Båda dessa elevresultat ligger över snittet i Stockholms län. Läsåret 21/22 präglades undervisningen av restriktioner och fjärrundervisning vilket då bedömdes vara en av orsakerna till dalande elevresultat i dessa kategorier. Nu visar statistiken för 22/23 på högre siffror än läsåret 20/21 då närundervisning prioriterades.

Den genomsnittliga betygspoängen för Solna gymnasium har sjunkit i jämförelse med föregående år. Differensen i betygspoäng mellan de teoretiska programmen och yrkesprogrammen har ökat. En av anledningarna till resultatet bedöms vara en pandemieffekt där avgående årskurs 22/23 var den årskurs som drabbades under åk 1 och fick mycket av sin undervisning på distans. Lärarledd undervisning på plats är viktigt inte minst för denna grupp.

I uppföljningen av elevfrånvaro kunde man även se att frånvaron ökade under läsåret 22/23 och kan ha haft en direkt effekt på kunskapsresultaten. Under höstterminen har frånvarouppföljningen prioriterats och riktade insatser har satts in för att stävja utvecklingen. Det var en betydligt högre närvaro hösten 2023 än föregående hösttermin.

Resultatet från sommarskolan visar att 17 elever nådde minst betyget E (Ma 1-4) av totalt 38 deltagande elever (44%), vilket är något lägre andel än föregående år (53%). Antalet elever i behov av sommarskola var lägre än förra året men fortsatta anpassningar och stödinsatser behövs för dessa elever.

Resultaten på introduktionsprogrammet (IMA) visar att 19% av eleverna nådde behörighet till yrkesprogram, vilket är en nedgång jämfört med föregående år. Av eleverna på språkintröduktion nådde 50% behörighet till yrkesprogram och 81% var godkända i svenska, båda resultat visar en kraftig ökning i jämförelse med föregående år. Språkintröduktionsgruppen har varit intakt under en längre tid och det har varit en avsevärd minskning av nyttillkomna elever under läsåret. Gymnasiet har även arbetat med god progression i lärandet där undervisningen anpassats väl efter elevernas olika förutsättningar och kunskaper.

Gymnasiets omfattande internationella samverkansarbete har givit positiv effekt på elevernas engagemang och lärande. Fokus har varit hållbar utveckling och klimatförändringar. Elevutbyten med andra europeiska länder attraherar nya elever till skolan och internationella kompetensutvecklingsinsatser för lärare bidrar också till att bibehålla duktiga lärare och skapa kontinuitet i lärarlaget.

Solna anpassad gymnasieskola har under höstterminen 2023 två årskurser i introduktionsprogrammen. Skolan har upplevt ett stort intresse från andra kommuner och elever från länet söker sig till verksamheten. Anpassad gymnasieskola kan erbjuda god kvalitet i utbildningen med enbart legitimerad och behörig personal. Ett arbete har påbörjats under hösten för att starta upp nationellt program till 2025.

Slutsats och förslag på åtgärder

Under 2023 har gymnasieskolan uppvisat flera positiva elevresultat. Gymnasiet behöver strategiskt allokera skolans resurser för att prioritera och stödja de elever som riskerar att inte uppnå gymnasieexamen eller erhålla

behörighet till gymnasiet via introduktionsprogrammen. Ett centralt utvecklingsområde är språkutveckling, då språket är en avgörande faktor för förbättrade elevresultat. Det är därför nödvändigt att integrera språkutvecklande metoder i alla ämnesområden. Med hjälp av digitala verktyg kan det språkutvecklande arbetet förstärkas och kompensera för elever.

Huvudman har sett god effekt av att jobba mer likvärdigt med förvaltningsövergripande processer och styrdokument för grundskola och gymnasium och behöver fortsätta arbeta med gemensamma insatser för exempelvis systemstöd och fortbildning. Försteläraryuppdraget behöver klart definieras även för gymnasiet. Rekryteringen ska ske utifrån skolans identifierade utvecklingsbehov.

Frånvaron har minskat under höstterminen 2023 och det är viktigt att gymnasiet fortsätter och vidareutvecklar det påbörjade arbetet med att främja närvaro. En grundlig uppföljning och utvärdering av detta arbete bör prioriteras och genomföras under det kommande året. Detta för att säkerställa att de implementerade strategierna är fortsatt effektiva och bidrar till en förbättrad närvaro och därmed ökad kunskapsinhämtning.

Lovskola har visat sig vara en betydelsefull kompensatorisk insats och fortsätter även under nästkommande år. Lovskola erbjuds tre gånger per läsår och uppföljning av effekten behöver göras i samband med varje tillfälle.

Det är av prioritet för Solna stad att garantera, att alla elever som önskar, får möjlighet att genomföra sin grundskole- och gymnasieutbildning inom kommunen. I detta syfte har Solna anpassad gymnasieskola påbörjat planeringsprocessen för att introducera nationella program. Under 2024 är det avgörande att detta planeringsarbete fortskrider metodiskt för att säkerställa att allt är redo för starten av läsåret 2025. Det innebär en fortsatt fokusering på att förbereda och implementera strukturer och resurser som behövs i uppstartandet och vidare inriktningen av programmen.

Utifrån ett identifierat behov av omfattande stödbehov för ett antal elever på introduktionsprogrammen behöver organisationen av det särskilda stödet ses över och kartläggas under kommande år.

Uppföljning kränkande behandling grundskola, anpassad grundskola och gymnasium

Inledning

Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) har personal som får kännedom om att en elev misstänks ha blivit utsatt för kränkande behandling skyldighet att anmäla det till rektor. Rektor har i sin tur en skyldighet att anmäla detta till huvudmannen som skyndsamt ska inleda en utredning och vidta åtgärder för att den kränkande behandlingen ska upphöra.

I Solna stad anmäls all misstänkt kränkande behandling/diskriminering i verksamhetssystemet Visma Draftit. Systemet är enbart till för att anmäla kränkande behandling mellan elever och inte för att anmäla händelser där personal misstänks ha utsatt en elev för kränkande behandling eller trakasserier. För dessa anmälningar används fortsatt pappersblanketter av skälet att behörigheten i systemet inte kan begränsas till endast en person utan alla på skolenheten som har behörighet i systemet får tillgång till samtliga anmälningar på enheten.

En anmälan om kränkande behandling/diskriminering kan göras direkt till Skolinspektionen, Barn- och elevombudet eller Diskrimineringsombudsmannen. Inget ärende har initierats av varken Skolinspektionen, Barn- och elevombudet eller Diskrimineringsombudsmannen under hösten eller sett över hela året.

Utvärdering av förra tidsperiodens föreslagna åtgärder på huvudmannanivå

Under förra tidsperioden föreslogs att huvudmannen skulle genomföra utbildning i vad kränkande behandling är och personalens skyldigheter i att motverka och åtgärda sådan. Detta skulle genomföras för samtlig personal på alla grundskolor, Solna anpassad grundskola och på Solna gymnasium för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen. Vidare föreslogs att huvudmannen skulle utvärdera de nya rutinerna för arbetsgång vid misstänkt kränkande behandling samt följa upp de anmälningar som inte utretts eller avslutats i tid i Visma Draftit.

Under aktuell tidsperiod har förvaltningen genomfört utbildning för samtlig personal på i stort sett alla grundskolor, Solna anpassad grundskola samt Solna gymnasium. Förvaltningen kommer att genomföra utbildningen under första delen av januari för den sista grundskolan. Utbildningen har fått god respons och det har förts många bra diskussioner och ställts relevanta frågor i samband med utbildningstillfällena. Som en följd av utbildningarna har långt fler ärenden inletts och utredningar har påbörjats mer skyndsamt än tidigare.

I samband med utbildningarna har förvaltningen också lyft fram att det finns nya rutiner för arbetsgången i ärenden om misstänkt kränkande behandling. Förvaltningen ser att dokumentationen av anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning är tydligare vilket indikerar att rutinen fungerar och används i verksamheterna. Då inga synpunkter lyfts fram i samband med användning av rutinen så har rutinen lämnats oförändrad under aktuell tidsperiod.

Förvaltningen har uppdaterat sina rutiner för uppföljning av ärenden som blivit godkända av enhetsansvarig, rektor eller biträdande rektor i systemet. En utredare från förvaltningen kontrollerar ärenden som godkänts av enhetsansvarig innan ärendet godkänns och avslutas på huvudmannanivå. Utredare kontrollerar dokumentationen i ärendet så att samtliga delar är genomförda i enlighet med lagstiftningen. Då något saknas i dokumentationen återkopplar utredaren till enhetsansvarig ärendet godkänns först då ärendet är komplett. Samtliga ärenden måste godkännas på huvudmannanivå för att de ska kunna avslutas i systemet. Utredaren har under aktuell tidsperiod gått igenom samtliga ärenden och godkänt de som legat för avslut.

Kontroller som genomförts under tidsperioden 1 augusti 2023 - 31 december 2023

Huvudmannen är ytterst ansvarig för att skolorna motverkar kränkande behandling och följer därför upp skolornas åtgärdande arbete två gånger per år, dels i delårsrapporten per sista augusti och i årsredovisningen.

Förvaltningen har gått igenom i stort sett samtliga kränkningsärenden, för alla skolformer, som påbörjats innan oktober 2023. Utöver det har samtliga ärenden som godkänts av enhetsansvarig gått igenom av utredare på förvaltning innan ärendet godkänts och avslutats på huvudmannanivå. I uppföljningsarbetet har enhetsansvariga, rektor eller biträdande rektor, fått

återkoppling och påminnelser om att dokumentera de utredningar och åtgärder som vidtagits i samband med händelserna, godkänna de ärenden som ligger för avslut, återkoppling på dokumentationen i ärendena och att se över vilken personal som ska ha vilken behörighet i systemet.

lakttagelser av inkomna anmälningar om kränkande behandling **Tidsperioden 1 augusti 2023 – 31 december 2023**

Under perioden 1 augusti 2023 till och med 31 december 2023 registrerades totalt 607 nya anmälningar om misstänkt kränkande behandling i grundskolan. 281 ärenden låg kvar från tidigare period i systemet. Solna Gymnasium har enbart registrerat en anmälan under aktuell period.

Totalt har 695 ärenden avslutats inom aktuell tidsperiod. I 40 ärenden har inte någon utredning inletts alls och i 153 ärenden är utredningar påbörjade men inte avslutade ännu. Av de 695 avslutade ärendena under perioden har det i 96 procent av fallen bedömts att eleven har blivit utsatt för kränkande behandling.

Av inkomna ärenden där utredning färdigställts och kränkning konstaterats framgår att av de elever som blivit utsatta är 65 procent pojkar och 34 procent flickor. Övriga kategorier (hen och vet ej) uppgår till 1 procent. Vidare framgår att av de elever som utsätter är 81 procent pojkar och 16 procent flickor. Övriga kategorier uppgår till 2 procent.

52 procent av kränkningarna utgörs av fysiska kränkningar och 27 procent utgörs av verbala kränkningar. Kränkningarna har främst inträffat på skolgården, i klassrummet och i korridoren.

Antalet anmälningar per skola, där kränkning bekräftats under aktuell tidsperiod, fördelar sig enligt följande:

Skola	Antal anmälningar per skola
Ekensbergsskolan	65
Skytteholmsskolan	52
Granbackaskolan	74
Bergshamraskolan	66
Parkskolan	108

Tallbackaskolan	100
Ulriksdalsskolan	108
Råsundaskolan	236
Solna anpassad grundskola	0

Observera att ovan siffror gäller ärenden där utredning färdigställts och där kränkning konstaterats inom vald tidsperiod. I 40 ärenden är en utredning inte påbörjad och kränkning kan därför senare komma att konstateras även i dessa fall.

Totalt år 2023

Under 2023 registrerades totalt 999 nya anmälningar om misstänkt kränkande behandling i grundskolan. 241 ärenden låg kvar från tidigare period i systemet. Solna Gymnasium har enbart registrerat en anmälan under året.

Totalt har 1047 ärenden utretts och avslutats detta år. I 40 ärenden har inte någon utredning inletts alls och i 153 ärenden är utredningar påbörjade men inte avslutade ännu. Av de 1047 avslutade ärendena under perioden har det i 95 procent av fallen bedömts att eleven har blivit utsatt för kränkande behandling.

Av inkomna ärenden där utredning färdigställts och kränkning konstaterats framgår att av de elever som blivit utsatta är 66 procent pojkar och 33 procent flickor. Övriga kategorier (hen och vet ej) uppgår till 1 procent. Vidare framgår att av de elever som utsätter är 82 procent pojkar och 16 procent flickor. Övriga kategorier uppgår till 2 procent.

51 procent av kränkningarna utgörs av fysiska kränkningar och 29 procent utgörs av verbala kränkningar. Kränkningarna har främst inträffat på skolgården, i klassrummet och i korridoren.

Antalet anmälningar per skola, där kränkning bekräftats under aktuell tidsperiod, fördelar sig enligt följande:

Skola	Antal anmälningar per skola
--------------	------------------------------------

Ekensbergsskolan	80
Skytteholmsskolan	69
Granbackaskolan	101
Bergshamraskolan	105
Parkskolan	161
Tallbackaskolan	161
Ulriksdalsskolan	138
Råsundaskolan	319
Solna anpassad grundskola	0

Observera att ovan siffror gäller ärenden där utredning påbörjats och där kränkning konstaterats. I 40 ärenden är en utredning inte påbörjad och kränkning kan därför senare komma att konstateras även i dessa fall.

En slutsats av siffrorna för hela året är att samtliga ärenden som ännu inte är avslutade har initierats under höstterminen 2023, alltså under aktuell tidsperiod. Övriga ärenden som kommit in under 2023 är hanterade och avslutade.

lakttagelser av genomförda utredningar om kränkande behandling

Ett ärende om kränkande behandling ska innehålla anmälan, utredning, bedömning av om en kränkning har inträffat eller inte samt dokumentation av vidtagna åtgärder och uppföljning i de ärenden där kränkning konstaterats. En anmälan och utredning av kränkande behandling ska genomföras skyndsamt enligt skollagen.

Tidsperioden 1 augusti 2023 – 31 december 2023

Som tidigare anförts har förvaltningen tagit del av samtliga ärenden som skickats in innan oktober 2023 och som ännu inte avslutats samt övriga ärenden som godkänts av enhetsansvarig och som väntat på godkännande från utredare på förvaltningen.

Det framgår av uppföljningsarbetet att många av de anmälningar som gått genom tydligt beskriver vad som inträffat. Det framgår vem som blivit utsatt och vem som utsatt samt vem som är ansvarig för att ärendet utreds. I de flesta

fall har också vårdnadshavarna kontaktats och informerats om anmälan. Vanligtvis görs anmälan i nära anslutning till den inträffade händelsen samtidigt som dokumentation av genomförd utredning däremot ofta drar ut på tiden.

Utredningen är oftast tillfredsställande men i många fall innehåller dessa liknande uppgifter som redan angetts i anmälan. Utifrån vad som framkommer i uppföljningarna så är beslutade åtgärder i de flesta fall adekvata för att avhjälpa kränkningarna. Beslutade åtgärder riktas till både eleven som är utsatt och till de som utsätter. Däremot kan ibland uppföljningen dokumenteras i för nära anslutning till att åtgärderna ska ha vidtagits vilket medför att det är svårt att analysera om åtgärderna faktiskt gett någon effekt då enheten i uppföljningen dokumenterat åtgärder framåt.

Totalt år 2023

Vad som framkommit under aktuell tidsperiod skiljer sig inte mot hur det sett ut totalt över året. De flesta anmälningarna sker i nära anslutning till den inträffade händelsen men det förekommer också att det förflutit viss tid mellan händelse och anmälan. Dokumentation av utredning och åtgärder är i de allra flesta fall vad som drar ut på tiden. Förvaltningen kan dock se att fler händelser skyndsamt anmäls och utreds under aktuell tidsperiod, det vill säga höstterminen 2023, än vad som tidigare gjorts.

I fråga om uppföljning kan den ibland dokumenteras för tätt inpå att åtgärderna vidtagits. Det medför att enheterna snarare dokumenterar vilken uppföljning som kommer ske än vad som framkommit av en genomförd uppföljning. Vanligt är också att enheterna uppger samma sak inom ramen för åtgärder och uppföljning när tanken är att konkreta åtgärder ska dokumenteras och sedan ska en uppföljning av om dessa gett någon effekt genomföras och dokumenteras.

Slutsats och rekommendationer

Från och med 1 augusti 2023 till och med 31 december 2023 har de kommunala skolorna i Solna stad registrerat 607 anmälningar om kränkande behandling. Under våren 2023 registrerades totalt 392 anmälningar. Det kan konstateras att antalet registrerade anmälningar har ökat under hösten. Något som kan förklaras av att utbildningsinsatserna skett under hösten och fler har

blivit medvetna om vad som ska anmälas och inte. Under hösten har dock 695 ärenden avslutats, som ett resultat av att uppföljning av ärenden i systemet setts över och utredare tillsammans med rektorer/biträdande rektorer sett till att gamla och pågående ärenden färdigställts.

Råsunda skola som är Solnas största skolenhet sett till antalet elever står för majoriteten av anmälningarna som registrerats. Tallbackaskolan och Parkskolan har gjort ungefär samma antal anmälningar som Ulriksdalsskolan under 2023. Att en skolenhet har många anmälningar om kränkande behandling betyder inte per automatik att det förekommer fler kränkningar på skolan än på de skolorna med få anmälningar. Skillnaden i antalet anmälningar kan bero på andra faktorer, som exempelvis tydligare rutiner för vad som ska anmälas i systemet som misstänkt kränkande behandling. Det kan även bero på vilket elevunderlag som finns på skolan under en viss period eller på andra faktorer som att det är fler elever, större lokaler och större skolgård.

Att vissa skolor har fler konstaterade kränkningar än andra behöver inte betyda att det förekommer mer allvarliga incidenter på den skolan utan kan bero på att skolan har bra rutiner för anmälan och utredning, att personalen har en bred kunskap kring vad en kränkning eller diskriminering innebär eller att skolan arbetat med att medvetandegöra vad en kränkning eller diskriminering innebär bland eleverna.

Av iakttagelserna framgår vidare att det på många skolor registreras en anmälan men att genomförandet av utredningen ofta tar längre tid. Enligt skollagen omfattas skolor av ett skyndsamhetskrav i fråga om anmälan och utredning vid misstänkt kränkande behandling och diskriminering. Att utredning inte påbörjats eller att ärenden inte är avslutade behöver inte betyda att elevens situation inte har hanterats. Snarare är det så, efter samtal med rektorer, att i de ärenden där utredning saknas så har skolan i många fall direkt beslutat om åtgärder utifrån uppgifterna i anmälan. Anmälan och utredning är två steg i handläggningen och en utredning ska alltid genomföras även om den ibland kan vara kort. Att en utredning inte genomförs innebär att skolan inte får en helhetsbild av elevens situation.

Förvaltningen vill därför poängtera vikten av att varje skolenhet har rutiner för hur dokumentationsförfarandet ska gå till och att detta följs upp så att skolorna

ser till att uppfylla skyndsamhetskravet. Förvaltningen har också i de centrala rutinerna för anmälan och utredning av misstänkt kränkande behandling som implementerades under våren tydliggjort att alla steg i processen ska genomföras, även om verksamheten snabbt kan konstatera att någon kränkning inte ägt rum. Detta för att upptäcka om andra omständigheter i samband med incidenten kan behöva utredas vidare och åtgärdas.

Förvaltningen kan dock konstatera att de flesta ärenden som inkommit under sen höst har hanterats mer skyndsamt än tidigare och att färre ärenden är står kvar utan utredning i anmälningsskedet. En bidragande faktor till den positiva utvecklingen kan vara den utbildningsinsats som genomfördes under hösten för samtlig personal i grundskolor, anpassad skola och gymnasium.

Utbildningsinsatsen kan vidare ha medfört

- att fler gör anmälningar i samband med att händelserna har inträffat
- att personalen gör färre förhandsbedömningar av om händelsen utgör en kränkning eller inte innan en anmälan upprättas
- att utredningen dokumenteras mer effektivt av rätt person då behörigheterna i systemet setts över
- att rektorer och biträdande rektorer, som enhetsansvariga, sätter av mer tid för att godkänna ärenden inför avslut.

Solna anpassad grundskola har under tidsperioden och totalt under 2023 inte registrerat någon anmälan om kränkande behandling. Anledningen till det kan vara svårigheter med att uppfatta om en elev känt sig kränkt mot bakgrund av den elevgrupp som deltar i den anpassade grundskolan. En annan anledning kan vara att det faktiskt inte förekommer kränkningar mellan elever då det är få elever i varje klass och hög personaltäthet vilket kan medföra en bättre tillsyn och sammansättning av elever. Personalen har dock ingått i utbildningsinsatsen under hösten och det är viktigt att huvudmannen fortsatt följer upp så att skolan följer de skyldigheter som finns enligt lagstiftningen.

Solna gymnasium har under tidsperioden och totalt under 2023 registrerat en anmälan om kränkande behandling. Detta har vid flera tillfällen och i tidigare rapporter nämnts och följts upp med ansvarig rektor för att säkerställa att skolan följer gällande rutiner. Solna gymnasiums personal har, liksom personal i övriga skolor, genomgått utbildning i vad kränkande behandling innebär och

vilka skyldigheter de, enligt lag, har att motverka sådan behandling i skolan. Då ingen förändring skett i antalet registrerade anmälningar under aktuell tidsperiod tilldelas Solna gymnasium en särskild uppgift under kommande tidsperiod. Solna gymnasium ska särskilt ta fram en lokal handlingsplan för att säkerställa att skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder i enlighet med 6 kap. 10 § skollagen efterlevs.

Utöver vad som redan anförts kring iakttagelser av uppföljningsarbetet kan konstateras att det krävs ett mer kontinuerligt arbete från både enhetsansvariga, det vill säga rektorer och biträdande rektorer, samt förvaltningen för att ärendena ska fortlöpa och avslutas inom rimlig tid. Det har redan identifierats positiva effekter av att utredare på förvaltningen löpande godkänner ärenden som är redo för avslut, kontinuerligt påminner enhetsansvariga om att dokumentera och avsluta ärenden som börjar bli gamla samt ger både positiv och negativ feedback på genomförda utredningar. Exempel på positiva effekter är att det är färre pågående ärenden vilket bör betyda att fler elevers situation har förbättrats, kvaliteten på dokumentationen i ärendena har förbättrats och att anmälningar hanteras i ett digitalt system vilket underlättar sammanställning av statistik vilket är ett viktigt underlag i kvalitetsarbetet både på enhets- och huvudmannanivå.

Åtgärder att vidta kommande tidsperiod

Huvudmannen ska

- Fortsätta arbetet med att fortlöpande följa upp de ärenden som inte utretts eller avslutats i tid.
- Löpande godkänna ärenden som är klara för avslut i verksamhetssystemet Visma Drafit så att statistiken blir korrekt.
- Arbeta för att den utbildning som förvaltningen genomfört i vad kränkande behandling är och skyldigheten för personal att motverka det, läggs in i Kompetensportalen som en ytterligare kompetensutvecklingsmöjlighet för personalen.
- Fortsätta stötta verksamheterna i deras arbete med att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Skolorna ska

- Analysera registrerade anmälningar inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete och vid behov genomföra lokala åtgärder.
- Kontinuerligt reflektera, både skolledning och personal, kring vad som anmäls och inte för att säkerställa att inga förhandsbedömningar genomförs av händelser som sker i, eller har samband med, verksamheten.
- Särskilt arbeta för att enhetsansvariga ges tid att följa upp ärenden i systemet för att säkerställa att all misstänkt kränkande behandling/diskriminering anmäls, utreds och avslutas i enlighet med skollagens krav på skyndsamhet.
- Se till att all personal kontinuerligt genomgår utbildning i vad kränkande behandling innebär och vilka skyldigheter personalen har att motverka sådan.

Solna Gymnasium ska särskilt (utöver ovan)

- Lokalt ta fram en handlingsplan för att säkerställa att skyldigheterna att anmäla, utreda och vidta åtgärder i enlighet med 6 kap. 10 § skollagen efterlevs.

Inventering av kök på förskolor och skolor

Utifrån uppdraget från kommunfullmäktige i Verksamhetsplan och budget 2023, Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor, har en inventering av köken på stadens förskolor och skolor genomförts.

Inventeringen har haft som utgångspunkt hur köket används idag, tillagningskök eller mottagningskök, med kommentarer om köket skick samt vilka möjligheter som finns att ev. ändra användningen från mottagningskök till tillagningskök.

Sammanfattning

Förskolor

Det är idag 16 av förskolorna som har tillagningskök och 15 som har mottagningskök. Fyra av mottagningsköket har tidigare varit tillagningskök och skulle i stället kunna användas som tillagningskök. Tre av mottagningsköket kräver investeringar i köksmaskiner för att kunna användas som tillagningskök. Resterande åtta mottagningskök kräver större investeringar ombyggnation för att fungera som ett tillagningskök.

Skolor

Det är idag fyra av skolorna som har tillagningskök och sex som har mottagningskök. I samtliga mottagningskök behöver ventilationen ses över samt att det krävs investeringar i köksutrustning av olika grad för att kunna användas som tillagningskök. Några mottagningskök bedöms även kräva ombyggnad och eller tillbyggnad.

Förskolor

Enhet	Hur används köket idag?	Kommentar
Igelbäcken	Mottagning	Behöver mer ugnskapacitet, nedkylningsmöjligheter, samt utökad kyl och frysförvaring för att kunna fungera som tillagningskök. Grovdiskmaskin behöver kontrolleras om det finns.
Ringen	Mottagning	Samma lokal som Igelbäcken.
Lottagatan	Mottagning	Ombyggnation och större investeringar i köksmaskiner krävs.
Sagolandet	Mottagning	Har varit tillagningskök
Tunet	Mottagning	Har varit tillagningskök
Tellus	Mottagning	Stor ombyggnation och investeringar av köksmaskiner/ventilation för att kunna fungera som tillagningskök. Kylar och frysar måste även till då det är begränsat med det idag
Fröet	Mottagning	Har varit tillagningskök. Dock problem med kylrum och mögel där som behöver åtgärdas innan aktuellt som tillagningskök igen. Även ventilation behöver ses över
Rågen	Mottagning	Investeringar i kylrum, köksmaskiner, ventilation mm behöver ses över för att kunna ha som tillagningskök
Kullen	Mottagning	Investeringar i köksmaskiner för att kunna ha som tillagningskök
Borgen	Mottagning	Investeringar i köksmaskiner för att kunna ha som tillagningskök

Enhet	Hur används köket idag?	Kommentar
Udden	Mottagning	Svårt att få till tillagningskök då väldigt liten förskola med liten plats i köket. Stor ombyggnation och investeringar i köksmaskiner krävs.
Juvelen	Tillagning	
Lyckoklövern	Mottagning	Ombyggnation och investeringar i köksmaskiner krävs för att kunna få till tillagningskök.
Fjorden	Tillagning	
Thor	Tillagning	
Rudviken	Tillagning	
Gasellen	Tillagning	
Näckrosen	Tillagning	
Solskenet	Mottagning	Helt kök måste byggas för att kunna vara tillagning. Kommunen är hyresgäst i lokalen.
Backen	Tillagning	
Råsundagården	Tillagning	
Regnbågen	Tillagning	
Hanneberg	Tillagning	
Dungen	Tillagning	
Fantasia	Tillagning	
Ängkärr	Tillagning	
Påfågeln	Tillagning	
Huvudsta	Mottagning	Har varit tillagningskök
Pumpan	Mottagning	Har förutsättningar för tillagningskök
Paprikan	Tillagning	
Västra skogen	Tillagning	

Enhet	Hur används köket idag?	Kommentar
Bergshamraskolan	Tillagning	
Ulriksdalsskolan	Tillagning	
Ekensbergsskolan	Mottagning	Bedöms kräva investeringar för att kunna fungera som tillagningskök. Kylutrymmen, frysutrymmen, köksmaskiner samt utökade ytor i köket. Ventilation måste ses över och med största sannolikhet byggas ut. Även diskinlämning måste byggas till för att kunna fungera som tillagningskök.
Råsunda skola	Tillagning	
Råsunda Annex	Tillagning	
Solna gymnasium	Mottagning	Ombyggnation av köket krävs för att kunna fungera som tillagningskök. Investeringar av köksmaskiner samt större kyl och frysutrymmen behövs. Ventilationen behöver med största sannolikhet ses över
Skytteholmsskolan	Mottagning	Plats finns och har tidigare fungerat som tillagningskök. Varit "Solnas centralkök". Uppdatering av maskinparken, samt helrenovering av lokalen och kyl/frysutrymmen. Tillbyggnad av kåpa vid grovdisk för att fånga upp ånga. Ventilation måste ses över för att säkerställa att den räcker till.

Enhet	Hur används köket idag?	Kommentar
Granbackaskolan	Mottagning	Krävs stora investeringar samt om- och tillbyggnad för att kunna fungera som tillagningskök. Kylutrymmen, frysutrymmen, köksmaskiner samt utökade ytor i köket måste till. Ventilation måste ses över och med största sannolikhet byggas ut.
Tallbackaskolan	Mottagning	Stora investeringar för att kunna fungera som tillagningskök. Kylutrymmen, frysutrymmen, köksmaskiner samt utökade ytor i köket krävs. Ventilation måste ses över och med största sannolikhet byggas ut. Våldigt ont om plats idag för att kunna göra om till tillagningskök. Även riktig diskinlämning måste byggas till för att kunna fungera som tillagningskök.
Parkskolan	Mottagning	Behöver nedkylningsskåp om det ska fungera som tillagningskök. Ventilation behöver ses över för att säkerställa att den räcker till. Bra lämpat för att b tillagningskök

Klicka här för att börja skriva text.